

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP | WWW.SZAMITASTECHNIKA.HU | XVII. ÉVFOLYAM 51-52. SZÁM | 2002. DECEMBER 17. | ÁRA: 295 FORINT

2003
2002

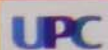
Új világra ébredhet

Fedezze fel a szélessávú,
szupergyors internetezést!

- **fix havidíj**
- **nincs telefonköltség**
- **24 órás online kapcsolat**
- **512 Kbit/s maximális
letöltési sebesség**

A chelloval új értelmet nyer az internetezés, hiszen a **világháló a legjobb oldalát** mutatja Önnek. Nincs hosszas várakozás a mozdulatlan böngésző előtt, megszűnik a percek számolgatása, nem kell az órát figyelnie, csak **szörfölhet kedvére**, villámgyorsan, akár több alkalmazást is futtatva. A chello a **szélessávú kábelnek köszönhetően** nem terheli és nem foglalja a telefonvonalat, egyidejűleg tévét nézhet, telefonálhat és száguldhatsz a világhálón. A chelloval felfedezheti a **szupergyors és fix havidíjas internetezés** egyedülálló előnyeit.

Szupergyors internet

kábelen

chelloTM

Symbian és 3G

A Fujitsu mutatta be az első olyan, harmadik generációs mobilhálózathoz való készüléket, amely a Symbian operációs rendszeren alapul. A Fujitsu F2051 telefon a japán NTT DoCoMo hálózatán használható. A lassan már megszokottá váló digitális kamera ebben a készülékben 100 ezer képpontos CCD-t használ, és 15 másodperces mozgóképek készítésére is alkalmas. A megjelenítésről egy 5,5 centiméteres, 16 bites színmélységű TFT LCD képernyő gondoskodik. A Symbian operációs rendszer licenclői között van a Nokia, a Motorola, a Siemens, a Sony Ericsson és a Samsung is.

szl.hu/cikkek/fujtusymbian

www.szamitastechnika.hu

2002. DECEMBER 17.

Bírja a strapát

Nem irodalmi használatra tervezték az Itronix új noteszgépcsaládját, a GoBook II-t. A termék ellenáll a mostoha időjárás és használati körülményeknek. Kialakításánál a katonai specifikációkat követték; az egyik követelmény szerint ki kell bírnia, hogy egymás után 26-szor leejtjük közel egy méteres magasságból. A gépcsalád márciusban jelenik meg Európában.

szl.hu/cikkek/intronix

TARTALOM 51-52. HÉT

AKTUÁLIS

4

- 4 NOVELL-JÖVŐKÉP (MAKK ATTILA)
- 4 ÚJ JAVA-KÖZPONT
- 4 PÁLYÁZATI FELHÍVÁS
- 5 STARK VÁLTOTT (MÁRTONFFY ATTILA)
- 5 ALBACOMP-GÉPEK NYUGATRA
- 5 BSA: EREDMÉNYES ÉVZÁRÁS (TRAUTMANN BALÁZS)
- 6 PÁLYÁZATOK 2002 (MALLÁSZ JUDIT)
- 6 JANUÁRBAN NYIT A HIK (GÜTTRAY LÁSZLÓ)
- 6 HP-AKADÉMIA (CSÓRIÁN SÁNDOR)
- 6 AZ IBM-É A RATIONAL
- 6 GYŐZÖTT A CIB BANK (GÜTTRAY LÁSZLÓ)
- 6 HATÁROZAT FELFÜGGESZTVE (MALLÁSZ JUDIT)
- 7 CÉGVILÁG
- 7 BŐVÍT A MÁV INFORMATIKA (SCHOPP ATTILA)
- 7 JÓ ÉVET ZÁRT A KÜRT (SCHOPP ATTILA)
- 7 EGY LÉPÉS A VERSENY FELÉ (MALLÁSZ JUDIT)
- 8 BIZTONSÁGOS KAPU (MALLÁSZ JUDIT)
- 8 ALTERNATÍV MEGOLDÁS A RÁDIÓRENDSZERRE (MALLÁSZ JUDIT)
- 9 VENDÉGVÉLEMÉNY 2002 ÉJSZAKÁI (CHARLES SIMONYI)
- 9 BIZTOSÍTÁSI E-LEARNING PROGRAM (BARABÁS BALÁZS)
- 9 NEM CSAK MESE (MUNKATÁRSUNKTÓL)
- 9 KERTÉSZ IMRE MŰVEI CD-N (CSÓRIÁN SÁNDOR)
- 10 EZ TÖRTÉNT 2002-BEN

TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA

18

- 18 ÉV VÉGE
Windows és Linux, processzorok, PDA-k; mi történt a technológiában az elmúlt évben? (CSÓRIÁN SÁNDOR)
- 20 FELÜL NEM EMBER, ALUL NEM LÓ
Decemberi naplójában népszerű szerzőnk a SuSE Linux 8.1-es változatát telepítve jut el figyelemre méltó megállapításokhoz, egyebek mellett a nyílt forráskódú szoftverek és az orgazmus kapcsolatát illetően (VÁNCSA ISTVÁN)
- 23 BETÁBLÁZOTT JÖVŐ?
Az idei év egyik legizgalmasabb bejelentése a Microsoft nevéhez fűződik. A szoftveróriás várakozásai szerint a Windows XP Tablet PC Edition alapjaiban változtathatja meg a mobilszámítógépek piacát. De valóban ilyen mélyreható lesz a változás? (TRAUTMANN BALÁZS)
- 24 FELPÖRGETETT CSCSI-LEMEZEK
Nemrég jelentek meg a 15 ezres fordulatszámú merevlemezek; de vajon az 50 százalékkal magasabb fordulatszám milyen teljesítménynövekedéssel jár? A teszthez ezúttal a Seagate merevlemezeit választottuk (CSÓRIÁN SÁNDOR)
- 28 TELJES A CLARIION-SOROZAT
Új stratégiát követ az EMC, a nagyvállalati tárolórendszerek piacvezetője: már a kis- és közepes vállalkozásoknak is kínálja termékeit, és belép a független szoftvergyártók piacára is (CSÓRIÁN SÁNDOR)

TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK

30

- 30 KISZÁMÍTHATÓSÁGOT ÍGÉR A KORMÁNY
Fontos pontjához érkezett az információs társadalom építése – erről és több más aktuális témáról kérdeztük Kovács Kálmán informatikai minisztert (MALLÁSZ JUDIT)
- 31 VERSENYT VÁRT AZ ORSZÁG
Nagy reményekkel indult neki a távközlési ipar a 2002-es évnek, ám a liberalizáció áldásos hatásai csak lassan akarnak megmutatkozni (MALLÁSZ JUDIT)
- 32 A PIAC BIZAKODIK
2002-ben mérsékelt bővülés jellemezte az üzleti informatikát; az e-üzletben még bőven van mit behozni a Nyugathoz képest (MÁRTONFFY ATTILA-SCHOPP ATTILA)
- 34 EGY HÁZASSÁG MARGÓJÁRA (MÁRTONFFY ATTILA)
- 35 TÁG PERSEKTÍVÁK (BARABÁS BALÁZS)
- 36 ADATBIZTONSÁGBÓL SIKERT KOVÁCSOLNI (KELENHEGYI PÉTER)
- 37 HANGSÓLY A HATEKONYSÁGON (SCHOPP ATTILA)
A fenti négy cikk interjú a hazai informatikai ipar egy-egy meghatározó vállalatának vezetőjével: megszólal Beck György, Dietrich Rössner, Kürti Sándor és Ludman Lajos
- 38 EGYSEGBEN A HÁLÓ
Írásunk rövid bevezetést kínál a Microsoft .NET világába, amely a számítógépek és a szolgáltatások gazdagabb együttműködését kínálja (MUNKATÁRSUNKTÓL)

INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM

40

- 40 AZ IT-SEKTOR MÁSİK ARCA
Karácsonyi összeállításunkkal azt szeretnénk bizonyítani, hogy az informatikai-távközlési vállalatok nagy energiát fordítanak mások megsegítésére, még ha ezek az akciók nem is kapnak mindig nagy nyilvánosságot
- 40 TELEKOMMUNIKÁCIÓ ÉS MECENATÚRA – MATÁV
- 40 HÁROM PILLÉR – PANTEL
- 40 AZ ÉRTEKEK MEGŐRZÉSÉÉRT – SYNERGON
- 41 TURNÉK, ELŐADÁSOK – UPC
- 41 SZOROSABB KAPCSOLATOK – SIEMENS
- 41 HALLGATÓK, ALKOTÓK, MŰHELYEK – ERICSSON
- 41 IPAR ÉS ALAPÍTVÁNY – BOSCH
- 42 ÚJJÁÉPÍTÉS SZIRÁKON – KAPSCHE TELECOM
- 42 NEM LUXUS – SAP
- 42 A FELZÁRKÓZÁS FONTOSÁGA – AXELERO
- 43 HÍVEN A HAGYOMÁNYOKHOZ – HP
- 43 DZSESSZ ÉS FOTOGRAFIA – MONTANA
- 43 KAPCSOLODJ BE! – NOKIA
- 43 OKTATÁS, GYAKORLAT – SCALA
- 43 A PÁRBESZÉD ELŐSEGÍTÉSÉÉRT – ANTENNA HUNGÁRIA
- 44 MŰSZAKI SZEMPONTOK – UNITIS
- 44 SZAKMA ÉS KOLLÉGIUM – GREPTON
- 44 NYÍLT PLATFORM – SUN
- 44 SPORT, EGÉSZSÉGÜGY, KULTÚRA – SAMSUNG
- 45 FESTMÉNYEK MEGMENTÉSE – VODAFONE
- 45 MOBIL, DANUBIA, SZIGET – PANNON GSM
- 45 NEM LEHET ELEG KORÁN KEZDENI – IBM
- 45 LOKÁLPATRIÓTA PC-GYÁRTÓ – ALBACOMP
(A 40–45. OLDALT SZERKESZTETTE: BARABÁS BALÁZS)
- 46 FILANTRÓPIA ÉS EMPÁTIA (BARABÁS BALÁZS)

Novell-jövőkép

A Novell újrafogalmazta a oneNet jövőképét, és ennek keretében négy szegmensbe sorolta termékeit:

■ **Novell Enterprise:** ez tartalmazza a címtár alapú és platformfüggetlen hálózati infrastruktúra-szolgáltatásokat. Ide tartoznak a NetWare, a GroupWise és a ZENWorks termékek.

■ **Novell iNsure:** címtár alapú személyazonosság-kezelési és integrált biztonsági megoldáscsomag. Ide tartoznak az eléréssel vagy az adatbiztonsággal kapcsolatos különféle termékek (mint a Novell Account Management, a SecureLogin, a DirXML, a Novell Modular Authentication Services, a Border Manager vagy az iChain).

■ **Novell eXtreme:** ennek segítségével meglévő üzleti alkalmazások integrálhatók, illetve címtár alapú webes alkalmazások fejlesztettek.

■ **Novell iNgage:** ez a terület fedli le az üz-

leti és informatikai tanácsadást, üzemeltetési szolgáltatást és a konzultációkat.

A fentiek közül viszonylag újnak számít a Novell eXtreme. A termékkel alkalmazások fejlesztetők, futtathatók és integrálhatók a meglévő alkalmazások. Teljes egészében a J2EE-re épül, ezért széles körben használható alkalmazások hozhatók vele létre.

Négy fő részből áll: az eXtreme Composer az üzleti alkalmazások integrációjára, illetve webes szolgáltatások fejlesztésére szolgál. Az alkalmazások futtatásához bármilyen J2EE alkalmazás-szerver megfelel, de a csomagban van egy eXtreme Application Server is. A portál-szolgáltatásokhoz való az eXtreme Director, és az egészhez készült egy integrált fejlesztőkörnyezet, az eXtreme Workbench. A négy csomag szorosan együttműködik egymással.

MAKK ATTILA

Új Java-központ

December elején Szombathelyen, az ELTE Gothard Asztrofizikai Observatóriumban átadták a második vidéki Java Szakértői Központot. A központ feladata, hogy – beilleszkedve a graduális oktatásba és a Java-központok kiépülőfélében lévő hálózatába – megismertesse és oktassa a Java programozási nyelminél szélesebb kör elterjedését.

A központ számítástechnikai laborató-

riumát – egy Enterprise 250 kiszolgálót, valamint tizenkét SunRay munkaállomást, összesen mintegy 10 millió forint értékben – a Sun szerelte fel térítésmentesen.

A Sun az elmúlt két évben mintegy 100 millió forint értékben adományozott eszközöket és szoftvereket oktatási intézményeknek.

(Munkatársunktól)

Sun Ray munkaállomások Szombathelyen

Pályázati felhívás

Az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft., a CW-Számítástechnika, a PC WORLD és a GameStar lapok kiadója pályázatot hirdet

SZÁMÍTÓGÉPEK ÚJRAHASZNOSÍTÁSA – KÖRNYEZETVÉDELME témában.

Pályaműveket az alábbi három témakörben várunk:

- A régi számítógépek felhasználása együtt vagy alkatrészként, számítástechnikai vagy elektronikai területen.
- Az alkatrészek felhasználása, bemutatása bármilyen egyéb, esztétikai, művészi díszítési stb. célokra
- Megsemmisítés környezetbarát módon, a szükséges anyagok elkülönítésével. (Értekes anyagok visszanyerése, újrahasznosítása, az ártalmas anyagok megsemmisítése a megfelelő módon.)

Az 1. kategóriában sikeres pályázat lehet bármilyen, amelyben az alkatrészek elektronikusán – még ha nem is számítógépként – működnek, tehát nem használnak fix vagy változó paraméterű programot. Használatuk például részként: a tápegység (itt akkor lehet sikeres, ha a tápegység lehetőleg minden kimenő feszültségét felhasználjuk), alaplap (ha vezérlése tesznek javaslatot, távirányítás, vezérlés, táv-adatátvitel, állapotfigyelés-kijelzés, hanggenerálás, képgenerálás, mérőműszer stb.) vagy monitor felhasználásával (kijelzőként, oszcilloszkópként, stroboszkópként stb.)

A 2. kategóriában bármilyen alkatrész művészi felhasználása addig a határig, amíg az alkatrésztől felismerhető, hogy számítógépből származik.

A 3. kategóriában a sikeres pályázat módszereket ismerteti, szakcégeket javasol, útmutatást ad a szétszedésre, a használható alkatrészek, anyagok szétválasztására és értékesítésére.

A pályázatot esélytel indul bármilyen cikk, tanulmány, ötlet, rajz, kép, programlista stb., ami az újrahasznosítás fenti három témaköréhez tartozik, vagy ami információval, népszerűsítéssel vagy ötlettel segíthet az újrahasznosítás és a környezetvédelem ügyének előrelépésében.

A pályázat minimális terjedelme 9000 karakter (két A4 oldal szöveg) és (ha szükséges) kísérő rajz, kapcsolási rajz, kép vagy fénykép.

A beküldési határidő: 2003. április 30.

A pályázat támogatói:

- Informatikai és Távközlési Minisztérium,
 - az IBM,
 - az Elnér és az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.
- A pályázat bírálóbizottságában részt vesznek a minisztérium képviselői, valamint a támogató cégek szakemberei.
- Eredményhirdetés és díjkiosztás: 2003. május

RECIRKULÁCIÓ – széles értelemben

Az idegen, de magyarított szó mögött megbúvó jelentés: visszaforgatás, anyagvisszanyerés, újrahasznosítás. Olyan fogalmak, amelyek valóban újak, a mi ko-

runk termékei. Nem nagyon hallhattunk ilyenről a középkorban, vagy akár 100–200 évvel ezelőtt sem.

A mi szakmánk aránylag lassan ébredt rá a dolog jelentőségére, holott a számítástechnikai eszközök elterjedésével már több száz tonnánál mérhető le az évente kicserél/lelejeztett hardvereszközök tömege.

Lapjainkban már eddig is rendszeresen beszámoltunk az újrahasznosítás eredményeiről, módszereiről, és – ahogy a dolog jelentősége egyre nő –, úgy egyre nagyobb figyelemmel, növekvő terjedelemben foglalkozunk a témával.

A dolog különlegességét akkor kezdjük érezni, ha arra gondolunk, mire is használtak fel eddig, és használjuk fel legtöbbször most is a gépünket, miután megvettük az újat. Legtöbbször szó sincs kibocsátásról, régi gépet az ember eladja, elajándékozza valakinek. E módszer határa nyilvánvalóan az, ha ez a „piac” tellődik: már nincs kinek odaadni a régit, különösen akkor, ha az új programok már nem is működnek a régi hardveren, a régi programok pedig nem újíthatók.

Igy manapság szinte mindannyiunknak van már egy régi számítógépe otthon a sarokban, cége raktárában, pincében, lomtárban. Elnézgetve őket az juthat eszünkbe, milyen komoly színvonalú gépek voltak ezek még 1-2 évvel ezelőtt, és mennyi tudás, számítástechnikai erő van még bennük ma is (és veszik kárba a sarokban).

A leglogikusabb talán az lenne, ha ezeket valamilyen „nekik való” számítástechnikai, adatfeldolgozási, logikai feladatra hasznosítani tudnánk... Gondolt már valaki erre? Talán lehetne részként is használni a szerkezetet: a legegyszerűbb a tápegység (stabilizált

áramforrásként), de logikai gépként a processzor, memóriaként a tárolók is szóba jöhetnek. Ha már semmi ilyen sem lehetséges, akkor szedjük szét, és nézzük meg a szerkezetet. Talán lesznek Önök között, akik ekkor elvonatkoztatnak a funkciótól, és észreveszik egy nyomtatott lap vagy egy merevlemez-meghajtó és fejmozgató mű esztétikai értékét, szépségét, a szerkezetet finom, óraszerű eleganciáját, a sok száz kivezetésű integrált áramkörök sokféle formáját.

Ha már ilyen felhasználást sem találunk a részeknek, akkor jön a valódi selejtezés, kibocsátás. Itt a környezetvédelem problematikájába ütközünk: úgy kell őket megsemmisíteni, hogy az alkatrészek ne okozzanak környezetszennyezést. E témának érdekes vetülete a gépekben lévő nemesfémek, nagyon értékes anyagok visszanyerésének és újrahasznosításának a lehetősége. (Ez a „klasszikus” recirkuláció).

Várjuk tehát pályázataikat, ötleteiket mindhárom témában.

(A bírálóbizottság fenntartja magának a jogot, hogy „átsorolja” a témakörök között a pályaművet, ha annak így több esélye van a sikerre.)

Díjazás:

- 2003-ban csúcsszínvonalú noteszgép
- nyaralási utalvány
- SuSE Linux szoftvercsomag
- könyvajándékok

A pályázat postacíme:
SZÁMÍTÓGÉPEK
ÚJRAHASZNOSÍTÁSA –
KÖRNYEZETVÉDELME
IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.
1065 Budapest, Révay u. 10.

Stark váltott

December elejétől Stark János a Synergon Informatika Rt. új kereskedelmi igazgatója. A szakember lényegében a cég újonnan alakuló kormányzati üzletágát vezeti, csapata egyrészt a Synergon

Stark János: kormányzati üzletág a Synergonnal

régi munkatársaiból, másrészt új munkatársakból verbuválódott.

Stark lapunk kérdésére elmondta: a megerősített szervezetben koncentrált piaci munkával, iparági szaktudással és megfelelő termékportfólióval akarnak

intenzívebb szerepet vállalni a kormányzati szektorban. A Synergon célja ezzel az, hogy a többoldalú kommunikáció elősegítésével üzleti oldalról támogassa a kormányzat információs társadalom iránti elkötelezettségét.

A most 42 éves Stark korábban a HP Magyarországnál volt üzletágvezető; 1995-től három éven át a Sun Magyarország ügyvezető igazgatói posztját töltötte be; 1998-tól 2001-ig az ICL ügyvezető igazgatója volt. A korábban inkább hardverértékesítésből élő szervezet ekkor vált IT-szolgáltató vállalattá.

MÁRTONFFY ATTILA

Albacomp-gépek Nyugatra

A székesfehérvári székhelyű Albacomp megkezdte saját gyártású és saját márkánévvel ellátott számítógépek szállítását egy nyugati-európai áruházláncnak. Az első szállítmány 600 számítógépből áll, de a december elején aláírt keretszerződés szerint folyamatosak lesznek a megrendelések, és a szállított mennyiség jövőre elérheti a több tízezres nagyságrendet. A tervek szerint hetente egy, körülbelül 50 millió forint értékű szállítmányt

indítanak útjuk, így ez az egyetlen bevő mintegy 2,5 milliárd forintos árbevételét hozhat az Albacompnak.

A vállalat reményei szerint a nagy sorozatban történő gyártás lehetővé teszi az árcsökkentést a hazai piacon is, ami versenyképesebbé teheti az Albacomp rendszereit. Az új megrendelések teljesítése a vállalat szabad kapacitását köti le, nincs szükség különösebb beruházásra. (Munkatársunktól)

BSA: eredményes évvárás

A BSA Magyarország eredményesnek tartja a 2002-es évet, hangzott el a szövetség évváró sajtótájékoztatóján. A három megyében (Győr-Moson-Sopron, Fejér és Baranya), illetve Budapesten végrehajtott Tűzszünet-kampányoknak köszönhetően a szervezet adatai szerint 51-ről 48 százalékra csökkent az illegális szoftverek aránya Magyarországon. A cél továbbra is az Európai Unió átlagszintjéé, amely ma 38 százalék. A tervek szerint 2003 júliusára a magyar mutató 40 százalékra is lecsökkenhet.

A folyamatban lévő ügyekről elmondták, hogy a BSA meggyőzően körülbelül egy tucatnyi büntetőügyi feljelentést tett a rendőrségen, s ezeket a tapasztaltak szerint még egyszer annyi egyéb, a szövetségtől függetlenül benyújtott feljelentés egészíti ki. A BSA a jövőben a büntetőügyek helyett polgári peres, kártérítéssel járó ügyeket kezdeményezne inkább, ehhez azonban szükséges a Polgári Perrendtartás vagy a Szerzői Jogi Törvény megváltoztatása.

A BSA képviselői felhívták a figyelmet a Budapesten tapasztalt árendőri jelenségekre is, amikor magukat rendőröknek kiadó személyek próbálnak gazdasági társaságoknál intézkedni. A szervezet ezért arra kéri az érintett cégeket, hogy ilyen esetben vegyék fel a kapcsolatot a rendőrséggel is.

TRAUTMANN BALÁZS

Listaár
29.000 Ft
+ áfa

MagyarOffice

PROFESSZIONÁLIS

A megbízható munkatárs

A MagyarOffice integrált irodai alkalmazásomag funkciógazdagsága átlagos megoldást nyújt mind intézmények, mind vállalkozások számára.

Tartalmaz:

- szövegszerkesztő (MagyarOffice Íróegység)
- táblázatkezelő (MagyarOffice Számolótable)
- levelező-kiszolgáló (MagyarOffice Vethető)
- rajzoló és képszerkesztő (MagyarOffice Rajzoló)
- képletszerkesztő (Mozilla) valamint
- adatszámítás (MSQL).

Windows és Linux operációs rendszeren egyaránt futtatható, és képes minden elérhetőbb fájlformátum kezelésére, beleértve a Word, Excel, PowerPoint fájlokat is. A magyar nyelvű felhasználói kézikönyv és segédlet mellett számos további funkciókat kínál:

- továbbfejlesztett ség (index, kereső, tipp-tipp, multimédiás útmutató)

- magyar elváltató és helyezés-ellenőrző modul, valamint szótár- és szótár-kezelő
- magyar clipart-képek és sablonok
- új diagramok (pl.: továbbfejlesztett magyar trekképzés-modul)
- továbbfejlesztett levelezőprogram (csomagolt PGP, GPG titkosítás)
- kiegészítő helyezés-ellenőrzés (angol, német, francia)
- nem-újírtási optimalizáló modul

A MagyarOffice 1.0 Professzionális teljes funkcionális megoldás - azaz legalább más hasonló irodai csomagok árának töredékéért. A legbiztonságosabb informatikai fejlesztési és szoftverfejlesztési lehetőségek!

- Több licenstípus közül választhatunk (egyszeri vagy évi díj, online licenstípus)
- Magyar Office-Shop: Százdíjús felhívásos licenstípus, amely lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy a szoftvert online vásárolják meg.

1148 Budapest, Nagy Lajos király útja 40. • Telefon: (36) 1-363-4510 • Fax: (36) 1-470-0144
magyaroffice@multiracio.hu • www.magyaroffice.hu • www.multiracio.hu

80021

Fibex

Kereskedelmi és szolgáltatói hálózatok

Álmodjon egy tökéletes hálózatot...

Működés körülményei:
- Gigabit, Fast Ethernet
- Réz és optika lescsat
- Dual portok full duplex üzemi módban

Konvergenencia:
- Átviteli eszközök
- VoIP
- Gigabit, Fast Ethernet
- IPsec
- Multiportos megoldások

Vezeték nélküli adattárhely:
- 2.4GHz szabvány
- Többcsatornás antennák
- Nagy távolság

...majd válasszon az Allied Telesyn termékeiből, hogy valóra váljon!

Hálózatépítési anyagok, eszközök nagykereskedelme

1047 Budapest, Baross utca 9/A-10
Tel.: 399-51-66, fax: 399-51-67
e-mail: info@fibex.hu
Internet: www.fibex.hu

Emerging, ISDN, xDSL Routerok
- titkosítás
- Modemless funkciók
- Linux 2.0.33 kernel

47006

Pályázatok 2002

A rendelkezésre álló 6,5 milliárd forint helyett 20 milliárd forintot igényeltek az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) által kiírt pályázatokra jelentkezők – tájékoztatott Kovács Kálmán, a tárca vezetője. A legnagyobb sikert a fiatal kutatóknak és mérnököknek szánt 400 millió forint értékű K+F pályázat aratta. Várakozáson felüli érdeklődés mutatkozott az általános iskolák alsó ta-

gozatok tanítói részéről az információs társadalom témyerését célzó pályázat iránt: a jelentkezők száma megközelíti a 17 ezret. Az eVilág (digitális tartalom és kultúra) pályázat iránt is nagyobb az igény, mint amennyinek eleget lehet tenni; a rendelkezésre álló 1 milliárd forint-ra 622-en jelentkeztek. Népszerű a közösségi hozzáférési lehetőségek támogatása is. Úgyszintén meghaladják a rendelkezésre álló keretet az eGeneráció (informatika a gyermekekért) pályázatra beérkezett igények.

Nagyobb érdeklődésre számítottak az IHM-ben az eDemokrácia pályázat iránt. A minisztériumnak az volt a célja, hogy a pályázat eredményeképpen minden önkormányzat hozzákapszolódjön a világhálóhoz, ezzel szemben több mint kétszáz hivatal – az IHM megkeresése dacára – visszautasította a lehetőséget.

MALLÁSZ JUDIT

Változások a HÍF-nél

Január 1-jétől két miniszteri biztos dolgozik a Hírközlési Felügyelet (HÍF) átalakításán. Suhajda Attila (az IHM helyettes államtitkára) a HÍF szervezeti átalakítását készíti elő, míg Kubinyi Imre a Felügyelet informatikai feladatainak áttekintésével foglalkozik.

Januárban nyit a HIK

Sajátos hangulatú épületben nyílik meg január 3-án a Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ (HIK). Az Oktatási Minisztérium különleges háttér-intézményként működő információs centrumot Magyar Bálint oktatási miniszter avatta fel december 12-én.

A VIII. kerületi Károlyi-palotában másfél milliárd forintos beruházással kialakított intézmény a felsőoktatásban részt vevőknek kínál egyedülálló tanulási lehetőséget; egy időben 500-an vehetik majd igénybe a HIK szolgáltatásait, közülük 300-an ülhetnek az internetezésre, szövegszerkesztésre és táblázatkezelésre is alkalmas multimédiás számítógépek elé.

Az alapszolgáltatások keretében a HIK látogatói az internet-hozzáférés mellett ingyenesen használhatják az Elektronikus Információs Szolgáltatás összes adatait, valamint a központi könyvtárban elhelyezett több ezer tankönyvet és jegyzetet.

A HIK látogatói a felsőoktatási intézmények hallgatói, oktatói és a tudományos kutatások résztvevői közül kerülnek ki. Egyetemi és főiskolai hallgatóknak 500 forintot, oktatóknak és kutatóknak pedig 2500 forintot kell fizetni az egy évig érvényes, névre szóló fényképes chipkártyáért, amely egyben a kár-

Modern munkaállomások a központban

tyaolvasóval felszerelt PC-s munkahe-lyek aktivizálására is szolgál.

Magyar Bálint az avatóünnepségen kiemelte, hogy az informatikai rendszer kiépítésére 500 millió forintot fordítottak, amelyből 200 milliót tett ki a Informatikai és Hírközlési Minisztérium támogatása. Az átadáson megjelent Pokorni Zoltán, korábbi oktatási miniszter is, aki elmondta, hogy 1998-ban fogalmazódott meg a HIK alapötlete, és örömmel nyugtázza, hogy a minisztérium jelenlegi vezetése is nagy figyelmet fordított az intézmény színvonalas befel-jezésére.

GUTTRAY LÁSZLÓ

HP-akadémia

Itthon első alkalommal rendezte meg HP-akadémia című technológiai konferenciáját a cég hazai képviselője. Az előadásokon a HP termékeit, nagyvállalati megoldásait és a technológiai trendeket mutatták be. A konferencia vendége volt Matti Virtanen alelnök, a cég International Sales Europe csoportjának a vezetője. Az alelnök előadásában elmondta, az új HP-nek a világ 160 országában mintegy 140 ezer alkalmazottja van, bevétele az idei év harmadik negyedévében elérte a 16,5 milliárd dollárt. A HP technológiájának az elterjedtségére jellemző,

hogy a világban három hitelkártya-tranzakcióból kettőhöz, és négy elektronikus átutalásból háromhoz a HP szállította az infrastruktúrát.

A 450 alkalmazottal dolgozó magyar képviselő ez évi, a Compaqkal való egyesülést követő eredményei jók; sikerült a két cég önálló eredményét meghaladóan növelni a bevételt.

A HP magyarországi gyártására vonatkozó kérdésre az alelnök azt válaszolta, hogy bár gondolkodnak az itthon folyó gyártás bővítésén, Magyarország uniós csatlakozásával nem a gyártást, hanem a fejlesztést kell előtérbe helyezni, és erre a jól képzett szakemberek révén jó esély van.

CSÓRIÁN SÁNDOR

Az IBM-é a Rational

Mintegy 2,1 milliárd dollárt fizet az IBM a világ egyik vezető szoftverfejlesztő cégéért, a Rational Software-ért. (Ennél többet szoftvercégért csak 1995-ben fizetett az IBM, amikor 3,5 milliárd dollárért megvette a Lotus.) A két évtizede alapított Rational nyílt szabványokra épülő, a teljes fejlesztési életciklust támogató integrált eszközcsoportot kínál a szoftverfejlesztőknek.

Az IBM tervei szerint a Rational önálló divízióként tagolódik be az IBM Software Groupba, ahol a Lotus, a DB2, a WebSphere és a Tivoli mellett az ötödik fő ágat jelenti majd. Szakértők

szerint a Rational eszközeivel az IBM-nek lehetősége nyílik, hogy teljes körű alkalmazásfejlesztési és folyamatintegrálási portfóliót kínáljon ügyfeleinek. A Rational az elsők között van a világon a szoftvermodellezésben, a szoftverkonfiguráció-menedzsmentben és az alkalmazásfejlesztésben.

Magyarországon a Rational partnere és kizárólagos disztribútora az IQSoft Rt., amelynek a termékek forgalmazásából és a kapcsolódó szolgáltatásokból szárazó bevétele 2002-ben meghaladta a félmilliárd forintot.

(Munkatársunktól)

Győzött a CIB Bank

Az Index.hu Rt., a Hewlett-Packard Magyarország Kft. és a Nemzetközi Bankképző Központ már második alkalommal hirdette meg „Az év internetes bankja Magyarországon” pályázatot, amelynek ünnepélyes eredményhirdetésére december 9-én a Wallis Duna székében került sor.

A megmérettetésre összesen tíz pénzügyintézet jelentkezett. A kifrás szerint a lakossági ügyfeleknek elérhető internetes szolgáltatásokat hasonlította össze a szakmai zsűri.

„Az év internetes bankja Magyarországon 2002-ben” címet a CIB Internetbank nevű szolgáltatása nyerte el, emellett három különdíjat is átadott a szakértőkből álló zsűri. „Az év mobilbankja” elismerést az OTP Bank Rt. képviselője

vehette át az „OTP Direkt” funkciócso- mag kifejlesztéséért, a „Legígéretesebb internetes bank” címet a Raiffeisen Bank Rt. közvetlenül bevezetés előtt álló szolgáltatása, a „Gyakorlatias megvalósításért és alkalmazásért” különdíjat pedig az Inter-Európa Bank Rt. kapta.

A pénzügyintézetek körében is elismert díj népszerűségét jól mutatja, hogy tavaly csak hat bank adott be pályázatot.

GUTTRAY LÁSZLÓ

Határozat felfüggesztve

A Számítástechnika ügy értesült, hogy a bíróság felfüggesztette a Hírközlési Döntőbizottság határozatát, amelyben a testület a Pannon GSM-et jelentős piaci erejű szolgáltatónak minősítette az összekapcsolási piacon. *Suba János*, a mobil-társaság szóvivője a hírt megerősítette.

MALLÁSZ JUDIT

HITELES és NAPRAKÉSZ információ
a **VÍRUSOKRÓL!** www.virushirado.hu

Bővít a MÁV Informatika

Több új szolgáltatással is kiegészítette portfólióját a MÁV Informatika Kft., amely jövőre egy logisztikai elektronikus piactér kiépítésébe is belevág. Az új tevékenységek közül az egyik legfontosabb a digitális aláírások kiadása: a vállalat november 6-ától jogosult fokozott biztonságú digitális aláírások, illetve tanúsítványok kiadására – mondta Dombai Ferenc, a társaság vezérigazgatója a cég múlt heti sajtótájékoztatóján.

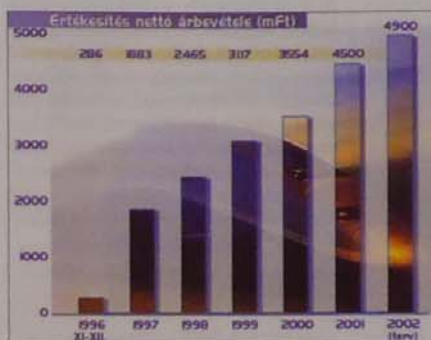
A Trust&Sign elektronikus aláírás-hitelesítési szolgáltatás beindítására, illetve a hitelesítésszolgáltató központ kiépítésére az elmúlt évben a MÁV Informatika valamivel több mint 100 millió forintot költött. A mögöttes technológiát Európa egyik vezető cége, a német Utimaco SafeWare adja. Dombai szerint saját hitelesítésszolgáltatási tevékenységük abban különbözik a már piacon lévő többi cégtől, hogy nem a technológiát állítja a középpontba, hanem teljes megoldásokat, alkalmazásokba integrált digitális aláírásokat kínál.

A MÁV Informatika a közeljövőben meg akarja szerezni azt az engedélyt is, amely lehetővé teszi a minősített biztonságú tanúsítványok kiadását; ilyen aláírást egyelőre még egyetlen szolgáltató sem kínál Magyarországon, bár a Net-Lock Kft. már beadta kérelmét a Hírközlési Főfelügyelethez. A MÁV Informatika célja egyébként az, hogy piacvezető legyen a digitális aláírások piacán Magyarországon.

Szintén újdonság a MÁV Informatika kínálatában az SAP alkalmazásszolgáltatói tevékenység. A cég kidolgozott egy előre konfigurált, kis- és középvállalatoknak szánt SAP-rendszert, a SMERP-et (Small and Medium Enterprise Resource Planning), és ehhez idén novem-

berben megszerezte az SAP hivatalos alkalmazásszolgáltatói (ASP) és Hosting (informatikai infrastruktúraszolgáltató) partneri státuszát.

Jövő év elején kezd meg a MÁV Informatika a Cybercorporation elnevezé-

sű elektronikus piactér kiépítését. Ez a szállítási, szállítmányozási és logisztikai cégeknek segít majd a kapacitás értékesítésében. A piactér fejlesztésében részt vesz az SAP Hungary, az Ipari Parkok Egyesülete és a Magyar Logisztikai

Egyesület is. A piactér felhasználói között számítanak a MÁV-ra, és a tervek szerint három éven belül megtérülhet a befektetés.

A jövőbeni tervekben kiemelt, stratégiai fontosságú területnek számít az erőforrás-kihelyezés és a szoftverfejlesztés; az előbbi szegmensben a 3., az utóbbiban az 5. helyen áll Magyarországon a MÁV Informatika. Nagy outsourcing-projektjeiket a MÁV-val kötötték: a vasúttársaságnak üzemeltetik a szállításiirányítási és a gazdálkodásiirányítási információs rendszereket (SZIR, GIR), de náluk működik – fizikailag is – a kormányportál is.

A pénzügyi eredményekről szólva Dombai Ferenc elmondta, hogy idén teljesíteni tudják a 4,9 milliárd forintos bevételt, és a 90 millió forintos nyereségtervet (lásd grafikonunkat). A következő években megfontolt, 5–15 százalékos évi növekedéssel számolnak, és a jelenlegi 15 százalék körüli szintről először 20, majd 30–40 százalékra akarják emelni a MÁV-on kívüli árbevétel arányát.

SCHOPP ATTILA

Jó évet zárt a Kürt

Fennállásának 13. évét minden eddiginél jobb eredménnyel zárta a Kürt Rt. – hangzott el a cég múlt heti sajtótájékoztatóján. A forgalom meghaladja az 1 milliárd forintot (2001-ben 880 millió forint volt), az adózás előtti eredmény pedig a tavalyi duplája, 200 millió forint lesz.

Kürti Sándor, a cég vezérigazgatója kiemelkedő fontosságúnak nevezte,

hogy a pár éve felvállalt tevékenységből, az adatvédelmi tanácsadásból és szolgáltatásokból befolyó bevétel meghaladta a hagyományosnak mondható területről, az adatmentésből származó bevételt. Ehhez hozzájárult az is, hogy az adatvédelmi üzletág a tervezettnél jóval nagyobb mértékű, 300 százalékos növekedést ért el. Közben az adatmentés forgalma 15 százalékkal nőtt.

Érdekességként említették ezen a területen, hogy a vírusok miatt bekövetkezett adatvesztések száma körülbelül a felére csökkent.

A nagy hozzáadott értékű szolgáltatások idén a forgalomnak már 60 százalékát adták, és ezt az arányt jövőre 70 százalékra akarják feltornázni, miközben a forgalom mintegy 30 százalékos bővülésével (mintegy 1,3 milliárd forintos bevétellel) számolnak.

Az adatvédelmi tevékenység nagy sikere volt idén a Pénzjegynyomda felkészítése a BS 7799 szabvány szerinti biztonsági auditra. A vállalatnál a Kürt végezte el a kockázatelemzést, majd megoldásokat javasolt, és részt vett az Információbiztonsági Rendszer tényleges megvalósításában is. A rendszer tanúsítását egy svéd vállalat végezte el. Hasonló információbiztonsági tanácsadást a Kürt már külföldön is végez.

SCHOPP ATTILA

CÉGVILÁG

MEGKEZDTE MŰKÖDÉSÉT az Edumail ingyenes felsőoktatási levelezőrendszer, amelynek technológiai hátterét a Mail Hungary adja. Az Edumail egységes levelezőrendszer biztosítja a felsőoktatásban résztvevőknek. Az alapszolgáltatásokon kívül az Edumail modulárisan bővíthető; már beleintegrálták a határidőnapló-szolgáltatást.

(Munkatársunktól)

ÚJ, A GYAKORLOTT INTERNETEZŐKNEK SZÓLÓ díjsomagot indított útjára az Interpointnet Magyarország Kft. A Guszta névvel korlátlan medemes hozzáférést és e-mailcímet kínál havi bruttó 1790 forintért.

(Munkatársunktól)

MEGJELENTEK a Dell hazai kínálatában az aktív hálózati elemek is. A Humansofttól kapott tájékoztatás szerint a gyártó nyolc különböző PowerConnect hálózati kapcsolót forgalmaz a magyar piacon. A PowerConnect 2016, 2024, 2124 és 2508 felügyelet nélküli kapcsoló; az utóbbi kettőt már Gigabit Ethernet kapuval is ellátták. A PowerConnect 3000-es sorozat tagjai már felügyelhetők, és mindegyik rendelkezik Gigabit Ethernet porttal.

(Munkatársunktól)

PIACRA KERÜLT a Symantec Norton AntiVirus 2003 magyar nyelvű változata. A terméket elsősorban otthoni felhasználóknak, valamint kisvállalkozásoknak szánják. Újdonsága, hogy figyeli az azonnali üzenetküldő (instant messaging) forgalmat is, és az ilyen üzenetek csatolt álmányait is át tudja vizsgálni. A védett programok között van a Yahoo! Instant Messenger, az AOL Instant Messenger, az MSN Messenger és a Windows Messenger. Több új funkció segíti a fégérvírusok és a trójai programok elleni védekezést is.

(Munkatársunktól)

IDÉN KÉT EGYÉNI DÍJAZOTTJA volt az Oktatási Minisztérium által 2000-ben alapított Kármán Tódor-díjanak: Boda Miklós, az Ericsson kutatási-fejlesztési igazgatója, és Csapody Miklós, a General Electric tanácsadója egyaránt a magyarországi oktatás és tudományos kutatás támogatásának elismeréseként kapta a díjat. A három vállalati díjazott a Graphisoft, a KITE és a Varinex Informatikai Rt. lett.

(Munkatársunktól)

Egy lépés a verseny felé

A Matáv és a GTS-Datanet Távközlési Kft. december 10-én aláírta a Matáv – a Hírközlési Döntőbizottság (HDB) által jóváhagyott – összekapcsolási referenciatárgyalás alapuló összekapcsolási szerződést. Közben folyik a szolgáltatók hálózatának fizikai összekapcsolása, hogy előfeltételek kölcsönösen elérhessék egymást. Az új szerződés a május 15-én ideiglenes jelleggel megkötött szerződés módosítása (májusban még nem volt a Matávnak a HDB által jóváhagyott összekapcsolási referenciatárgyalata, így akkor annak csak a tervezetét tudták figyelembe venni).

A GTS-Datanet értékelése szerint a szerződés aláírása egy szükséges kezdeti lépés ahhoz, hogy a távbeszélőpiacon az

ügyfeleknek valóban legyen választási lehetőségük. A Matáv más szolgáltatókkal is tárgyal a korábbi összekapcsolási szerződések módosításáról.

A HDB 2002 júliusában fogadta el a Matáv (valamint a Vivendi és az Emi-tel) összekapcsolási referenciatárgyalat (RIO). Tartalmukat megismerve az alternatív szolgáltatók úgy vélték: a RIO-kban foglalt feltételek gyakorlatilag lehetetlenné teszik, hogy az alternatívok versenybe szálljanak a távbeszélő-szolgáltatás terén.

MALLÁSZ JUDIT

online: www.hif.hu
www.azt.hu/cikkek/vivendinam

Biztonságos kapu

Egymillió dollár értékben helyezett el hálózati adatkommunikációs eszközöket az AT&T Global Network Services Hungary a Dataplex budapesti infokommunikációs központjában. Az MPLS (Multi-Protocol Label Switching) csomópont a Cisco eszközeire épül, és 32 darab 155 megabit/másodperc sebességű vonal kihasználására alkalmas. Ez az első magyarországi csatlakozási pont az AT&T kiépítés alatt álló globális MPLS hálózathoz. *Debrecei Csaba*, az AT&T Hungary ügyvezető igazgatója szerint Magyarországon egyelőre csak a Dataplex létesítménye elégíti ki az AT&T hálózata által megkövetelt biztonsági és műszaki feltételeket. A Dataplex mellett szöli az is, hogy infokommunikációs infrastruktúrája szolgáltatófüggetlen.

MALLÁSZ JUDIT

+online: www.att.com
www.szt.hu/cikkek/athungary

Alternatív megoldás a rádiórendszerre

Miközben az Ericssonnál globálisan 40-50 százalékkal csökkentették a létszámot az elmúlt másfél-két évben, addig a hazai leányvállalatnál ugyanezen idő alatt mindössze 10-15 százalékos volt a leépítés, mondta *Staffan Pehrson*, az Ericsson Magyarország vezérigazgatója a cég év végi sajtótájékoztatóján. Ma a teljes létszám megközelíti a 650-et, ebből közel 400-an a kutatás-fejlesztés területén dolgoznak. A vezérigazgató a várakozásokat felülmúlónak nevezte az Ericsson Magyarország 2002. évi eredményeit, mind a kutatás-fejlesztés, mind a piaci részesedés, mind a bevételek, mind pedig a hatékonyság tekintetében. Figyelemre méltó, hogy az elmúlt évben a hazai összevétel 20 százaléka új technológiákból, új szerződésekből született.

Hogy melyek ezek az újdonságok, illetve, hogy miként igazodott az Ericsson a megváltozott piaci helyzethez, arról *Monspart Zsolt* vezérigazgató-helyettes beszélt. Elmondta: új termékekkel – mint például az MMS – és új alkalmazásokkal szinte elébe mennek a szolgáltatói igényeknek. Egyik legújabb fejlesztés,

az Ethernet DSL például a hagyományos réz érpárokak a központtól mért 70 kilométeres távolságig teszi lehetővé a nagy sebességű adatátvitelt. MDSZ-part kiemelte: GSM Pro, illetve EDACS megoldások – a minőség, a teljesítmény és az ár tekintetében – valós alternatívát kínálnak a magyarországi egységes digitális rádió-távközlő rendszer megvalósítására. Fő előnye, hogy a meglévő hálózat integrálható az új rendszerbe, továbbá időben akár 3 évre is széthúzható a korszerűsítés. Ezen túlmenően a Tetra-rendszerrel kapcsolatban korábban napvilágot látott ár (51 milliárd forint – *A Szerk.*) töredékéért tudnák saját rendszerrel megvalósítani a beruházást.

MMS a Vodafone-nál

Az Ericsson MMS technológiáján alapul a Vodafone december 9-én indított multimédiás üzenetküldési szolgáltatása. A két vállalat globális szerződés keretében dolgozik együtt az MMS-projekteken.

MALLÁSZ JUDIT

+online: www.szt.hu/cikkek/hivastovabbitas
www.szt.hu/cikkek/enginepanel

14 lap/perc, Dos/Windows, 600 dpi
4-36 MB, USB, párhuzamos
250-850 lap +borítékadagoló, 15.000 lap/hó

AKCIÓ!!!
Okipage 14e
NETTÓ **62.900,-Ft**

gyors

olcsó

tökéletes

OKI Network Solutions
for a Global Society

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu

OKI SHINRAI PARTNEREINK - VISZONTLADÓK. BUDAPEST: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu

BUDAPEST: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
BUDAPEST: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
BUDAPEST: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu

DEBRECEN: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
HÓMEZŐVÁSÁRHELY: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
MÁTÉSZALKA: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
EGER: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
GYŐR: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
KECSKEMÉT: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
PÉCS: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
SALGÓTARJÁN: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
SZÉKESFEHÉRVÁR: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
SOPRON: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
SZOLNOK: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
SZÉKESFEHÉRVÁR: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
SZOMBATHELY: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
ZALAEGERSZÉG: OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rákóczi út 100. www.oki.hu
OKI BEMUTATÓTEREM BUDAPEST

Back Forward Stop Refresh
Address: <http://www.szamitastechnika.hu/>

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Our Weekly News: 22/07/2002

CW-Számítástechnika Newsletter in English!

We have launched our new service, where you can find the main news of the Hungarian IT market in English. Subscribe our free newsletter now!

CW-Számítástechnika már angolul is!

Újtárra indítottuk angol nyelvű hírlevél szolgáltatásunkat, ahol most már angol nyelven olvashat a hazai IT-piac eseményeiről. Iratkozzon fel rá most!

www.szt.hu
Információ első kézből

Biztosítási e-learning program

Pénzügyi portál létrehozását jelentette be a Biztosítási Oktatási Intézet (BOI) és a SABEDU E-learning Technológiák Kft. A kezdeményezők célja, hogy a portállal lehetővé tegyék a pénzügyi-biztosítási szférában dolgozó szakemberek képzését és folyamatos továbbképzését e-learning eszközökkel. Ennek érdekében elindítják a Pénzügyi Tudásportál Programot is. A portálon nagyszámú online kurzus áll majd a résztvevők rendelkezésére, amelyek államilag akkreditáltak, EU-konform tanfolyamok elvégzését teszik majd lehetővé.

A program megvalósítására hazai és nemzetközi cégek széles körű konzorcium létrehozását tervezik, oktatási in-

tézmények, finanszírozó szervezetek bevonásával; a szervezők a kormányzat közreműködésére is számítanak. A program része egyébként az a konstrukció is, amely kedvezményes pénzügyi feltételek mellett biztosít számítógépet és internetes hozzáférést a résztvevőknek a kétéves képzési program alatt. A Pénzügyi Tudásportál Program 2003. januártól száz, szeptembertől pedig 10 ezer biztosításközvetítőnek ad e-learning képzési lehetőséget.

BARABÁS BALÁZS

+online: www.sabedu.hu
www.boi.hu

Nem csak mese

A Hewlett-Packard Magyarország – a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel kötött együttműködés keretében – átadta a 2002–2003. tanévre szóló Professzori Kutatási és Diákösztöndíjat a BME villamosmérnöki és informatikai kara három diákjának és egy oktatójának. Az ösztöndíj kiírásának legfőbb célja a hazai oktatók elismerése, ennek révén tevékenységük, szakértelmük Magyarországon tartása, munkájuk feltételeinek javítása, illetve a legtehetősebb diákok ösztönzése volt.

Kiosztották a Junior Achievement Magyarország (JAM) középiskolai tanulmányi verseny díjait is. A JAM Alapítvány a HP támogatásával idén már kilencedik alkalommal rendezte meg az országos HP-JAM MESE (Management Economic Simulation Exercise) versenyt. A versenyző középiskolások csapataok egy számítógépes szimulációs rend-

szer segítségével saját, fiktív termelő-vállalkozásuk sikereivel, problémáival szembesülve tehettek próbára tudásukat. Az országos verseny 5 legeredményesebben szereplő csapata – középiskolai diákok és felkészítő tanáraik – HP esúcskategóriás többfunkciós berendezéseket, illetve nyomtatókat kapott.

(Munkatársunktól)

Kertész Imre művei CD-n

Az ez évben irodalmi Nobel-díjjal kitüntetett Kertész Imrénének összes művét kiadta CD-ROM lemezen a Neumann Könyvtár. A lemez az író eddig megjelent 12 kötetét tartalmazza, életrajzzal és bibliográfiával kiegészítve. Az 1998-ban megalakult Digitális Irodalmi Akadémia célja, hogy az interneten is elérhető legyenek a kortárs magyar szépírók legjobbjainak művei.

CSÓRIÁN SÁNDOR

VENDÉGVÉLEMÉNY

2002 éjszakái

Amikor idén ősszel otthagytam a Microsoftot, hogy megalapítsam az Intentional Software Corporation-t, elgondolkodtam azon, milyen mesés is volt a Microsoftnál eltöltött húsz év. Emlekszem Alan Kay

1972-es előadására, amikor először beszélt a „Dynabook”-ról, egy olyan számítógépről, ami nem nagyobb egy könyvnél, lapos a képernyője, és akkor teljesítménnyel rendelkezik, mint egy PDP-10. Arra gondoltam, talán elment az esze. Aztán 1980-ra, amikor beléptem a Microsoftba, a technológiák egy része már rendelkezésre állt. 1980 feltehetően egyike volt azon kevés esztendőknél az elmúlt 30 évből, amikor a szoftver a hardver előtt járt. Már elég sokat tudtunk a valósághű megjelenítésről, és az egérrel vezérelhető grafikus kezelőfelületről. Am az új személyi számítógépek kisebb teljesítményűek voltak, mint amilyenekkel a számítóközpontokban dolgoztunk. Egy Apple-nek, vagy a legújabb IBM PC-nek jó, ha 16 kilobájt memóriája volt, és 100 mikroszekundum kellett nekik valami egyszerű számolási művelet végrehajtásához. Nevemem kellett – pontosan ugyanezekkel a paraméterekkel rendelkezett az az orosz fejlesztésű, rádiósóves Ural-II, amivel még 1965-ben dolgoztam Budapesten.

Aztán a végén mégis a technológia nevetett. A Moore-törvény a gigahertzes tartományba növelte a processzorok sebességét, és ami még meglepőbb, igaznak bizonyult a merevlemezek kapacitása és a kommunikáció, valamint a megjelenítési, a nyomtató- és az akkumulátor-technológiák terén is. Mára már jócskán túlszámítottuk Alan álmát: egy máj noteszgép nem is egy, hanem ezer PDP-10 teljesítményét is felülmúlja, és könnyen rákapcsolható az egész világot behálózó internetre, amelynek gyökerei visszanyúlnak Vannevar Bush 1945-ben megjelent, elhíresült, látónoki erejű cikkéig. A Microsoftnál 1980-ban a mi álmunk az volt, hogy „minden otthonban, minden íróasztalon” legyen számítógép. Nagy utat megtettünk azóta, és közelebb is kerülünk ennek az álomnak a megvalósulásához.

Hogyan is volt mindez lehetséges? Volt egy fontos elv, amire mintha senki nem figyelt volna fel: a figyelem szétvá-

lasztása. Ennek a műszaki fejlesztés decentralizálásához volt nagyon sok köze. 1980 előtt a számítástechnikai gyártók teljes rendszereket szállítottak, beleértve a processzorarchitektúrát és a szoftvereket is. De az egyes részterületek legjobb fejlesztőit ritkán születtek egyazon szervezeten belül, és mivel nem volt kompatibilitás, arra sem volt mód, hogy ezeket a részterületeket a biológiai evolúció mintájára különféleképpen ötvözzék. Ezért aztán a fejlődés is lassú volt. A személyi számítógépes forradalom első lépéseként a szoftvert elválasztották a hardvertől. A következő lépésben a processzorgyártók szabványos architektúrákat alkalmaztak. A beszerezhető legjobb alkatrészekből a Compaqhoz és a Dell-hez hasonló dinamikus cégek új és új kombinációkat hoztak létre. A fejlődés egyre inkább kezdett hasonlítani az evolúcióhoz – nagy részben azért, mert a fejlesztői figyelem szét lett választva.

Említettem már, hogy 1980-ban a szoftverterületek megelőzték a számítógépek képességeit. És bár a szoftverek fejlődése lélegzetelállító volt, manapság a hardverek még többre képesek, ezért a szoftvernek kell felzárkóznia. Számítalan kiváló szoftveres ötlet létezik, a jobb kezelőfelülettel kezdve a kézírás és a természetes beszéd használatán keresztül a mindenféle digitális eszközök jobb koordinációjáig, de ezekhez képest viszonylag keveset tettünk a programozási folyamat hatékonyságának javításáért. Új céget, az Intentional Software – magyar partnereivel együttműködve – olyan eszközöket akar kifejleszteni, amelyek egyszerűbbé teszik a programozást, és egyúttal javítják a végtermék minőségét. Ezt azzal akarjuk elérni, hogy a szoftverek jobban hasonlítsanak a rendszertervezéshez – ami egyébként folytatása annak, ahogy a szoftver a múltban fejlődött. Így például az objektumorientált programozás közvetlenebbül tükrözi számos rendszertervét, mint a procedurális kód. Mivel a programozó feladata az, hogy áthidalja a szakadékokat a rendszerterv – a szándék, azaz az „intention” – és a kód között, azzal, hogy közelebb hozzuk a kettőt, egyszerűbbé és hatékonyabbá tesszük a programozást.

Ma a szoftver jelenti a csúcstechnológiai bőségszaru szűk keresztmetszetét. Szoftvert használni a szoftverek létrehozásához – ez az egyik legizgalmasabb lehetőség.

CHARLES SIMONYI

Ez történt 2002-ben

Recesszióval, „kreatív könyveléssel” és csődökkel tarkított évet tudhat maga mögött a nemzetközi és magyar informatikai és távközlési ipar. Összeállításunk az év legfontosabb eseményeit veszi sorra.

Január

Január 1-jén új vezérigazgató – *Koródi Bálint* – vette át az Albacom irányítását. A korábbi vezetőség meghatározó

Koródi Bálint az Albacomnál

képviselői visszavonultak az operatív irányítástól, és azóta mint tanácsadók segítik a cég fejlődését.

Nem hirdettek győztest a Tetra-rendszer beszállítói pályázatán, de a Magyar Posta Tetra (MPT) Rt. a Motorolával és a Nokiával is megkezdte a tárgyalásokat. A 2001 őszen kiírt pályázatra hárman adtak be ajánlatot, a rövid listára az említett két cég került be, a harmadik jelentkező, a Marconi kiesett. Az MPT később eredménytelennek nyilvánította a tendert, azzal az indoklással, hogy egyik rendszer sem felel meg a hatályos jogszabályokban előírt nemzetbiztonsági követelményeknek.

Összevonta két angol leányvállalatát, a Cymapet és a Graphisoft U.K.-t a Graphisoft. Az egyesült cég, a Graphisoft U.K. székhelye Bristolban van, feladata a továbbiakban is az ArchiCAD- és Cymap-szoftverek angol forgalmazása és technikai támogatása. A fúzió keretében a Graphisoft Budapestre helyezte át építészeti szakipari tervezőszoftverének fejlesztését.

Új erőforrás-kihelyezési ajánlattal jelentkezett az Oracle: eszerint egy ötéves szerződés fejében az Oracle átvinné az ügyfél teljes informatikai rendszerét, azt mindenestül átvinné Oracle Applications 11i-re, s azon működtetné. Az első évben az ügyfélnek annyit kellene fizet-

nie ezért, amennyi a korábbi informatikai költségvetése volt, majd évről évre 5-5 százalékkal kevesebbet.

Magyar nyelvű beszédfelismerő rendszert fejlesztett ki a Sigmoid Kft. A Fül-Elek 1.0 képessége kezdetben valamivel több mint 40 szóra terjedt ki. A program a Windows operációs rendszereken futtatható, és a Microsoft Word különféle változataihoz illeszthető. A szövegszerkesztőben a formázási, szerkesztési és állománykezelő műveleteket magyarul kiadott szóbeli utasításokkal lehet elvégezni. A magyarul elhangzó parancsokat a program a magyar és az angol nyelvű Wordben is végrehajtja.

A MacWorld Expón *Steve Jobs* bemutatta a minden ízében áttervezett iMac asztali gépet. Az új modellek formáját teljes egészében a 15 hüvelyk képátlójú folyadékkristályos képernyőhöz igazították. Az iMacet a digitális média köré tervezték: gyárilag mellékelik hozzá az új iPhoto alkalmazást, amely a digitális

iMac: digitális munkaállomás

fényképek rendezésére, tárolására és bemutatására szolgál, az iMovie 2 videószerkesztő szoftvert, valamint az iTunes 2 zenedoboz-programot.

Az Intel bemutatta a 2,2 gigahertzes órajel-frekvencián működő Pentium 4 processzort. A Pentium 4-családban ez volt az első lapka, amely 300 milliméteres félvezetőszelvényeken és 0,13 mikrométeres gyártási eljárással készült. A tranzistorok száma 55 millió.

Január 22-én 16 órától nem használhatók a Kiwi Kommunikációs Kft. szol-

gáltásai: a VoIP és az ingyenes internetszolgáltatás. A Kiwi Kft. ingyenes internetszolgáltatására mintegy 120 ezren regisztráltak magukat, VoIP-szolgáltatására közel 3500 előfizető kötött szerződést. A társaság nemrégiben 1,2 milliárd forintba emelte ugyan alapitókéjét, de az alapító pénzügyi gondjai miatt a hazai szervezetnek is új tulajdonosok után kellett néznie.

Hazai befektetői tulajdonba került a 2001 szeptemberében csődbe ment CityReach International budapesti, mintegy

Szentágotay Vilmos: CityReachből Dataplex

10 milliárd forintnyi beruházással létrehozott, 8800 négyzetméteres kollokációs központja. A Bérés Befektetési Rt. vezető befektetői csoport teljes egészében átvette a CityReach Hungary személyi és eszközállományát. Az új cég – amely folytatta a CityRech tevékenységét – neve Dataplex International, vezérigazgatója *Szentágotay Vilmos*, a CityReach Hungary korábbi vezérigazgatója.

Február

A Telenor véglegesen megszerezte a Pannon GSM részvényeinek 74,22 százalékát a KPN holland távközlési vállalatától, a finn Sonerától és a dán Tele Danmark Communication cégtől. A cégvásárlás eredményeként a Telenor részesedése a Pannon GSM-ben 25,78 százalékról 100 százalékra emelkedett.

A NetSurvey Internetkutató Intézet felméréséből kiderült, hogy rohamosan bővül az otthonukban internetezők köre: egyetlen év alatt 70 százalékkal nőtt azoknak a magyarországi felnőtteknek a

száma, akik otthonról kapcsolódhatnak a világhálóhoz. Ezzel megszűnt a munkahelyek és iskolák vezető szerepe az internetes hozzáférés hely szerinti megoszlásában. Jónak mondható a 38 ezer kis- és középvállalkozás informatikai helyzete, mivel 90 százalékuknak van számítógépe, és 43 százalékuknak van internet-hozzáférése is.

Február elejétől *Verseghi Nagy Miklós* az IQSoft Rt. ügyvezető igazgatója; *Szabó Tamás*, az addigi ügyvezető a KFKI Számítástechnikai Csoport egyesült állammokbeli leányvállalatának, a KFKI Systemsnek a létrehozását kapta feladatát.

Eladta az üzleti kommunikációs rendszerek forgalmazásával foglalkozó európai cégeit az Alcatel az egyesült állammokbeli Platinum Equitynek; a vételár 1,5 milliárd euró. A szóban forgó Alcatel-részeknek alközpontok és adatkommunikációs berendezések forgalmazásával, valamint az ehhez kapcsolódó szolgáltatásokkal foglalkoznak. Alkalmazottai összlétszáma 6500 fő, Európa 17 országában összesen 400 ezer ügyféllel állnak kapcsolatban. Az új cég áprilistól NextiraOne néven folytatta tevékenységét.

Stratégiai együttműködésre lépett a PSI-Net Magyarország és a Webigen Rt.: a 2001 ősztől már csak tisztán webes tevékenységet folytató Webigen és a PSI-Net ezentúl nemcsak szegmentált, hanem teljes körű szolgáltatásokat kínál, egyebek között bérüzemeltetést, alkalmazásfejlesztést, tanácsadást és ASP-szolgáltatást.

A Toshiba bemutatott egy olyan merevlemez-prototípust, amely az eddigieknél 50 százalékkal nagyobb adatsűrűséggel tárolja az információkat: egy négyzetüvelyknyi területre 52 gigabit adatot tudtak összezúfolni, s egyetlen 2,5 hüvelyk

52 gigabit egy négyzetüvelyken

kes mágneslemezen 30 gigabájtnyi adat tárolható. A cég kutatói már azon fáradoznak, hogy 2003 vége előtt elérjék a négyzetüvelykenkénti 100 gigabites adatsűrűséget.

Tizennyolc cég és szervezet részvételével megalakult a Hírközlési Érdekegyeztető Tanács. Tagjainak célja, hogy egy

olyan új társadalmi szervezetet hozna létre, amely megfelelően tükrözi a liberalizált piaci körülményeket, és a hírközlés területén a szolgáltatók, a gyártók, a fogyasztók és az önkormányzatok egyenrangú fórumaként tevékenykedik.

Mersich Iván, az Országos Meteorológiai Szolgálat elnöke február 18-án vette át Dietrich Rössnertől, az IBM Ma-

IBM eServer p690

gyors ország ügyvezetőjétől az intézet új szuperszámítógépét, a 32 processzoros IBM eServer p690-et. A gép ára rendkívül kedvezményesen 350 millió forint körül volt. Memóriája 32 gigabájt, teljesítménye meghaladja a 91 gigaflopot.

Stumpf István kancelláriaminiszter február 11-én bejelentette: a Magyar Posta Tetra Rt. döntése ellenére a kormány nem mondott le a Tetra megvalósításáról, de a megváltozott biztonsági követelményekhez ragaszkodva új pályázat jelenik meg. A pályázat kiírására azonban csak a választások után kerül sor, így a megvalósítás 2003-ra várható.

A PanTel-tulajdonban levő EuroWeb Rt. egy NeoPhone Instant nevű, kereskedelmi fogalomban megvásárolható telefonkártyát bocsátott ki. A nemzetközi és hazai viszonylatban egyaránt használható kártya percdíjait a társaság vezetői kifejezetten alacsonynak nevezték.

2002 végére a világon mintegy 600 millió felhasználója lesz az internetnek – derül ki az IDC legfrissebb elemzéséből. A növekedéssel egy időben kinyílt az egykor viszonylag egységesnek mondható felhasználói kör (a magasabb képzettségű, viszonylag jómódú, a nyugati világban élő fiatal férfi); a szűrőzők között megtalálható minden korcsoport, végzettségi szint, foglalkozás és lakóhely.

Több hazai nagyvállalat is nyilvánosságra hozta 2001-es eredményeit. A Matáv bevételei 2000-hez képest 22,8 százalékkal nőttek, és elértek az 547,7 milliárd forintot. A nettó eredmény 75,2 milliárd forint volt, szemben a 2000. évi 68,76 milliárd forinttal, ami 9,4 százalé-

kos növekedésnek felel meg. A Compaq Computer Magyarország az év közben módosított tervekkel összhangban álló, 40 milliárd forintos árbevételt ért el 2001-ben. Kevésbé jó évet zárt a Synergon: a társaság 2001-es konszolidált bevétele 21,5 milliárd forint volt. Összeségében a társaság vesztesége 498 millió forint volt, 200 millió forinttal kevesebb a 2000. év veszteségénél.

Március

Március 1-jétől új vezérigazgatója lett az IBM-nek: Louis Gerstner helyét az eddigi ügyvezető igazgató, Samuel J. Palmisano vette át. A posztján 1993 óta álló, 59 éves Gerstnernek kulcsszerepe volt abban, hogy a vállalat sikeresen megújult, és megtartotta vezető szerepét az informatikai iparág számos szegmensében. Több mint nyolc éves igazgatása alatt az IBM részvényeinek árfolyama a nyolcszorosára emelkedett, a piaci érték pedig 180 milliárd dollárral nőtt.

Lezárult az OEP szerverkonszolidációs projektje. A közel egymilliárd forintos program keretében bővítették a most is

Compaq-szerverek az OEP-nél

meglevő Compaq AlphaServer GS160 67/700-as gépet, és mellé két darab GS160 68/1001-es modellt vásárolt az OEP. A két új rendszer egyenként 8-8 processzort és 16 gigabájt memóriát tartalmaz.

Március 1-jétől versenytársat kapott a Budapest Internet Exchange: ekkor kezdte meg működését a Dataplex International (volt CityReach) és az egyesült államokbeli Paix.net adatkicserélő központja. Kezdetben a Paix peeringközpontja csak a belföldi adatforgalom továbbításában vett részt, de később a nemzetközi forgalomba is bekapcsolódott.

Tűzszünet néven új kampányt indított az illegális szoftverhasználat visszaszorítására a BSA Győr-Moson-Sopron megyében. A Magyarországon szokatlanul mondható akció egyhónapos türelmi időt hirdet: azok a cégek, amelyek ezen időszak alatt jelentkeztek, büntetlenül legalizálhatták szoftvereiket; büntetőfeljelentésekre csak az egy hónap elteltével kerül sor. Az első Tűzszünetet az év során újabbak is követték. Fejér és Bara-

nya megyében, valamint Budapesten. A BSA szerint mindegyik akció sikeres volt.

Stumpf István kancelláriaminiszter és Kalmár István, a Magyar Posta elnök-vezérigazgatója ismertette a kormányzat terveit a központosított közbeszerzés elektronizálásáról. A beruházás költségeit a Posta a maga forrásaiból fedezi, a bevétel pedig a közbeszerzési díjból adódik majd. A tervek szerint 2004-től már a teljes közbeszerzési folyamat ezen a rendszeren fut majd. A Posta később kihátrált a projektből, amely jelenleg áll.

A kormány március 12-i ülésén határozatot hozott a kormányzati elektronikus aláírási rendszer kiépítéséről. A határozat szerint a minősített aláírásokat kezelő központot a Belügyminisztérium keretein belül állítják fel. Szakmai támogatóként az Informatikai Kormánybizottság szakértői kapcsolódnak be a munkába. A tervek szerint szeptember végére létrejön egy fokozott biztonságú aláírásokat hitelesítő központ, amely a Hírközlési Felügyelet által megszabott feltételek teljesülése után vált volna minősített aláírási-kezelő helyé. A központ kiépítésére 1-1,1 milliárd forintot szántak; a teljes központ átadását 2003 márciusára tervezték.

A Microsoft Magyarország és a Compaq Magyarország március 26-án Budapesten tesztlaborot nyitott a .NET technológia lehetőségeinek bemutatására, illetve az erre a technológiára alapozott szoftverek tesztelésére.

A Graphisoft N.V. igazgatósága és felügyelőbizottsága március 12-én Ray Smallt választotta a cég vezérigazgatójává.

Ray Small a Graphisoft élén

nak. Bojár Gábor, a cég addigi elnök-vezérigazgatója a továbbiakban az igazgatóság elnöki posztját tölti be.

Átadták a NIIF Program új gerinchálózatát. A 2,5 gigabites teljesítményű optikai internetes hálózatnak tizenhárom pontja van és huszonhat várost köt össze. A Budapesttől elágazó, a Synergon által kiépített hazai új generációs gerinchálózat fő gyűjtő- és elosztópontjai:

Sopron, Debrecen, Miskolc, Pécs, Szeged, Veszprém és Gödöllő, s 155 vagy 34 megabites vonallal ezekhez a csomópontokhoz kapcsolódik a többi város.

Március 15-én a Be beszüntette működését és kivette részvényeit a Nasdaq-ról. Ezzel a Be véglegesen búcsút intett annak a még öt éve is dédelgetett álmanak, hogy az Intel-processzoros gépek piacán alternatívát kínál a Windows ellenében.

Orbán Viktor miniszterelnök és James Truchard, a National Instruments elnöke március 27-én Debrecenben átadta az amerikai cég első tengerentúli gyáregységét. Az ipari parkban hárommilliárd forintos beruházással megépült üzemegység egy gyártósorral indult, s ahhoz áprilisban, illetve júniusban egy-egy további gyártósor csatlakozott.

Április

Április 2-ával megszűnt az ICL cég- és márkanev: a patinás, valaha brit kézben lévő céget a 100 százalékos tulajdonos, a japán Fujitsu beolvasztotta újonnan létrehozott szolgáltatási üzletágába, a Fujitsu Servicesbe és a Fujitsu Consultingba. A Fujitsu Services – alapvetően az ICL-re építve – technológiai központi szolgáltatásokat kínál a jövőben: informatikai infrastruktúrához kapcsolódó tanácsadást, rendszerbevezetéseket, üzemeltetést, oktatást. A mostani ICL Magyarország a Fujitsu Services leányvállalata lett.

Lezárultak a magyar-amerikai vámtárgyalások, és ennek köszönhetően április elejétől több termékcsoportnak csökkent a váma. A számítógépek 5 százalékos váma, a számítógép-alkatrészek 8-9 százalékos, az adathordozók 5 százalékos és a telefonok 10 százalékos váma helyébe nullaszázalékos vámtarifák léptek.

Az Oracle is megvált auditorcégétől, az Andersentől. A viharos időköt élő cég helyett a jövőben az Ernst & Young fogja vizsgálni a szoftvercég könyvelését. Április közepéig több mint száz vállalat hagyta ott az Andersent az Enron-botrány következményeként.

Április 1-jén életbe lépett a büntető törvénykönyv módosítása, amely jelentősen kibővítette a számítógépes bűnözés fogalmát. A módosítás egyebek mellett azt is jelenti, hogy a telefonkártya-feltörés, illetve a kereskedelmi okokból szolgáltatófüggővé tett mobiltelefonok kiközlésére büntetőeljárás indítható. Ugyancsak büntetőeljárás indítható a számítógépes rendszerekbe történő bármilyen behatolás, mivel a törvényalkotó szerint gyakorlatilag nem létezik kár okozás nélküli rendszerfeltörés. A módosítás bünténynek minősíti a betörő-

program írását, megszerzését, értékesítését, beleértve az ingyenes közzétételt. Egy nem túl széles jogértelmezés szerint még a tömeges levélküldés (spam) is a számítógépes rendszer elleni támadásnak minősíthető, és 2-3 év börtönnel büntethető.

Az országgyűlési választások első fordulójáról készült előzetes értékelés szerint valamennyi internetszolgáltató, és a fórumokban, illetve az ingyenes tárhelyeken a felhasználók többsége is betartotta a kampánycsodra vonatkozó választási szabályokat. A Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesületének monitoringbizottsága több mint száz webhelyet figyelt folyamatosan. A szerkesztett tartalmat megjelenítő hírportálok mindenben betartották a választási kódex betűjét és szellemét.

Fodor István vezérigazgató április 30-ával távozott az Ericsson Magyarország Kft. éléről; a megalapítás óta, 11 éven keresztül állt a svéd konzern magyar-

Fodor István távozott

országi leányvállalatának élén. A cég új első számú vezetője, Staffan Pehrson Svédországból érkezett; korábban vezérigazgató-helyettesi minőségben dolgozott az Ericsson Magyarországnál.

Érdemes, a választások eredményét befolyásoló csalást nem lehetett elkövetni, mert a választási informatikai rendszer minden ilyen eseményt kiszűrt és felderített – mondta Farkas Lajos, a Belügyminisztérium informatikai látványos vezetője. A külső védőműveken keresztül mintegy 40 hacker jutott be a webkiszolgálóra, de ott már nem tudtak mihez kezdeni, mert a gépen olyan „lebotított” operációs rendszer futott, amellyel a behatoló semmilyen érdemleges parancsot nem tudott végrehajtani. Több szolgáltatásmegtagadási támadás volt, de a webkiszolgálók megbirkóztak velük.

Átadták az IVSZ Gyurós Tiborról elnevezett menedzserdíját. A 2001-es év in-

formatikai menedzserre Prószék Gábor, a MorphoLogic Kft. ügyvezető igazgatója, míg az év fiatal informatikai menedzserre Scharek Viktor, a Compaq Computer Magyarország Kft. kereskedelmi igazgatója lett.

Meglehetősen csekély különbséggel szavazták meg a részvényesek a Hewlett-Packard és a Compaq fűzőjét. Az együlés mellett 837,9 millió részvényi szavazatot adtak le, ellene pedig 792,6 milliót.

Netépítő néven integrált, testreszabható internetes infrastruktúra-csomagokat dolgozott ki kis- és középvállalkozásoknak az Axelero, a Cisco, a Matáv és a MatávCom. A csomag elemei: DSL alapú vagy bérelt vonali internetszolgáltatás; különböző tűzfalak; a helyi hálózat felügyelete; IP alapú telefonrendszer.

Több hónapos találgatások után április közepén először jelentette ki nyíltan a Vivendi vezetése, hogy szándékában áll eladni magyar leányvállalatát, a Vivendi Telecom Hungart. Eladási árként akkor a később helyesnek bizonyuló 420 millió eurót jelölték meg források. Vevőként – a nagy távközlési cégek nehézségei miatt – elsősorban pénzügyi befektetők jöhetnek szóba.

A PanTel tulajdonában álló EuroWeb Hungary átvette az eddigi tulajdonosoktól a 70000 rendszeres felhasználójával Magyarország második legnagyobb internetszolgáltatójaként működő Free-Start irányítását. A cég adatátvitelre eddig is a PanTel hálózatát használta.

Elsőként a világon teljes körű kereskedelmi multimédiás üzenetkövetési (MMS) szolgáltatást indított a Westel április 18-án. Az Ericsson technológiájára épülő szolgáltatást a mobiltársaság valamennyi ügyfele havi és belépési díj nélkül, egyszeri regisztrációval veheti igénybe. Az SMS-szolgáltatás utódjának

Multimédiás üzenetek telefonról

tekinthető MMS-szolgáltatás az írott szöveg mellett képek és hangok küldését is biztosítja másik MMS-képes mobiltelefonra vagy e-mailcímrre.

Az Intel új – 1,4, 1,5 és 1,8 gigahertz órajel-frekvenciás – mobil Pentium 4 processzorainak megjelenésével egy időben

Mobil Pentium 4 a noteszgépekben

több gyártó is bejelentette a lapka köré épülő újdonságait, amelyeknél a könnyű használhatóság és a vezeték nélküli hálózati kapcsolat került a középpontba. Az újdonságok között volt az IBM ThinkPad T30 vagy a Compaq Presario 2800.

Április 29-én jelentette be a Matáv, hogy július elsejétől megszünteti addigi átalánydíjas internetelési konstrukcióját, és nem vesz fel több előfizetést a Mindenkinek csomagra, amelyet mintegy 35–38 ezer felhasználó vett igénybe. Hasonlóképpen több tízezer ügyfél használta rendszeresen az éjszakai 150 forintos kedvezményt. A Matáv magyarázata szerint a kedvezmények életben tartása több százmillió forintos kárt okozott a társaságnak.

Május

Május 8-án hivatalosan is megkezdte működését a HP és a Compaq fűzőjéből létrejött vállalat, HP névvel. Az új világ-cég vezérigazgatója Carly Fiorina, a „rég” HP első embere lett, Magyarországon pedig a Compaq korábbi vezetőjét, Beck Györgyöt bízták meg ezzel a feladattal. Beck így már a második fűzőben lett befutó ember: korábban a Compaq Magyarország vezérigazgatója volt úgy, hogy előtte a Compaq által felvásárolt Digitalt vezette.

Elkészült és szabadon letölthetővé vált a nyílt forráskódú OpenOffice irodai programcsomag 1.0-s változata. Forráskódja nagyrészt megegyezik a Sun nem sokkal korábban megjelent StarOffice 6.0 forráskódjával, de a StarOffice nem ingyenes (bár meglehetősen olcsó). Az OpenOffice kezdetben Windows, Linux és Solaris operációs rendszerekre készült el.

Átadták az elektronikus kormányzati gerinchálózat budapesti optikai rendszerét, valamint hálózatfelügyeleti központját.

A 2001 nyarán megkezdett projekt révén – várhatóan 2004-re – az országban 1600 közigazgatási és kormányzati intézményből lehet majd elérni a 155 megabit/másodperces budapesti gerinchálózatot, illetve a négy 622 megabit/másodperces vidéki gyűrűt. A projekt összértéke (4 év alatt) nagyjából 20 milliárd forint.

A BellResearch és a Think Consulting által kiadott Magyar Infokommunikációs Jelentés szerint Magyarországon mintegy kétfélmillió személyi számítógép működik. A legnagyobb felhasználói szegmenst az otthoni felhasználók adják, 42 százalékkal, és csak ezután következnek a vállalati szektor (40 százalék), majd a költségvetési szervek (18 százalék).

A Microsoft bejelentette, hogy 1,3 milliárd dollárért megvásárolja a vállalatirányítási rendszereket fejlesztő dán Navisiont, Európa ötödik legnagyobb szoftverházát. Az ügylet része annak a stratégiának, amelynek keretében a redmond-i cég tovább akarja növelni jelenlétét a közép és a kisvállalatok körében. Gyakorlatilag ezzel egy időben a Navision megalapította hazai leányvállalatát, a Navision Hungart, amely két szoftvert: az Attain integrált ügyviteli rendszert és az Axapta vállalatirányítási rendszert kínál.

Május végén megszűnt a Flextronics sárvári és zalaegerszegi üzemében a Microsoft Xbox játékkonzoljának gyártása és

Xbox: Magyarországon már nem gyártják

összeszerelése. A magyarországi gyártókapacitást Kínába, a doumeni üzembe telepitette a cég. A hét ó napján, folyamatos műszakban foglalkoztatott mintegy 2000 munkás napi 15 ezer Xboxot állított elő, először az amerikai, majd a nyugat-európai piacra.

Kovács Kálmán jelölték, majd választották meg az újonnan felállított Informatikai és Hírközlési Minisztérium élére. Kovács 1994 és 1998 között a hírközlési és Vízügyi Minisztérium politikai államtitkára volt. A miniszter egyik leg sürgetőbb feladatának nevezte az inter-

netárak körül kialakult patthelyzet feloldását, a tényleges távközlési verseny megfelelő szabályozással való elindítását és a „már megszületésekor is el-

Kovács Kálmán informatikai miniszter

avult” hírközlési törvény módosítását. A kormányprogramban már szerepelnek a későbbi támogatási formák (adópolitikai eszközök, közvetlen költségvetési támogatások).

Egy terabájtos szalagkazettát jelentett be az IBM; ez a kapacitás nagyjából a tízszerese a forgalomban lévő szalagos háttértárakénak. Az új kazettát szinte pontosan ötven évvel azután jelentette be a cég, hogy – 1952 májusában – bemutatja első (akkor még csak 1,4 megabájtos) mágnesszalagos tárolóját.

Az IBM Magyarországon meghirdette nemzetközi felsőoktatási programját; ennek keretében az egyetemeknek és főiskoláknak ingyenesen hozzáférhetővé tette jó néhány szoftvert, például a WebSphere elektronikus kereskedelmi szoftverplatformot, a DB2 adatbázis-kezelőt, a Lotus csoportmunka-alkalmazásokat és több fejlesztőeszközt.

A Kereskedelmi és Hitelbank átadta tulajdonosaiknak az első, chippel ellátott bankkártyákat. A Visával együttműködésben kibocsátott Visa Electron kártyák gyakorlatilag másolhatatlanok, és a világ minden olyan táján használhatók, ahol erre a fogadó fél fel van készülve.

Csődvédelemért folyamodott a holland székhelyű KPNQwest internetszolgáltató, amely a GTS Közép-Európa tulajdonosa is. A társaság adóssága elérte a 2,3 milliárd eurót. A közép-európai GTS júniustól önálló szolgáltatóként folytatta tevékenységét.

Megkezdte működését az első online piackutatási panel, a Netizen.hu. Az online kutatási felületet az Axelero Internet és a BellResearch közösen hozta létre magyarországi internethasználók közös-

ségének reprezentatív leképezésére és az interneten keresztüli piac- és véleménykutatások lebonyolítására.

Megalakult az Intel Microprocessor Magyarország Kft. Az Intel eddig csak képviselői irodával volt jelen a magyar piacon; az újonnan létrejött cég árverette az iroda feladatait és hatáskörét.

Együttműködési megállapodást kötött egy, a pénztárgépektől a vállalatirányítási rendszerig terjedő teljes megoldás forgalmazására a Novodata és a Scala ECE Hungary. A partnerségbe a Novodata a kiskereskedelemben használt NovoShop áruforgalmi és pénztári rendszerét hozza, a Scala pedig a Scala Global Series ERP-terméket, amelyek előre integráltak, s emiatt olcsóbban kerülhetnek az ügyfélhez, mint ha egyedi fejlesztéssel kellene megoldani a kiegészítést.

Június

Megjelent a Számítástechnika 1000. száma. Az újság 1969-ben, a Központi Statisztikai Hivatal havilapjaként indult.

Június 1-jétől a 36 éves Füzes Péter tölti be az Oracle Hungary ügyvezető igazgatói posztját. Füzes Péter Stefan Strömöt

Füzes Péter az Oracle élén

követi a posztot, aki az Oracle Észak- és Közép-Európaért felelős elnökhelyettesi tiszt betöltése mellett tavaly november vége óta irányította az Oracle hazai leányvállalatát.

Új, egységes és kimondottan az üzleti felhasználók igényei szerint kialakított Linux-variáns létrehozását határozta el az iparág több szereplője. A Caldera, a Connectiva, a SuSE Linux és a TurboLinux által elindított UnitedLinux-kezdeményezés résztvevői legfontosabb feladatuknak azt tartják, hogy a jelenlegi fejlesztéseket közös mederbe tereljék, és szélesebb körben használható egységes, szabványosított operációs környezetet alakítsanak ki.

Megjelent a Solaris 9, a Sun operációs rendszerének legújabb változata, amit gyártója a Sun ONE architektúra alapjának szán. A termék egyik legfontosabb újdonsága a J2EE 1.3-kompatibilis alkalmazásszerver, valamint a Sun ONE Directory Server címtárszolgáltatás.

Az EU-csatlakozásban reménykedő közép- és kelet-európai országok informatikai és távközlési fejlettség tekintetében nagymértékben elmaradnak az európai átlagtól – áll az Európai Bizottság egyik felmérésében. A tanulmányból kiderült, hogy a tagjelölt országokban 100 lakosra átlagosan hét személyi számítógép jut, szemben az EU 31-es és az Egyesült Államok 65-ös átlagával. A mobiltelefon-ellátottság terén nem ennyire rossz a helyzet; a tagjelölteknek 31 mobil jut minden száz lakosra, míg az Egyesült Államokban 41, az EU-ban pedig 72.

A Hitachi és az IBM megállapodott arról, hogy közös vállalatba vonja össze merevlemez-gyártó érdekeltségét. Az új cégben a japán vállalatnak lesz többségi – 70 százalékos – részesedése, és három év után a maradék 30 százalék is a tulajdonába kerül. A Hitachi mintegy 2 milliárd dollárt fizetett az IBM-nek. A hír

Hitachi-IBM: merevlemez-gyártás közösen

magyar vonatkozása, hogy az IBM Székesfehérváron működtette egyik merevlemez-gyártó üzemét, amelyet novemberben bezártak (lásd ott). A székesfehérvári és a tároló-alrendszereket gyártó egy többplatformos fejlesztőeszköz internet alapú alkalmazások írására. Az

Négyéves fejlesztés után megjelent a nyilvános forráskódra épülő böngésző, a Mozilla 1.0. A terméksomagnak része egy webböngésző, egy elektronikus levelezőprogram, egy chat-kliens, valamint egy többplatformos fejlesztőeszköz internet alapú alkalmazások írására. Az

a PLUS
Consulting

- Piacvezető svéd technológia
- Garantáltan megbízható bevezetési módszertan
- 4000 elégedett ügyfél világszerte
- Teljes körű e-business lehetőségek
- Folyamat- és termelésorientált rendszer

Az Ön cégét
mi fogja össze?

A svéd Intenia szoftverház által fejlesztett integrált informatikai rendszer az alábbi fő területeket fedi le.

– beszerzés	– kontrollung
– értékesítés	– minőségellenőrzés
– készletgazdálkodás	– projektmenedzsment
– raktárkezelés	– karbantartás
– termelésirányítás	– pénzügy

ICONUS

movex

Vállalatirányítás kisikrek és nagyoknak
aPLUS Consulting – Telefon: 407 4712 e-mail: aplus@plus.hu

ingyenesen letölthető szoftver futtatható Windows, Linux és Macintosh operációs rendszereken.

2001-ben 51 százalékról 48 százalékra csökkent Magyarországon az illegális szoftverek aránya, közölte a BSA. A szervezet számításai alapján a magyar szoftverpiacnak 26,6 millió dolláros kárt okozott a kalózmásolatok használata. A BSA Magyarország azt tűzte ki célul, hogy az EU-s csatlakozásra az illegális üzleti szoftverek aránya elérje az uniós átlagot, azaz a 38 százalékot vagy még annál is kisebb arányt.

Június 20-án felavatták a Samsung SDI magyarországi, 289 ezer négyzetméteres katódcsőgyártó üzemét. A beruházás első

Samsung-üzemavatás Gödön

szakaszában nyolcvanmillió dolláros tőkebefektetéssel és hétszáz alkalmazottal évente 2,6 millió darab húsz és huszonegy hüvelykes televízióhoz való katódcsőgyártó gyártanak, s a piaci viszonyoktól függ, hogy esetleg bővíthet-e a gyártókapacitás.

Bemutatták a MagyarOffice irodai programcsomag standard változatát, amely a decemberben forgalomba hozott alapváltozat bővített verziója. A szoftver teljes és helyzetérzékeny magyar nyelvű súgóval bővült, valamint tartalmazza a Mozilla nevű, szintén magyarított böngésző, levelező- és csevegőprogramot is. A MorphoLogic által kifejlesztett helyesírás-ellenőrző és elválasztóprogram is része lett a csomagnak. A gyártó, a MultiRáció, fél év alatt 7-8 ezer licenct értesített az alapváltozatról.

Az internet használóinak száma Magyarországon 1,2 millióról 2004 második felére várhatóan 2,1 millióra nő – áll a Netsurvey felmérésében. Ez azt jelenti, hogy jó két év múlva a felnőtt lakosság 25 százaléka internetezik majd.

Július

A telekommunikációs és internetszolgáltató óriáscég, a WorldCom bejelentette, hogy szabálytalan könyvelési eljárásokra bukkantak, s ennek eredményeképpen valószínű nyereséget mutatott ki a cég. A Nasdaqon felfüggesztették a cég papírjával való kereskedést. A hónap végén a WorldCom csődvédelmet kért

maga ellen, és ezzel letaszította az Enront az „Egyesült Államok legnagyobb csődjei” lista kétéves dicsőségű első helyéről; a cég könyv szerinti vagyona több mint 100 milliárd dollárt tett ki.

Tárgyalásokat kezdett a kormány a szolgáltatókkal új, kedvezményes internet-csomagok kidolgozásáról. A tárgyalások lezárásáig – július végéig, azaz az előre bejelentettnél egy hónappal tovább – a Matáv életben tartotta a 150 forintos kedvezményt. A bizonytalan helyzetet kihasználva három internetes portál – az Index, az Extra és a Prím – is bejelentette, hogy ingyenes internetszolgáltatást indít. Az ingyenesség egyébként csak az internetdíjra vonatkozik, a kapcsolatért (az 51-es szám hívásáért) minden felhasználónak fizetnie kell. Mindhárom internetszolgáltatás mögött fizetős internetszolgáltató (Index – PSINet, Prím – Vivonet, Extra – Telnet) áll, amelyek – hogy ne veszítsenek fizetés ügyfelet – az ingyenes szolgáltatást egyszerre csak 100 használó számára tették elérhetővé.

A Gartner Dataquest elemzőcég jelentése szerint július elején vásárolták meg az egymilliárdodik PC-t. Az eddig kétségkívül legnagyobb darabszámban értékesített számítógéptípus pályafutása 1981-ben indult, ekkor hozta piacra az IBM az első PC-t, az Intel 4,77 megahertzen működő 8088-as processzorával. Az elemzőcég jóslata szerint a következő egymilliárd PC eladásához csupán 5-6 év kell majd, és a gép legnagyobb piacra Kína, Latin-Amerika, India és Kelet-Európa lesz.

Az Intel megkezdte a 64 bites IA-64 processzorarchitektúra második képviselőjének, az Itanium 2-nek a szállítását.

A második generáció

Az új processzor 1 gigahertz és 900 megahertz órajellel, 3 megabájt és 1,5 megabájt harmadik szintű (L3), a lapkára integrált gyorsítótárral kapható. Az új processzor az Intel szerint 50, sőt 100 százalékkal nagyobb teljesítményre is képes, mint elődje.

A British Airways kísérletképpen nagy sebességű internetkapcsolattal látta el egyik-másik transzatlanti járatát. A repülő első osztályán az utasok az ül-

sek háttámlájába szerelt Ethernet csatlakozákon keresztül kapcsolódhatnak a világhálóra.

A Flextronics Brnóból Zalaegerszegre telepíti az ADSL-modemek gyártását. A csehországi gyárban ezt az egyetlen terméket állították elő, így a brnói egység bezár; a jövőben kizárólag Zalaegerszegen készülnek majd az ADSL-modemek.

Minden termékét honosítja a magyar piacra a Lotus, jelentette be a cég egyik képviselője. Eddig csak a Domino/Notes csoportmunkaszoftverhez lehetett magyarul hozzáférni; ehhez jön majd – várhatóan 2003 folyamán – a magyarított LearningSpace távoktatási megoldás, a Sametime és a QuickPlace együttműködési szoftverek, valamint a SmartSuite irodai programcsomag.

Az Elbatex lett az AMD-processzorok hivatalos magyarországi nagykereskedője. Korábban hosszú ideig nem volt

Hazai képviselővel

hivatalos képviselője az AMD-nek Magyarországon, pedig lapkái népszerűek a hazai piacon.

Regionális terjeszkedésbe kezdett a Megatrend: a szoftverfejlesztő cég megalakította romániai leányvállalatát, valamint Ukrajnában és Szerbiában is elkezdte a cégbejegyzés előkészítését. A Megatrend Romania júliusban már egy nyomdaipari tendert el is nyert.

Július végén meghaladta a 6 milliót a magyarországi aktív mobil-előfizetők száma, közölte a Hírközlési Felügyelet. (Aktívnek azokat a felhasználókat tekintik, akiknek SIM-kártyája hívások fogadására alkalmas.) A három szolgáltató közül a Westel 50,51 százalékos, a Pannon GSM 38,52 százalékos, a Vodafone pedig 10,97 százalékos részesedést mondhatott magának. 2001 júliusában valamivel 4 millió alatt volt az aktív mobil-előfizetők száma.

Augusztus

Az informatikai minisztérium és a szolgáltatók között július közepén megszületett megállapodásnak megfelelően élet-

be léptek az új internetkedvezmények. Az előzetes terveknek megfelelően a minisztérium egységesen 77 fillér/perc összeggel hozzájárult az internetelés telefondíjához. A Matáv és a Vivendy kivételével a többi szolgáltató a kedvezőtlen földrajzi helyzet (vagyis a kis népsűrűség) miatt további 38 fillér/perc támogatást kapott. Az állam által támogatott internetelési 15 és 40 órás csomagokban kínálják, áfával együtt 1550 forintot, illetve 4000 forintot áron. Ezeket a telefonszolgáltatók által értékesített csomagokat hétvégén egész nap lehet használni, egyébként pedig délután négy óráig reggel hétig. A minisztérium támogatására évi mintegy 3,1 milliárd forintot szán. Éjfél és reggel hét óra között percenként bruttó 0,5 forint (azaz óránként 30 forint) lett az internetelési telefondíja, ez a tarifa azonban nem tartalmaz állami támogatást.

Egyszerűsítette licenckonstrukcióit a Microsoft. A Licensing 6.0 koncepció lényege, hogy kétféle lehetőséget különböztet meg: az egyik az egyszerű „licenc” – az csak a megvásárolt termékre vonatkozik, és nem jár hozzá kedvezményes frissítési lehetőség. A másik változat a „Licenc és Frissítési Garancia”: ennél a szoftverlicenc mellé jár a Szoftverfrissítési Garancia is, s ennek fejében a szerződés időtartama alatt a felhasználó folyamatosan kapja a vonatkozó termékek legfrissebb változatait.

Szeptember 30-ig ezer fővel csökkenti létszámát az IBM Storage Products Kft. a székesfehérvári gyára – jelentették be a cég képviselői. A 20 százalékos létszámleépítést a kedvezőtlen világgazdasági helyzettel és az ennek következtében csökkenő megrendelésekkel magyarázták.

Vezetéknélküli hálózati (WLAN) kapcsolattal – vagyis telefonvonal és telefondíj nélkül – elérhető internetszolgáltatást indított augusztus elején az EnterNet az ország kilenc vidéki városában. Az előfizető a csatlakozási díj fejében a szolgáltatótól kap egy WLAN-kártyát, illetve egy antennát. Jellegéből adódóan a szolgáltatás mobil: amennyiben az előfizető a noteszgépet kapcsolja a vezeték nélküli hálózatra, az antenna hatókörén belül szabadon mozoghat a szolgáltatási területen, anélkül, hogy elveszne az internetcsatlakozása.

Megjelent a Windows 2000 Service Pack 3 (SP3). Az egyik legérdekesebb újítás az a konfigurációs funkció, amellyel a felhasználók eltávolíthatják, illetve lecserelelhetik az operációs rendszerrel együtt adott komponenseket, mint a webböngészőt vagy az elektronikus levelezőprogramot.

Átdadták az Év Vezető Informatikusa díjakat: az egyik díjazott az új gazdaság-

ban tevékenykedő, a Matáv informatikai igazgatójaként dolgozó *Jenei Zoltán* lett, míg a hagyományos gazdaság képviselőjeként *Turmezey László*, az Unilever informatikai igazgatója vehette át a díjat.

A FreeStart augusztus 7-től tizenkilenc új körzetben indította el ingyenes internetszolgáltatását. A cég addig csak bu-

A FreeStart szolgáltatási lefedettsége 2002. augusztustól

Terjed az ingyenes internet

dapesti, illetve a 23-as és a 26-os primer körzetekben (Budaörs, illetve Vác környéke) élő lakosoknak biztosította az ingyenes internetelérést. A mintegy 70 ezer aktív regisztrált felhasználó az ingyenességért cserébe hirdetéseket kénytelen elviselni.

Elhunyt Edsger Dijkstra, az elméleti számítástechnika egyik meghatározó alakja. A holland Dijkstra nevéhez fűződik egyebek mellett a strukturált programozás elméletének megalkotása, és ő dolgozta ki azt az algoritmust, amely megtalálja a két pont közötti legrövidebb utat; ezt manapság a hálózati útválasztásban használják.

A Hungary.Network elindította Ariadnet nevű új metakeresőjét. A szoftver a felhasználó által megadott szó vagy szavak alapján egyidejűleg tizenegy magyar és öt külföldi keresőt használ, melyek között a felhasználó válogathat. Az Ariadnet szerveroldali, illetve kliensoldali változatban is elérhető; többi szabadon letölthető és használható.

Az IBM 3,5 milliárd dollárért felvásárolta a PricewaterhouseCoopers informatikai tanácsadó részlegét, a PwC Consultingot. A cég – a maga világszerte alkalmazott 30 ezer dolgozójával és évi 4,9 milliárd dolláros bevételével – az IBM szolgáltatói üzletágának, a Global Servicesnek egy részlegébe, a Business Innovation Servicesbe olvadt be. Szakértők szerint az IBM rendszerintegrációs és infrastrukturális szinten mozgó infor-

matikai szolgáltatásait jól kiegészíti a PwC Consulting üzleti stratégiai tanácsadási tevékenysége.

Szeptember

Szeptember 1-jétől az APEH Pest Megyei és Fővárosi Kiemelt Adózáinak Igazgatóságához tartozó vállalatoknak elektronikus úton, elektronikus aláírás alkalmazásával kell teljesíteniük az adózással kapcsolatos bevallási és adatszolgáltatási kötelezettségeiket. Ahhoz, hogy a legnagyobb adózók eleget tessenek a törvényben előírt feladatoknak, az APEH saját aláírás-hitelesítő rendszert épített ki.

A Netscape Navigator részesedése 3,4 százalékra esett vissza a webböngészők világpiacán – állította a WebSideStory felmérése. 2001 szeptemberében a Netscape részesedése még 13 százalék volt; ugyanezen idő alatt a rivális Microsoft Internet Explorer 87-ről 96 százalékra növelte piaci részarányát.

Kiosztották a 2002. évi Neumann-díjakat. A két jutalmazott *Boda Miklós*, az Ericsson Magyarország kutatás-fejlesztési igazgatója és *Kozma László*, az Eöt-

vös Loránd Tudományegyetem docense, az Általános Számítástechnikai Tanszék vezetője lett. Mindkét szakember a távközlés területén végzett kiemelkedő tevékenységéért kapta az elismerést.

Szeptember 1-jétől új vezérigazgató áll a Pannon GSM élén. A dán állampolgárságú *Klaus Holgaard Rasmussen* 2000 óta

Klaus Holgaard Rasmussen

a Tele Danmark tulajdonában lévő Talkline Group mobilszolgáltató vezérigazgatójaként dolgozott.

Kemény, de sikeres évet zárt a Kapsch

A távközlés és az informatika területén világszerte tapasztalható recesszió ellenére sikeres évet tudhat maga mögött a Kapsch TeleCom Kft. Az elért eredmények háttérében mindig kiforrott stratégia és komoly munka áll. A cég filozófiájának egyik alappillére az együtt gondolkodás az ügyfelekkel, hisz csak így biztosíthatók számukra az egyéni igényeknek megfelelő, testre szabott megoldások. Az ügyfélközpontú szemlélet idén is meghozta a gyümölcsét – íme néhány sikeres projekt, a teljesség igénye nélkül: az EMÁSZ-nál a Kapsch végezte a telefonközpont rekonstrukcióját hat helyszínen, a Sykes Közép-Európa Kft.-nél a világon jelenleg elérhető legmodernebb call center technológiát vezették be hangrögzítő rendszerrel kiegészítve. A Michelin Hungária szintén call centert szerzett be az ügyfélkapcsolatok magasabb szintű kezeléséhez. A jelenlegi elégedett ügyfelek mellett a Kapsch TeleCom innovatív megoldásai és elkötelezett munkatársai jelentenek garanciát az ügyfélkör további bővülésére.

51020

Egyedi rendszerek fejlesztéséhez keresünk **szervezőket**

A szakmai önéletrajzokat a következő címre várjuk:
Rate Software Kft.,
1506 Budapest, Pf.: 3.

49021

HUMAN SOFT A megoldásszállító

A HUMANsoft Kft. a 2002-es évben sikeresen halad afelé, hogy a hazai informatikai piac meghatározó megoldásszállító cégévé váljon. Célunk, hogy ügyfeleinknek komplett informatikai megoldást nyújtsunk, stratégiailag kiemelten kezelt termékekkel és szolgáltatásokkal. Dinamikus és stabil növekedésünk mellett az ügyféligenyek kielégítésére maximálisan rugalmas és professzionális szinten törekedünk.

Tovább erősödött a Dell Computer magyarországi piaci pozíciója, és itt kiemelt hangsúlyt kaptak az EMC stratégia partneri megállapodás kapcsán az adattárolási megoldások. Sikeresen fejeztünk be több nagyobb szerver- és adattárolási konszolidációs projektet.

A 2002-es évben nyertük el a Microsoft Gold Partneri címet. Szakértő kollégáink széles szakmai és eszközbázisra alapozva vállaltak infrastruktúra-konzultációt. Szolgáltatásunk segítséget jelentett a gyorsan változó üzleti kihívásoknak való megfelelésben. Munkatársaink értékálló, befektetésvédelmi megoldásaikkal, javaslataikkal és tanulmányaikkal segítették a gazdaságos, racionális informatikai infrastruktúra kiépítését.

A Microsoft Business Solutions – Axapta magyarországi vezető forgalmazójával, az XAPT Hungaryval kötött stratégiai, partneri

együttműködésnek köszönhetően a teljes üzletvitelt lefedő megoldásokat tudunk nyújtani ügyfeleinknek, Microsoft alapon.

Az alkalmazászsigetek megszüntetése érdekében az integrációs megoldásainkat a Software AG első valódi XML szerverére, a Taminóra alapozzuk. Több sikeres fejlesztési projektet, így a Külügyminisztérium konzuli rendszerét fejeztük be ebben az évben és üzemeltetjük hatékonyan.

Egyre több szervezet ismerte fel a mindennapi, minőségi működéshez szükséges, folyamatos és biztonságos üzletmenetet biztosító megoldások jelentőségét. Mivel az informatikai rendszerek egyre kiterjedtebb támogatást nyújtanak az ügymenet számára, ezért a szervezet kritikus rendszereinek üzemszerű működésében fellépő rendellenesség vagy időleges kiesés zavarokat és akár anyagi kárt is okozhat.

Több sikeres BCP-projektet járultunk hozzá ügyfeleink biztonságos, folyamatos üzletviteléhez.

A hatékony informatikai rendszerek alapelve a jól méretezett és megfelelő szolgáltatás szintű üzemeltetés, ezen a területen kifejlesztett és sikeresen alkalmazott módszertanunk legnagyobb elismerése, hogy közel ötven szervezet informatikai működését támogatjuk vele.

51006

primus.net
telekommunikáció

BÉRBE ADJUK
A KORSZERŰ TECHNOLOGIÁT

iadiran Telecom
Budapest, Széchenyi 102

www.primusnet.hu

45019

A Matáv bevezette a rövid szöveges üzenet szolgáltatást: ezentúl vezetékes telefonon is lehet SMS-t küldeni és fogadni (kezdetben a Matáv hálózatán belül, valamint a Matáv és a Westel hálózata között).

A Pannon GSM felmondta a Vodafone-nal 1999 novemberében kötött belföldi roamingmegállapodását; a felmondás három hónap elteltével, december elején lépett hatályba. A nemzeti roaming-szerződés azt a célt szolgálta, hogy a Voda-

Vodafone: csaknem teljes lefedettség

fone ügyfelei az egész országban használhassák a mobilszolgáltatást addig is, amíg a Vodafone hálózata eléri az országos lefedettséget. December 5-e óta a Vodafone ügyfelei csak saját hálózatukat használhatják, de a társaság szerint ennek nincs komoly hatása, mert az előfizetőknek csak kevesebb mint 4 százaléka vette igénybe a nemzeti roamingot.

Megvált a Microsofttól a magyar származású Charles Simonyi, a cég egyik vezető szoftverfejlesztője, hogy új céget alapítson. Simonyi 1981-ben lett a Microsoft alkalmazottja; a most 54 éves szakember 1999-ig volt a szoftverfejlesztés vezetője. Új cége, az Intentional

Charles Simonyi új céget alapított

Software olyan technológiák kidolgozásával foglalkozik majd – magyar fejlesztők bevonásával –, amelyek egyszerűsítik és hatékonyabbá teszik a programozást.

Egyértelműen kettéváltak a Miniszterelnöki Hivatal (MeH) és az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) fel-

adata – mondta az országgyűlés Informatikai és Távközlési Bizottsága előtti meghallgatáson *Baja Ferenc*, a MeH politikai államtitkára. Az IHM feladata a szabályozás, a MeH Kormányzati Informatikai és Társadalmi Kapcsolatok Hivatala pedig alapvetően a kormányzat informatikai-távközlési igényeit képviselő megrendelőként jelenik meg a piacon.

Laufer Tamás lett a SZÜV Rt. vezérigazgatója. A 37 éves szakember az elmúlt három évben az Oracle Magyarország ügyvezető igazgatójaként tevékenykedett. Új szerepében az egyik legfontosabb feladatokat az új jelölte meg, hogy a 4 milliárd forint forgalmú SZÜV-öt az ország legnagyobb outsourcing-vállalkozásává fejlessze.

Hivatalosan is megnyílt a World Wide Web Consortium (W3C) első magyarországi irodája. Az intézmény az MTA SZTAKI keretén belül működik, amely 1995 óta tagja a Konzorciumnak. Kelet-Közép-Európában Budapesten jött létre az első W3C-iroda.

Október

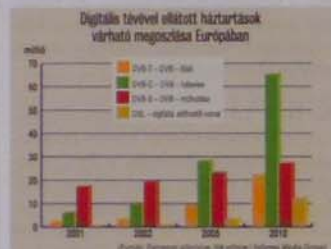
Az anyavállalat nevének megváltozása miatt a Gedos Hungária Kft. is:energy Hungary Kft.-re változtatta nevét. Az anyavállalat – az is:energy GmbH – a hazánkban is jelen lévő német E.ON Energie IT-szolgáltatójaként 2001-ben jött létre. Az is:energy Hungary Kft.-nek 51 százalékban az is:energy GmbH, 49 százalékban az E.ON Hungária Rt. a tulajdonosa. A hazai cég főleg az E.ON Hungária energiaszolgáltatási területén (ez az ország területének mintegy 50 százaléka) ad informatikai szolgáltatást a tagvállalatoknak (ÉDÁSZ, DEDÁSZ, TITÁSZ, KÓGÁZ).

Három magyar cég végzett az élen azon a listán, amelyet a Deloitte & Touche állított össze a leggyorsabban növekvő közép-európai technológiai cégekről. A verseny első helyezettje az Interactive Net Design lett: az interaktív banki megoldásokat szállító cég az 1991–2001-es időszakban 2337 százalékos bevétel-növekedést ért el. A második a HostLogic, a harmadik pedig a Tensiomed.

Az IBM november 30-ával megszüntette magyarországi merevlemezgyártását, s bezárta 1994-ben létesített székesfehérvári üzemét; ezzel 3700 dolgozó munkaviszonya szűnt meg. Az amerikai óriáscég a merevlemez-meghajtók piacán tapasztalható kereslet-viszacséssel indokolta a drasztikus lépést. Az IBM hangsúlyozta, hogy a döntésnek nincs köze a magyarországi gyártás minőségéhez. Az IBM azt is tagadta, hogy a fehérvári gyár bezárása azért következett volna be, mert a cég a merevlemez-üzletágat új, a Hitachi által vezetett cégbe

szervezte át. Az IBM Storage Products Kft. a hatodik legnagyobb magyar vállalat volt: a társaság 2001-ben 543 milliárd forint árbevételt ért el, adózás előtti eredménye pedig 12 milliárd forint volt. Az IBM Storage exportja adta a teljes magyar export hat százalékát. A lépés ugyanakkor nem érinti az IBM egyéb magyarországi vállalkozásait.

Az Antenna Hungária szakértőinek véleménye szerint a földfelszíni digitális televíziózás (DVB-T) 10–15 év alatt felválthatja Magyarországon a mai analóg rendszert. Az új technika segítségével

Terjed a digitális televíziózás

ugyanakkora frekvenciasávban 4–6-szor annyi műsort lehet sugározni, mint analóg technikával, sokkal jobb lesz a kép- és hangminőség, mód nyílik mobilvételre, továbbá interaktív szolgáltatások adására.

Minden előfizetője által igénybe vehető multimédiás üzenetküldő szolgáltatást indított a Pannon GSM. A küldésre és fogadásra – egy weblapon keresztül – azoknak is lehetőségük van, akiknek nincs megfelelő mobilkészülékük. Októberben a Westel is bevezette a WAP-on keresztüli megtekintés lehetőségét az április óta élő MMS-szolgáltatásában.

A mai 1,38 milliárd 2005-re 2,2 millióra nőhet a hazai internethasználók száma – mondta *Drajkó László*, az Axelero vezérigazgatója. Ennél kevesebb a tényleges internet-előfizető; számuk az év

Drajkó László: növekvő internethasználat

végén 350–400 ezer körül lesz. Drájkó László elmondta, hogy a szélessávú elérés 20 százalék körüli aránya európai

viszonylatban is jónak mondható, és várható, hogy a negyedik negyedévben az ADSL-vonalak aránya meghaladja a kábel-telviselés előfizetéseket.

Két magyar weblap is bekerült az Eurpax 2002 nemzetközi multimédia verseny döntőjébe, amelyet az idén rendeznek meg ötödöször. A 600 beérkezett pályázat közül kiválasztott 30 döntős között van a www.fotografus.com. *Szabó Zoltán* fotográfus honlapja, illetve a www.egyszervolt.hu meseportál.

Meghirdette 2002. évi pályázatait az Informatikai és Hírközlési Minisztérium. A pályázatok összértéke valamivel több, mint 6 milliárd forint. A pályázatok elnevezése és a keretösszegek a következők: eDemokrácia – önkormányzatok a világhálón (1,27 milliárd forint); eVilág – digitális tartalom és kultúra (1 milliárd forint); Esély a felzárkózásra (880 millió forint); eGeneráció – informatika a gyermekekért (1 milliárd forint); Az információs műveltség témyeréséért (1,9 milliárd forint).

A vártnál alacsonyabb érdeklődés mellett zajlott le a Hungexpo rendezésében szervezett Infotrend kiállítás. A 2001 őszi már elmaradt Comfair utódjává szánt rendezvény koncepciójában új elem volt, hogy a kizárólag szakmai közönségnek szánt kiállítás egész időtartama alatt, annak tőzsomszédságában konferenciák zajlottak. Ennek ellenére szinte valamennyi nagy informatikai és távközlési cég hiányzott a kiállításról.

Ma 2,2 millió felnőttnek van otthon személyi számítógépe, de közülük csak 560 ezren férnek hozzá a gépkörről az internethez. Számuk azonban várhatóan nagyon megnő, mert további 426 ezren tervezik a következő egy-két évre, hogy otthoni internetelésre fizetnek elő – ezekben között ezt állapította meg a Net-survey Internetkutató Intézet Magyar Online Monitor című kutatása.

Mobil Iroda néven új szolgáltatást mutatott be a Westel és a Microsoft. Ennek révén a Microsoft Exchange-et használó vállalatok dolgozói mobilkészülékeikkel éjjel-nappal, itthonról és a Westellel roaming-szerződésben álló országokból elérhetik cégük levelezőrendszerét, illetve a csoportmunkához szükséges funkciókat. Mindehhez pedig a felhasználó részéről nem kell más, mint egy mobiltelefon és WAP.

A Wallis Rt. és két magánbefektető megvásárolta tulajdonosaitól a PSINet Magyarország Kft.-t, s a cég ezentúl Elender Üzleti Kommunikáció néven végzi tevékenységét. Az Elender 1995 őszén indított internetszolgáltatást Magyarországon, 1999 szeptemberében a céget megvásárolta a világ legnagyobb füg-

getlen internetinfrastruktúra-szolgáltatója, a PSINet Inc. Ennek csődje után anyavállalatával együtt külföldi befektetők kezébe jutott a PSINet Magyaror-

Kóka János: magyar tulajdonosok az Elendernél

szág. A mostani tranzakcióval a PSINet Magyarország a régi Elender-tulajdonosok (Lepp Gyula és Kóka János) és a Wallis Rt. tulajdonába került.

November

A hatékonyság növelésének érdekében alaposan átalakította szervezeti felépítését a KFKI-csoport: a 2003 márciusára lezáruló átszervezés eredményeképpen megszűnik négy eddigi tagvállalat, és két új jön létre. A Classys, az ISYS, az IQSoft és az ICON szoftverfejlesztési területe beolvad az IQSYS Rt.-be; az előbbi három cég meg is szűnik. Az ICON többi része az infrastruktúra-építésben vesz részt, s ezen a területen működik majd a hálózatépítéssel foglalkozó, az átszervezésben nem érintett LNX is. Az IBIS Rt., az Evolit Kft. és az ISYS rendszerintegrációs üzletágának összevonásával megalakul az Evolit Rt., amely az infrastruktúra-üzemeltetés területén fog tevékenykedni. Nem érinti a változás a Consero Kft.-t sem, amelynek feladata a vezetői tanácsadás.

Bemutatta a tábla-PC-t és az annak kiszolgálására szánt különleges operációs rendszert, a Windows XP Tablet PC Edi-

Tábla-PC: új korszak hajnala?

tiót a Microsoft. A bemutatóra már több nagy hardvergyártó – Fujitsu, Hewlett-Packard, Acer, NEC, ViewSonic – elkészített saját modelljét; mindegyikre jel-

lemző, hogy elektronikus tollal, hagyományos módon is készíthetők jegyzetek, ábrák, illetve azokat hozzá lehet fűzni a meglévő dokumentumokhoz.

A NetLock Kft. november 4-én benyújtotta minősítés iránti kérelmét a Hírközlési Főfelügyelethez. Ennek birtokában a cég minősített digitális aláírást is kiadhat. Egy ilyen elektronikus aláírással ellátott dokumentumnak ugyanolyan jogérvénye van, mint a két tanú jelenlétében aláírt papírdokumentumnak; az aláírás használható elektronikus adóbevalláshoz, számlázáshoz és archiváláshoz is.

Centenárium évvel ünnepli 2003-ban a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság a tudós születésének évfordulóját – jelentették be a társaság képviselői. A központi eseményt, a Neumann-kongresszust októberre tervezik.

Az LG Electronics hazai leányvállalata és az Albacomp Számítástechnika Rt. együttműködési megállapodást írt alá egy közös európai javítóbázis létrehozásáról. A létrehozandó javítóbázis az LG

LG Electronics javítóbázis Székesfehérváron

optikai termékeit – CD- és DVD-olvasókat, -írókat – fogja javítani, s működése egész Európára kiterjed majd; az LG összegyűjti a hibás termékeket, és Székesfehérvárra szállítja javítani. A munka 20–30 emberrel kezdődik el, s a várakozások szerint a létszám egy év alatt több száz főre fog emelkedni.

A SuSE magyar képvisellete bemutatta a SuSE Linux legújabb, 8.1-es verziójának magyar nyelvű Professional kiadását. A készletben a 7 CD mellett egy DVD-lemez is van, valamint két kötetben közel ezeroldalmi magyar nyelvű dokumentáció.

Két év óta a legmagasabb szintre, 16,1 pontra emelkedett 2002 harmadik negyedévében a vállalatok internetes várakozásait tükröző GK1–Westel e-Gazdaság Index. A felmérésből kiderült, hogy a 10 fő feletti hazai cégek 4-5 százaléka értékesíti termékeit, szolgáltatásait az in-

terneten át, és azoknak a cégeknek is nagyjából ekkora a részarányuk, amelyek az interneten keresztül bonyolítják le beszerzéseik egy részét. Ez az arány jóval kisebb, mint az Európai Unió tagországaiban.

Üzleti megfontolásokból 2005 előtt nem várható Magyarországon az UMTS, azaz a 3. generációs mobilhálózatok bevezetése – mondta Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter egy szakmai fórumon.

Új programot indított az oktatási minisztérium. A Sulinet Expressz több célt is szeretne elérni pár éves időtávlatban. 2004–2005-re biztosítani akarják, hogy minden oktatási intézmény az eddiginél nagyobb sávszélességgel kapcsolódhasson az internetre, valamint 300, határon túli magyar oktatási intézményt akarnak ellátni internet-hozzáféréssel. Mindezt hardverjuttatással is kiegészítik: a cél az, hogy 2006-ig minden ötödik középiskolásra és minden tizedik általános iskolásra jusson egy számítógép.

Mobiletelefonjuk kijelzőjén is nézhetnek televíziós adásokat a Pannon GSM ügyfelei november 24-től. Elsőként a TV2 Tények és Napló című műsorainak GSM-re áttett adásait kísérhetik figyelemmel az előfizetők.

Az Intel bemutatta a legújabb, 3 gigahertzes órajel-frekvenciával működő Pentium 4 processzort. Az új CPU-nak nemcsak az órajele magasabb elődeiénél, hanem ez az első olyan asztali PC-be szánt processzor, amelyben az Intel a hiper-szállás (Hyper-Threading) technológiát

Túl a 3 gigahertzen

alkalmazza. E technológia lényege, hogy a CPU-t az operációs rendszer és az alkalmazások is két processzornak látják, és párhuzamosan tudják használni.

November 25-től videofelvételeket küldhetnek, valamint videotalom-szolgáltatást vehetnek igénybe a Westel ügyfelei. A Nokia 7650-es mobiltelefonnal legfeljebb 11 másodperces, hang nélküli

felvétel készíthető és küldhető tovább. Ezzel együtt a Westel WAP-oldalán keresztül – GPRS-hozzáféréssel – megfelelő lejátszószoftverrel – különböző videotalomok tölthetők le.

December

Két újabb, minden eddiginél nagyobb teljesítményű szuperszámítógépet épít az IBM az amerikai energetikai minisztérium megrendelésére. Az összesen 460 teraflop teljesítményű rendszereket energetikai, katonai, illetve tudományos célokra használják majd – például a nuk-

Világhajtok teljesítmény

leáris fegyverek működésének simulálására vagy a globális klímaváltozások előrejelzésére.

Nagyon lassú az otthoni internethasználat növekedése Magyarországon – derült ki a World Internet Project keretében elkészített felmérésből. 2001-hez képest a háztartások számítógép-ellátottsága alig négy százalékkal nőtt, 22-ről 26 százalékra, az otthoni internet-hozzáféréssel rendelkező háztartások pedig ennél is kisebb mértékben, 6-ről 8 százalékra. Emiatt nemzetközi összehasonlításban Magyarország folyamatosan távolodik az Európai Uniótól.

Tagadta bűnösségét a bíróság előtt az a gimnazista, akit az Elender három évvel ezelőtti sorozatos feltöréseivel vádolnak. A vádban foglalt bűnoselekményekért akár 12 évig terjedő szabadságvesztés is kiszabható, bár a vádlottra – aki a tett elkövetésekor még csak 16 éves volt – jóval enyhébb szabályok vonatkoznak. Hasonló ügyben még nem volt büntetőper Magyarországon.

Mintegy 3000 lakásban indított szélesávú internet- és a kábeltévé-szolgáltatást a Kőbánya-Újhegyi lakásszövetkezet. A hálózat lehetőséget ad az ottlakóknak a szélessávú internetelésre, illetve az IP-telefonja használatára.

Év vége

Az év vége a számvetés és a tervezés ideje.

Csórián Sándor is elgondolkodott azon, mi is történt az elmúlt évben és mi várható a technológiában.

Az információtechnológia szemszögéből az elmúlt év néhány rövid mondatban összefoglalható.

1. A Microsoft nem adott ki újabb Windows-verziót, a .NET Server egyelőre késik.

2. A Linux folytatta lassú, de következetes térhódítását.

3. Az Intel 2,2 gigahertzről 3 gigahertzezre növelte processzorainak órajelét.

4. A távol-keletiek beszáltak a PDA-szegmensbe.

Ha még ezt a négy mondatot is egybe akarjuk sütni, akkor ezt mondhatjuk: a recesszió még nem ért véget. Kérdés persze, hogy a dotkom-láz végét mennyiben tekinthetjük recesszióknak, hiszen olyan volt ez az egész, mint egy klasszikus aranyláz, ezúttal arany nélkül. Mértékadó szakemberek győzködtek a felhasználókat, azt állítván, hogy pusztán az internet alkalmazásaitól 20–40 százalékkal növekednek majd az eladásuk; hogy csupán az internettechnológia alkalmazásával új gazdaságot lehet teremni; hogy a részvények szakadatlan ár-emelkedése mögött valódi gazdasági teljesítmény van – eladható termék, szolgáltatás stb. De mihelyt a befektetők nem csupán a tőzszeindexeket figyelték, hanem valódi hasznót (tudniillik pénzt) akartak látni, kipukkadt a lufballon.

Utólag megállapíthatjuk, hogy viszonylag olcsón megúsztuk. A zuhanás nem rántotta magával a gazdasági többi részét, bár ez aligha vigasztalja az informatikai részvények tulajdonosait és az elbocsátott szakembereket.

Szigorú évek

A marketingesek azóta az e-üzlet (e-business) kifejezést messze elkerülik. Az informatikának ma nincs olyan zászlaja, mint a dotkom vagy a papír nélküli iroda – most nincs mivel, igaz vagy hamis ígéretek hangzatosra, maga köré gyűjtenie a befektetői vágyakat. Hogy ez szerencse vagy balszerencse-e, azt ki-ki döntse el maga. A szerző személyes véleménye az, hogy a szigorú környezet hosszú távon jól tesz az iparágak. Javítania kell a szoftverek minőségén, a különböző gyártóknak össze kell hangolnunk és tervezettnél több kell tennünk a fejlesztéseket. Kulcstermékek megjelenése – például az Itanium processzor vagy a .NET Serveré – nem csúszhat fél évet,

még kevésbé egy egész évet. Ez elveheti a felhasználók bizalmát, és nagyon nehéz helyzetbe hozhatja a fejlesztőpartnereket. Tudomásul kell venni, hogy hosszú távon a szoftver profitrátája csökkenni fog (már csak azért is, mert nem lehet egy-másfél évente új verziót vetetni a felhasználóval), és ezen csak ideiglenesen segít a licenckonstrukció átalakítása. A korábban megszokott mértékű profitra csak szakember- és szakértelem-igényes szolgáltatásokkal és megoldásokkal lehet szert tenni.

Valóban támogatni kell a szabványokat – még ha olyanok is, amilyenek – és a heterogén infrastruktúrát is. Erre az EMC az egyik legfrissebb példa: jöhetnek a bevétel szerint piacvezető, jövőre – a korábbi gyakorlattól eltérően – egyrészt a hardvertől függetlenül is árusítja majd tárolófelügyeleti szoftvereit, másrészt azok kezelni fogják a versenytársak rendszereit is.

Mekkora a technológiai tartalék?

A félvezetőgyártók szerint bőven van még tartalék a szilícium alapú technológiában; a Maxtor a napokban jelentette be a 250 gigabájtos meghajtót, a WDM révén pedig tovább növelhető a már meglévő (ez fontos!) optikai hálózatok sávsebessége. A feldolgozó-, tároló- és átviteli kapacitás növekedése tehát egyelőre nem lassul, és ez biztató. A kérdés csak az, hogy vajon mire fogjuk használni ezeket a kapacitásokat. A hardver és a szoftver, vagy átfogóbban az infrastruktúra és az alkalmazások más-más ütemben fejlődnek, valamelyik mindig előrébb tart a másiknál. Ha ez az alkalmazás, akkor döbbenet tapasztaljuk, hogy a frissen vásárolt program alig vánszorog a gépünkön, bővíteni kell a memóriát, ki kell cserélni a processzort vagy az egész konfigurációt. Ha a hardver szalad előre, akkor a CPU-gyártó magyarázza el, hogy mennyivel többet tud az új konfiguráció, ha CD-t frukt, vírust ellenőrzünk, zenét hallgatunk és letöltünk. Egyszerre.

Emlékszem, 12 évvel ezelőtt irodalmár ismerősömnek magyaráztam lelkesen a 486-os processzor fantasztikus sebességét. Neki csupán egyetlen kérdése volt: mire lesz jó ez a hatalmas teljesítmény? Ne mosolyogjunk ezen utólag.

Akkor a PC-k 90 százalékát két do-

logra használták. Írógép helyett egy lézeryomtatóval és DOS-os szövegszerkesztő programmal; megdöbentető volt, hogy a szöveg visszakereshető, bármikor módosítható, percek alatt újranyomtatható. A másik tipikus alkalmazás a könyvelés volt, szintén DOS-on, valamilyen clipperes programmal. Minderre bőven megfelelt egy 40 megahertzes 386-os, egy megabájt memóriával és 20–40 megabájtos merevlemezsel. Mennyit gyorsíthatott itt a 486-os?

Láthatta-e előre az én ismerősöm, hogy 2002-ben majd több megabájtos képeket tárol és nyomtat ki a PC-jén? Tíz perc alatt másol le – a szerzői jogok semmibevételével – egy 74 perces zenei CD-t? Tengeren túli kiszolgálóról tölti le a legfrissebb szoftverkiegészítéseket?

Nemcsak ő nem látta előre, az infor-

matikai szakemberek sem. Mindezt csupán azért meséltem el, hogy lássuk, milyen roppant nehéz megjósolni a jövő alkalmazásait. De van néhány tippem.

Néhány év múlva ugyanolyan egyszerűen másoljuk majd a DVD-lemezeket, mint ma a CD-ket. Terjedni kezd a PC hangvezérlése, szóban is utasíthatjuk a gépet egy dokumentum előkeresésére, letöltésére, kinyomtatására. Nyelveléket is vehetünk tőle. Ma is van olyan program, amely a felhasználó által kimondott szavakat összehasonlítja a tárolt hangmintákkal és kijavítja, ha szükséges. A jövőben ezt teljes mondatokkal is megteszi majd, észreveszi ha helytelen szórendet, rossz ragot vagy elöljárót használtunk. Utasíthatjuk, hogy vegye fel tővélből a hírműsort, de csak akkor, ha szó lesz benne az autópálya-építésről. Előírhatjuk bizonyos internethelyek automatikus figyelését: szóljon, ha új információk tűnik fel rajtuk.

Tudom, az említettek közül sok már ma is létezik, de sokszor hosszú évek telnek el egy alkalmazás megjelenése és hétköznapi életbe való bevonulása között.

Jön a PDA-láz?

Erre a PDA az egyik legjobb példa. Éppen tíz éve jelent meg az első igazi

PDA, az Apple Newton Message Padja, s alig másfél év múlva el is tűnt. Hogy az ötlet jó, az már akkor is nyilvánvaló volt. A Newton tollal, illetve kézírásal kezelhető, vagy fél tucat kisebb-nagyobb gép követte – belőlük nem maradt hírmondó sem.

Az elmúlt években a PDA-piac lassan, de biztosan bővült. A sokat tudó gépek drágák, az olcsók pedig alig tudnak többet a menedzserkalkulátoroknál, ráadásul nincs billentyűzetük.

A távol-keleti gyártóknak a PDA-piacon való megjelenése valószínűleg az árak radikális csökkenését hozhatja magával. Ennek persze nem mindenki örül majd, de érdemes emlékezni rá, hogy a PC-hardver radikális árcsökkenését szintén a távol-keletiek kényszerítették ki, valamikor a kilencvenes évek első

felében. Ha ez történik a PDA-szegmensben is, akkor a PDA ugyanolyan elterjedt lehet, mint ma a mobiltelefon. Ez utóbbi valószínűleg a PDA egyik általános szolgáltatása lesz – ha a telefongyártók majd nem is örülnek neki –, sőt ma is vannak már ilyen készülékek: és beszélgetés közben (!) küldhetünk át velük egy állományt.

Ehhez persze még a technológiának is fejlődnie kell. A PDA fő baja az, hogy nincs billentyűzete, a kézírás pedig lassú és nehézkes. Én például időnként a magam kézírását sem tudom elolvasni; hogyan várhatnám akkor egy géptől. A megoldás itt is a hangvezérlés lehet; ez a mobiltelefonoknál részben már működik.

Windows és Linux

A Microsoft győzött a bíróságon, de a piacon nehezebb lesz a helyzete. A .NET infrastruktúra sokat ígér, de a motorját adó .NET kiszolgálók megjelenését jövőre halasztották. A Linux még mindig csak a kiszolgálóipiacon versenytárs, az átlagfelhasználó még mindig nem hiszi el, hogy Linux operációs rendszerrel és irodai programcsomaggal is épp oly könnyedén (vagy nehezen) boldogul, mint a Windowszal és a Microsoft Office-szal. Pedig már nincs olyan távol ez a pillanat. A nagyvállalatok az ügyfélgepeket nem állítják át Linuxra, ehhez az olcsóbb ár mellől még sok minden hiányzik, például a felügyeleti eszközök. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a kiszolgálók száma messze elmarad ugyan a munkaadómásokétól, de a licenclajdból származó bevételben a kiszolgálók járnak elől.

A szoftverpiac és egyben az internet-alkalmazások következő hulláma, a web-szolgáltatások továbbra is a homályban időznek. ☐

Küldök egy mosolyt.

Küldj és fogadj MMS-üzeneteket a Vodafone mobiloddal, itthon vagy külföldön.

És Te... hogy vagy?

www.vodafone.hu

Válaszd a Vodafone-t, éld ki fantáziádat, használd ki az MMS adta lehetőségeket! Március elsejéig Vodafone előfizetéssel és VitaMAX-szal is **ingyen** MMS-ezhetsz! Ha Vodafone-os vagy, azt is lazán megteheted, amire más mobilosok még nem képesek: nemzetközi hálózatunknak köszönhetően Európa 16 országából küldhetsz haza MMS-üzeneteket.* Válassz egy jó kis mobilt, és mondd el képpel, amit csak akarsz!

SonyEricsson T300
digitális kamerával
Rock 'n' Roll
előfizetéssel
bruttó

44 900 Ft

MMS-funkcióva

*A küldés díjmentes, de maximum napi 20 darab MMS küldhatsz ingyenesen 2002. március 1-ig.

A kiegészítő 1000 Ft-os díj a küldésért, vagy azonnali díjmentes. További információ az Államok Szövetsége honlapján, a Vodafone-n.

Írási díjmentes, megvárható, de a küldés díjmentes. További információ a Vodafone ügyfélszolgálatán 1770.

Felül nem ember, alul nem ló

A szerző a SuSE Linux 8.1-es változatát telepítve először a vajvaj indiánok muzikalitásán és némely zongorahangolók különös viselkedésén mereng, majd a fény és a sötétség erői között zajló kozmikus háborút, a rendszergazda lényének titáni jellegét, valamint a nyílt forráskódú szoftverek és az orgazmus kapcsolatát illetően tesz figyelemre méltó megállapításokat.

Azt írja az újság, hogy az Amazónia sötét mélységeiben lakó vajvaj indiánokhoz hamarosan zongorahangoló érkezik. Két esztendővel ezelőtt egy ismert nevű angol utazó, bizonyos John Blashford-Snell ezredes járt a vajvajoknál, megkérdezte tőlük, hogy érzik magukat, a vajvajok pedig azt mondták, köszönik, jól, de egy zongora, az nagyon kéne ide. Ez nem az én agyszüleményem, megírta a londoni Daily Express, utána lehet nézni. Az ezredes bólintott, hazatért Angliába, majd, ahogy ez illő, küldött a vajvajoknak zongorát. Csak hát a vajvajok az esőerdő közepén élnek, vannak vagy kétezren, és mind a kétezer vajvaj piszkolul szeret zongorázni, tehát a párás levegőtől amúgy is megrokkant hangszert éjjel-nappal püfölik. John Blashford-Snell nemrégiben üzenetet kapott tőlük, fogalmam sincs, milyen csatornán, nyilván e-mailen, hogy tudniillik hamisan szól a zongora. És leették a hangyák a filcét a kalapácsfejekről, ezzel is kezdeni kéne valamit.

Itt jön a képbe a hangoló. Róla csak annyit tudok, hogy Graham Harrisnak hívják, az angliai Bathban élt eddig, más információm nincs vele kapcsolatban, mégis mintha ismerném valahonnan ezt az alakot. Nyilván a Kingswood Schoolba járt, már kölyökkorában nagy tehetségű zongoristának tartották, aztán mégse művész lett, hanem közfiszteletben álló zongorahangoló. Szüleitől szép folyóparti házat örökölt, cocker spánieleket tenyészt, vett egy 1961-es Ashley 1172-t, esténként az Argyll Streeten található The Boater kerthelyiségében üldögél, Bar Harbor Real Ale-t iszik és a Pulleney-híd pislákoló lényeit bámulja. Vagy legalábbis így volt egészen addig, amíg Blashford-Snell ezredes meg nem pendítette előtte, hogy lehetne ám zongorát hangolni a vajvajoknál is, az esőerdő szelétől indulva egyenesen kell befelé gyalogolni ötszázhusz kilométert, és máris ott vannak a vajvajok, meg egy prima jó Steinway.

Graham Harris nyilván szó nélkül bement a bárhoz, two pints of bitter, kivitte, megitták, el volt boronálva. Vagyis Graham Harris hátat fordít mindennek, ideértve a házát, a kutyáit, a kocsmáját, az 1961-es Ashley 1172-t, amire pe-

README.DEC

dig roppant büszke, a Bar Harbor Real Ale-t, sőt esetleg az asszonyát is, már ha van, és elindul a vajvajokhoz. Viszi a szerszámai, visz elegendő filcet, meg valamit a hangyák ellen, beveszi magát az esőerdőbe, talán vissza se jön.

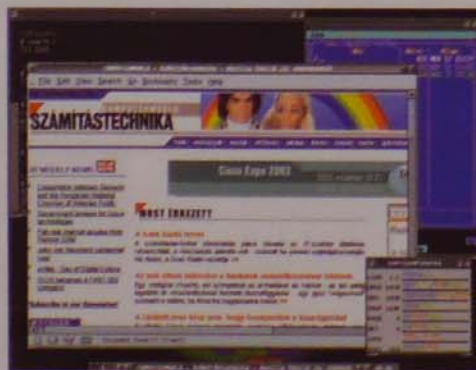
Van, amikor az embernek csak egy pöccentés hiányzik. Úgy értem, látszólag minden rendben, emberünk szerető férj és atya, amellel mosolygós, kerek és pirosposztság, ám egy reggel elromlik a kenyérpírtó, emberünk még a déli harangzó előtt világgá megy, harmadnap már a tarisznyarákokat hajkurássza Unawatunában. És ez még a jobbik eset, vannak, akik lőnek ilyenkor. Azt is megírta az újság, hogy egy békés falusi kántor három és fél kilométeren át kergette az asszonyát a vassvillával, mert az asszony nem adott neki hársfateát. De elég, ha kifogy otthon a szalvéta, a kockacukor, az ásványvíz, nem szívja fel a morzsát a morzsaporszívó, kimerül az elem a távirányítóban és így nem lehet az egyik kukkolósról a másikra átkapcsolni, egyszóval megvan a pöccintés, utána rettenetes dolgok állnak elő.

Valószínűleg isteni szerencse, hogy Graham Harris most el-

megy a vajvajokhoz és a hátra lévő ötven-hatvan vagy akárhány évében az eső kopogását hallgatja és a hangyákat hessegeti a zongora körül. Ha nem menne el, esetleg olyan borzalmak történének, hogy arra jobb, ha nem is gondolunk.

Lélektani és kozmológiai megfontolások

Olvasóm nyilván észlelt már a saját lelkében is hasonló indulatot, néhanapján mindannyiunkban van ilyen. Informatikai vonatkozására most tértek rá, roppant érdekes, bár totális örület benyomását kelti, nyilván, mert csakugyan az. Ám ez legyen a legkisebb bajunk. Arról van szó, hogy az ember, vagyis méltatlan személyem, ül az asztalnál és dolgozni próbál, ehelyett sajátos információtechnológiai jelenségeket tapasztal. Nyájas olvasóm, ha figyelmével tünnette ki az elmúlt pár évben megjelent jegyzeteimet, tudja, hogy e tekintetben annyi csodás élményem volt, mint senki másnak. Mármost a sajátos információtechnológiai jelenségek egyik legfigyelemreméltóbb jellemzője, hogy még azt se lehet tudni róluk, hardver- vagy szoftverhibáról van-e szó, ha ugyanis lehetne tudni, már nem is volnának annyira figyelemreméltók. A végén persze kiderül, mert egy idő után minden ki szokott derülni, bár a peloponnészoszi háború óta eltelt idő se volt elég ahhoz, hogy ezt a tényt a politikusok is felfogják. Egyszóval eljön az igazság pillanata, és így

1. kép

utólag azt kell látnom, hogy azokban a percekben, amikor mindent magam mögött hagyván juhászok vagy szénégetők, esetleg kolostori szakácsnak szándékoztam állni, mindig hardverhiba volt a háttérben. Csakis és kizárólag hardverhiba. Én ezt akkor nem sejtettem, sőt mindig az ellenkezőjét tételeztem föl, de hardverhiba volt. Szoftveres jellegű tümeny soha nem készített arra, hogy az emberi civilizációknak hátat akarják fordítani, akkor se készített ilyesmire, ha pontosan ugyanazt a tünetet produkálta, mint a hardverhiba, ami miatt korábban a Grönlandra való költözést fontolgattam.

Vagyis az emberi lény képes a valóság előzetes logikai okfejtés nélküli, közvetlen, élményszerű megismerésére, noha közben nem sejtí, hogy ő most a valóságot ismeri meg, hanem csak azt tudja, hogy valami elhagyott világítótoronyban szeretne lakni a Tűzföldön. Egy lélekismeretesebb elmeorvos ezzel a problémával nyolc évig kezelte őt, noha neki amúgy semmi baja nincs, szörnyű titkok se lappanganak a gyerekkorában. Egyszerűen rossz az alaplap, ennyi az egész. És ez azért elborzasztó, mert az alaplap, mint materiális létező, az anyagi valóságot képviseli, a rendezetlenséget, a teremtés sötét oldalát, az öskáoszt, ami most az értelem világos, rendszeresen felporzívóztott, parkettapasztaszaga világá ellen fordul. Vagyis a fény és a sötétség között öröktől fogva zajló kozmikus háború újabb ütközete folyik, amelyben nekem nyilván harcra kéne szállnom az anyagi seregek oldalán, de én nem akarok, ehelyett inkább hallevest akarok főzni a portugál tengerparton, vagy akármi mást, tippjeim vannak bőven.

Ezzel szemben a nem hardveres, hanem szoftver jellegű bajok, gondok, nehézségek, problémák tisztán szellemi természetűek, a sötétség birodalmához nincsen köztük, belül maradnak az értelem világának határain. Ez korántsem jelenti azt, hogy én képes vagyok őket megérteni, még kevésbé azt, hogy képes vagyok megoldani, hanem csak annyit jelent, hogy ezen problémák ésszel elvileg felfoghatók. Ilyen természetű problémákkal találkozva derít szoktam érezni, tetteről és nagy-nagy optimizmust. Más kérdés, hogy ez utóbbi – mármint az optimizmust – a végeredmény a legritkább esetben igazolja vissza, de hát a derültség önmagában véve is jó dolog.

Most amúgy is szükségem lesz rá, mert a noteszgépre a SuSE Linux 7.3 helyett 8.1-est pakoltok éppen. Hogy világosabb legyen: van immár egy megfelelő teljesítményű és egyelőre igen üzembiztosnak látszó gépem, ami Win-

dows XP-t tud futtatni, ez az asztali Dell Optiplex GX260, így tehát megengedhetem magamnak azt a luxust, hogy a noteszgépen csak linux legyen, semmi más. Másfelől, mint azt már többször megírtam, azon a gépen a SuSE Linux 7.3 nagyon bevált. Annára bevált, mint ha eleve a HP Omnibookra fejlesztették volna, noha nem arra fejlesztették. Viszont én most nem a 7.3-at rakom fel, hiszen már a 8.1 is megjelent, én pedig egy újságba írok ezekről a dolgokról, tehát aktuálisnak kell lennem valamiképp. Szívem szerint a következő évtizedekben is a SuSE Linux 7.3 érényeit magasztalnám, ám ez nem volna elég ildomos, meg unalmas is volna egy idő után.

Telepíttem tehát a 8.1-es verziót, és a rám ily esetekben jellemző, már-már patológikus mérvű optimizmus mellett is gyanítom, hogy lesznek majd gondjaim vele. Hiszen már a 8.0-s verzióval is voltak. Kipróbáltam, májusban írtam is róla, nem nyert. A noteszgépet itthon akkor kapom elő, ha nem akarom az asztali gépet elindítani, viszont gyorsan meg akarok nézni valamit az interneten. A SuSE Linux 7.3 és a noteszgép BIOS-a között prima összhang volt, úgy kapcsolgattam ki-be a szerkezetet, mint egy Sokol zsebrádiót: klikk, és a Linux elcsendesedett, klikk, és feléledt megint. A 8.0-s verzióval hasonló a helyzet, ám ott az ADSL-kapcsolat ilyenkor nem állítható helyre. A 7.3 esetében bármikor felfüggeszthetem a rendszer futását, újraélesztés után egy kattintásra működik az ADSL is, a 8.0-nál nem. Nyilván ez is megoldható volna valahogy, de hát, mint már többször említettem, nekem nem az a célom, hogy komplikáltabbá tegyem a saját életemet, hanem hogy egyszerűbbé. És ha van egy rendszer, ami mindent nyújt, amire szükségem van, és semmi galibát nem csinál, akkor nyilván azt szeretném használni, nem pedig a másikat, amelyek különféle pluszfeladatokat írnak nekem elő.

De hát nemcsak felhasználó vagyok, hanem informatikai természetű naplójegyzetek szerzője is, és a mostani történetesen a README.* sorozat tizenegyedik évfolyamának záró darabja, úgyhogy beteszem a gépé a 8.1-es verzió telepítőkészletének első cédéjét.

Aztán majd csak lesz valami.

Az emberélet kurtasága és az állománykezelők

A telepítés egyébként gyors és slágfertő, aki viszont ezt a gyors és slágfertő utat választja, az később csodálkozni fog. Már ha tud valamennyit a linuxról, mondjuk használt korábban ilyet. Közlebből pedig azon fog csodálkozni, hogy az alapértelmezett összeállításból, ami felment az ő gépére, mi minden hiányzik. A telepítésnél tehát célszerű a telepítendő programok egyenkénti kivá-

lasztásának hosszú és kanyargós útjára lépni, ezen belül pedig nem az „Összeállítások”, hanem a „Csomag csoportok” opciót kell választanunk, ott már tételesen látjuk, mi van a telepítőkészletben, és ebből mi maradna ki, ha nem volnánk ennyire szemfülesek. Például nem volna AfterStep, blackbox (1. kép), xfce vagy wm2 ablakkezelők, ugyan ezek nélkül meg lehet lenni, de például az xfce (2. kép) igen kevésbé terheli a rendszert, és ezzel együtt négy virtuális képernyőt kezel. Nála is vonzóbb viszont a wm2, egy abszolút minimalista képződmény, ami persze nem kezel virtuális képernyőket, de ne feledjük, hogy a linuxnak hat szöveges konzolja eleve van. Ha tehát az ember elsősorban karakteres alkalmazásokat futtat, akkor a wm2 használata mellett is hét képernyőnek orvendezik, és ez általában elég szokott lenni. Amúgy a wm2-nek nincsenek ikonjai, menüi, eszközsávjai és nyomógombjai, és egyáltalán semmije sincs, ahogy ezt a 3. képen megcsodálhatjuk. A képen a parancsértelmező ablaka látható, és semmi egyéb, minthogy a wm2 láthatatlan. Konfigurálni se kell, mert semmit se tud, és semmit se csinál. Nagyon nekem való.

Az e-mailalkalmazások közül alapértelmezésben nem megy föl a gyors spruce, a keresztplatformos (Windows alatt is elérhető) sylpheed, és nem megy föl a biabam. Persze lehet, hogy az utóbbi, teljes nevén a Bash Attachment Mailer, csak nekem hiányozna, ez ugyanis a minimalista levélküldő. Odaírom a bash promptjához, hogy (mondjuk)

```
echo Na itt a cikkencs. \
biabam miafene.rtf -f cikk Kovacs@es.hu
```

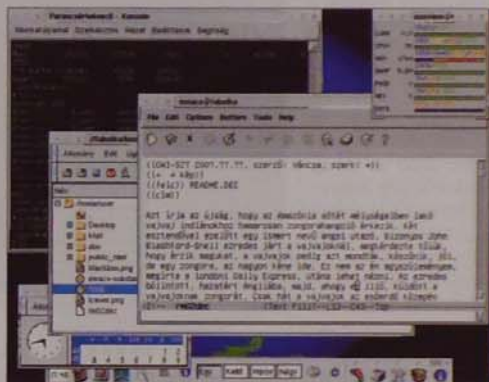
miáltal a miafene.rtf nevű szöveg elmegy a Kovacs@es.hu címre, a levél tárgya „cikk”, szövege „Na itt a cikkencs”.

Hogy valami komolyabbról beszéljünk, fájlkezelők és effélék műfajából nem tartozik az alapértelmezéshez a file-runner, a tkdesk, sem pedig a pine levelezőprogramra és a pico editorra emlékeztető, számomra föltöbb rokonszenves pilot, de ez még mind hagyján.

Sokkal meglepőbb, hogy a Midnight Commander sem tartozik oda.

A disztribúció készítőinek szemei előtt nyilván a Windowshoz szokott felhasználó lebegett, csakis ez magyarázhatja, hogy a Midnight Commander nincs ott az alapértelmezés szerint települő alkalmazások között. Az mc értelemszerűen egy Norton Commander

klón, olyan, mint a FAR Manager, csak linuxos jelleggel, egyszerűen nem nélkülözhető. Az emberélet, legalábbis szerintem, túl rövid ahhoz, hogy különféle, amúgy felhasználóbarátoknak mondott állománykezelők bányászára pazaroljam a szűken mért időt. A disztribúció készítői viszont azt gondolhatták, hogy a Windowshoz szokott felhasználót a karakteres programok megriasztják, fél tőlük, nem kellene neki. Talán így van, talán nem, mindamellett még mindig vagyunk egy párán, akik a boldogult emlékeztető DOS alatt ismerkedtünk a számítá-

2. kép

tástechnika alapjaival, és így a Norton Commander volt a legalapvetőbb munkaeszközünk. Továbbá eszünk is teherdeek van, és így képesek vagyunk a prompt mellé beírni egy olyan titokzatos értelmű és retentó igét, mint az „mc”.

Még egy fontos karakteres alkalmazás van, amit nélkülözni kell, ha nem vagyunk eléggé szemfülesek, ez a links, a Naprendszer leggyorsabb böngészője. Persze utólag simán fel lehet tenni bármit, ámde esetleg azt fogjuk hinni, hogy ebből a disztribúcióból a links minde nélkül hiányzik, ahogy hiányzik a Midnight Commander is. Sőt: hiányzik a locate. A locate, mondanom se kell, a GNU/Linux egyik leghasznosabb parancsa, amennyiben (saját adatbázisára támaszkodva) szempillantás alatt talál meg állományokat vagy alkönyvtárakat. A locate mérete (helyigénye) olyan 13 kilobájt körül van, az adatbázisát elkészítő updated nevű utility még kisebb. Valahogy csak helyet lehet neki szorítani egy húsz gigabájtos lemezen.

Kell egy titán

Persze nyilvánvaló, hogy egy gépre nem kell egy tucatnyi levelezőprogram, két-tucatnyi állománykezelő és ugyanannyi szövegszerkesztő, hanem elég mind egyből két-három darab, sőt ahogy mostanában érzem kezdem, az is túlzás. Elég az emacs önmagában, másra alig van szükség. Ezt azért hiszem így újabban, mert ősz elején valamikor pár napot az emacs konfigurálására fordítottam az-

zal a céllal, hogy ez a kitűnő alkalmazásom úgy működjön, ahogy nekem jó, a célt elértem, most már csak olyan öt-nyolc évnnyi aprómunka van hátra. De nem róla akarok írni, majd egyszer anank is eljön az ideje, hanem csak jelzem, hogy az alapértelmezés szerint telepített rendszerből az emacs is kimarad.

Mindenesetre a fentiekből ne azt a következtetést vonjuk le, hogy ami az alapértelmezés szerinti telepítésben fölmege, az kevés. Ellenkezőleg, az is végtelenszer több annál, amire az átlagos, mondjuk, irodai felhasználónak szüksége van, vagy aminek a használatát ő egy tetszőlegesen hosszú időszak alatt képes volna elsajátítani, vagy aminek a megismerésére neki – az irodai felhasználónak – bármifajta racionális oka lehetne. Csúpan arról van szó, hogy ha nem találunk a rendszerben valamit, akkor forduljunk bizalommal a yast2 csomagtelepítő moduljához, csaknem biztos, hogy a hiányzó valami ott van a cédéék valamelyikén. Én például telepítés közben elsiklottam az xearth fölött, telepítés után pedig nem találtam, és nagyon fel voltam habörödvá, mert azt hittem, direkt kihagyták. Benne volt a 7.3-ban, a 8.1-ben viszont nincs benne. Amúgy az xearth, a locate-vel ellentétben, mindenfajta hasznosság híján való, funkciója annyi, hogy a munkaszalut háttérbe odavarázsolja a valós idejűen forgó földgömböt, ahogy ezt a 3. képen is látjuk. Értelme nincs, de én megszoktam, tehát elszántam magam arra is, hogy ha csakugyan kimaradt a 8.1 csomagjából, akkor letöltöm az internetről és felrakom.

Most át fogjuk tekinteni, mi van akkor, amikor a polgár letöltötte egy akármilyen kisalkalmazás forráskódját, és azt linux alatt telepíteni szándékozik.

Úgy megy, hogy először is kibontom a letöltött „xearth-1.1.tar.gz” nevű állományt és elolvasom az INSTALL nevű dokumentumot. Azt mondja, hogy ha az én rendszerem nem nyújtja a „random()”, „srandm()” és/vagy „setpriority()” könyvtári funkciókat, akkor az „lmakefile” nevű állományt megfelelőképpen módosítanom kell. Utána lefutatom az xmkmf-et, és így az „lmakefile-ből” „makefile-t” csinállok. Most kiadom a „make all” parancsot, miáltal létrejön a végrehajtható állomány, persze az is lehet, hogy nem jön létre, hanem a make a nemtetszését fejezi ki a makefile-nak azokkal a soraival kapcsolatban, amelyek az XCOMM szóval kezdődnek. Ez esetben valami olyasmit kell csinálnom, hogy

```
egrep -v ^XCOMM < Makefile > junk ;
mv junk Makefile
```

ezzel kiszórom az XCOMM-mal kezdődő sorokat, újrafutatom a make-et és csuhaj. Persze az se kizárt, hogy a linker a „random”, a „srandm()”, és/vagy a „setpriority” definiálatlan voltára panaszkodik, ez esetben valószínűleg az lesz a megoldás, hogy az lmakefile

„DEFINES =” sorába beírom azt, hogy „DNO_RANDOM” és/vagy azt, hogy „DNO_SETPRIORITY”, és az egészét újrakezdem az elejétől. Végül, ha már minden sima, jön a „make install” és a „make install.man”, mialatt a program is és a dokumentációja is a helyére kerül.

Xearth egyébként létezik Windows alá is, egy magányos exéből áll, telepíteni se kell, elindítjuk, működik.

Ott a földgömb a munkaasztalon.

Fentiekért írtam le, mert gyakorlati szempontból ebben áll a különbség a Windows és a GNU/Linux között. Nem abban, hogy a linux ingyenes, meg nem is abban, hogy nehezebben használható, mint a Windows, ez ugyanis hülyeség. Az irodai felhasználónak annyit kell tudnia, hogy a munkaasztal melyik sarkában keresse a szövegszerkesztő vagy a táblázatkezelő ikonját, arra rákattint, a program meg elindul. Viszont a linuxot futató gépek mellé rendszergazda kell, magasan képzett és jól fizetett, szép szál legény, aki a mi törekény világunkat Atlaszként a vállára veszi. (Atlasz ismeretes módon titán volt, neve a görög *atléna* szóból származik, jelentése „a hatalmas teherviselő”, ami korunkban egyértelműen a rendszergazda délcég alakjára utal.) Kis vállalathoz, már néhány számítógép mellé is rendszergazda kell. Az ő bére majd hozzá fog jönni a TCO-hoz (total cost of ownership), az informatikai rendszerek fenntartásának teljes költsége), és ha azt kiszámoljuk, esetleg majd csodálkozunk.

De hát az élet ilyen.

A linux mint erogén zóna

Miután kiválasztottuk a telepítendő alkalmazásokat, csak a cédék cserélgatése a dolgunk, közben meg lehet bámulni a dokumentációt. Dobozos termék, tehát teljes SuSE-csomag, ami az üzletekbe szokott kerülni, eddig még nem volt a kezembem, most látok először ilyet. Tartalma lenyűgöző, két vastok kötet van a konténerben, együttes terjedelmük csaknem ezer oldal. Az egyik a felhasználói kézikönyv, egy alapszintű, nagyon gyakorlatias és természetesen SuSE-specifikus linux-tanönyv. Eligazít a telepítést, a rendszer és a grafikus környezet beállításait illetően, szól a különféle alkalmazásokról, a legvégén pedig elmondja a könyvtárszerkezetéről, a karakteres szövegről és a GNU/Linux segédprogramokról a minimumot; természetesen a utílyik túlnyomó többsége szóba se kerül. A másik a rendszerkézikönyv, ez is a telepítéssel és a rendszerbeállításokkal kezd, csak jóval mélyebben szánt, a harmadik harmadában pedig a hálózatokkal foglalkozik.

Szükségem is lesz rá, hajaj, de megnyire.

Főntebb írtam, hogy a SuSE Linux 7.3 olyan volt, mintha direkt az Omnibook-ra írták volna. Hát a 8.1 nem olyan.

Az előbbinél eltársi kapcsolat látszott fennállni a BIOS meg az oprendszer között, most semmi eftélet nem látok. Ha azt szeretném, hogy a processzornak nevezett villanyrezsó hűljön ki, akkor az egész vándorcirkuszi le kell állítanom. Ami, legalábbis az előzmények ismeretében, egy téboly. Hogy mégsem takarítom le a rendszert most azonnal, és nem teszem vissza a 7.3-as verziót, az azért van, mert összekábeleztem a mobilomat a COM1-gyel, azt mondtam a rendszernek, hogy ez itten egy szokványos modem, ő elhitte, és néhány másodperc múlva be is léptünk az internetbe a mobilon át. Ez pedig fontos, mert ha legközelebb elutazom, Psion híján az Omnibookot leszek kénytelen elvinni magammal, azaz elemi igény, hogy konkrétan az általam használt mobiltelefon révén szót értesen a külvilággal. Ez most működik, a 7.3-mal nem működött. Ezért képzelhető el (most még legalábbis), hogy a 8.1-es változat a gépen maradjon.

Amúgy erre nem volna semmi ok.

Elmentem a SuSE sajtótájékoztatójára, ahol a magyar nyelvű SuSE 8.1-et bejelentették, ott hallottam, hogy az ADSL-kapcsolat felépítése néhány milliomod másodperc csupán. Írtam főntebb, hogy szoftverügyekben irracionális, mondhatni kórosan optimista vagyok, ettől a közléstől mégis felállt a hátamon a szőr, mert előre láttam, hogy sok-sok gondom lesz hamarosan. Nekem ugyanis nincs rendszergazdám, cégem kétszemélyes, ha felvennék valakit e célra, az egyből ötvenszázalékos létszámnövekedést jelentene, nem tudnám hova tenni a pofa íróasztalát, sőt széket se tudnék adni neki. Az történe tehát, hogy ez a titáni lény – a rendszergazda – álldogálna a hall sarkában, és inná a sörömet.

Most pedig egy levél következik.

To: szenti@suslinux.hu
Subject: power management, pcmcia, adsl
--text follows this line--

Kedves Gábor,

van két problémám, ezek korábban, mármint a 7.3 alatt nem voltak. Tulajdonképp a 8.0 alatt se, csak most bukantak elő. Viszont nem nagyon lehet együtt élni velük.

Az egyik az energiakezelés. Nálam az ACPI rendszer működne, de nem működik. APM-támogatás a kernelemben nincs is, a /var/log/boot.msg-ben az

ACPI-ra utaló bejegyzéseket látok, az utolsó az, hogy

ACPI: MADT not present

Nem tudom, mi ez, de bizonyára nem jelent semmi jót.

Problémám lényege egyébként abban áll, hogy nem lehet a rendszer futását felfüggeszteni. A megjelenítő lekapcsol a BIOS-ban megadott idő után, viszont suspend nincs. A 7.3 és a 8.0 alatt a gép

3. kép

power gombja felfüggesztette, illetve újraellesztette a rendszert, most teljesen hatástalan. Minden hatástalan, a fedél lecsukása is.

HP Omnibook XE2-t használok, benne Phoenix BIOS.

A rendszerkézikönyv alapján eljuttam az „etc/sysconfig/powermanagement” nevű állományig, amiben például az ACPI démon változóinak kellene lenniük, legalábbis a könyv szerint, viszont abban az APM démon változóit találhatók. Tehát a rendszer az ACPI-t aktiválja, de az APM démonhoz vannak startup opciói. És persze a sysconfig szerkesztőben a Power-Management menüpont alatt is az apmd-hez vezet az út. Vagyis az én rendszerem energiakezelése olyan keautur, ami felül nem ember, alul nem ló.

Az akkumulátor-szintjelző azt mondja, hogy „A számítógépen az ACPI-támogatás csak részlegesen van engedélyezve. Az ACPI be van kapcsolva, de néhány alopciója nem. Ellenőrizze, hogy legalább az 'AC Adaptor' és 'Control Method Battery' opciók be legyenek kapcsolva, majd fordítsa újra a kernelt.” Egyfelől fogalmam sincs, hol lehet ezeket az opciókat bekapcsolni, másfelől nem szeretném újrafordítani a kernelt. Majd egyszer, ha nagyon muszáj, de nem így karácsony előtt. Én csak azt szeretném, ha működne az a dolgok, amelyek a SuSE Linux korábbi változatai alatt problémamentesen működtek, így például a kikapcsológomb.

Ennyit az energiakezelésről, most jön a nagyobbik gondom. Nem működik a PCMCIA hálózati kártyám, ergo nincs PPPoE, vagyis ADSL. A SuSE Linux 7.3 alatt ezzel se volt semmi probléma, most van.

Részletezem.

A „crdctl ident” parancs hatására korrekt információkat kapok a kártyáról, „Socket 1: product info: 3Com Corporation, 3CCFE575CT, LAN Cardbus Card, 004 manfid: 0x0101, 0x5257 function: 6 (network)”

Viszont a „/var/log/messages” állományban az van, hogy „insmod: /lib/modules/2.4.19-4GB/kernel/drivers/net/3c59x0: init_module: No such device”. Aztán: „insmod eth-pcmcia-0 failed”. Majd: „pppd[413] unrecognized option 'eth-pcmcia-0’”.

Így aztán az internet naplófájlijában azt lehet látni, hogy „failed to bring eth-pcmcia-0 up”.

Lenint idézve bátorodom feltenni a kérdést: mi a teendő?

2002. november 27. szerda, 05:35

Üdvözlettel:

Váncsa István

mailto:vancsa.i@axelero.hu

mailto:vancsa@westel900.net

*

A kérdés továbbra is nyitott.

Azóta, ha tehetem, folyamatosan turkálom a rendszerben és a neten föllelhető információ végtelennek tűnő halmazát, hátha rájövök valamire. Persze aki linuxot futtat (és nincs rendszergazdája), az mindenképp ezt műveli, hiszen valójában épp azért használ linuxot, hogy egyre többet tudjon róla, és ezáltal a gyönyör felhőbe vesző ormaikat naponta hódíthassa meg.

Megmagyarázom.

Már az alsó tagozatban is tanuljuk, vagy már az óvodában is, hogy az emberi lény nem az izomereje és az ügyessége révén tartja fenn és védi meg magát ezen a világon, hanem intellektuálisan. A környezet, amelyben él, fölöttébb veszedelmes, de ő képes ezt a környezetet uralni, mégpedig oly módon, hogy megtudja róla mindent, ami megtudható. A környezet fölötti hatalmának alapja tehát a tudás. Ezt a hatalmat a tudásanyag bővülése, vagyis a megismerés erősíti, s így az emberi lény létbiztonságát, és az ő leszármazottainak a létbiztonságát fokozza, azaz olyan sikerélményt jelent, ami a lét- és fajfenntartással szorosan összefügg. Márpedig a lét- és fajfenntartással kapcsolatos sikerek gyönyörérzettel szoktak jární, lásd szex, ergo a megismerés is gyönyörérzettel jár, nem pont olyanal, mint a szex, de intenzívvel. (A fentiek érvényességéből mit se von le a körülmény, hogy ezt a fajta gyönyört sokan nem ismerik. A szex se jön össze mindenkinek.) Ha tehát a linuxot futtató humán egyed a permanens ismeretszerzés állapotában van, ahogy azt fentebb írtuk, akkor ő a szűnni nem akaró orgazmust éli át.

Jó, közben az insmod nem tölti be a hálózati kártyához tartozó modult. Kit zavar.

VÁNCSA ISTVÁN

Betáblázott jövő?

Az idei év egyik legizgalmasabb bejelentése a Microsoft nevéhez fűződik. A szoftveróriás várakozásai szerint a Windows XP Tablet PC Edition alapjaiban változtathatja meg a mobilszámítógépek piacát. De valóban ilyen mélyreható lesz a változás?

A Tablet PC operációs rendszer sikere egyértelműen a támogatók és az új termékek számán múlik, vélik az elemzők. A kezdeti támogatást elsősorban a készülégyártók adják; ők több táblaszámítógépet is bemutatnak a Microsoft bejelentésével egy időben.

A Compaq Tablet PC TPC-100-ra leginkább a fizikai méretek újrarendelése jellemző. A számítógépnek összesen háromféle „kialakítása” van: teljesen sík, laptop jellegű és kézi eszközökkel is alkalmazható. A TPC három részegységből áll: a 10,4 hüvelykes képátviteli kijelzőből, a közel teljes méretű billentyűzetből és az ezeket összekapcsoló dokkolóból. A teljesen lapos kialakításhoz a kijelzőt a billentyűzetnek helyet adó egység mögé lehet fektetni, emellett a képernyő elválasztható a táblagép többi elemétől, így az kéziszámítógépként is használható. Ha laptopként használjuk, akkor a képernyőt a billentyűzet mögött kell ferdén rögzíteni. A megfelelő teljesítményről a Transmeta TM5800-as alacsony energiaigényű, egy gigahertzes lapkájá gondoskodik, a hálózatra egy 802.11b vezeték nélküli csatlakozással kapcsolódik. A készülékben harminc gigabájtos merevlemez, 256 megabájt memória, továbbá USB 2.0 csatló és egy NVIDIA GeForce2 Go 100-as grafikus lapkakészlet van.

A Fujitsu Stylistic ST4000-esnek ettől kissé eltérő a kialakítása, így külseje kifinomultabb, de egyben konzervatívabb is. A Stylistichez USB-n vagy infravörös csatlakozással keresztül lehet csatlakoztatni a billentyűzetet. A Fujitsu eszköze nem használható laptop kialakításban; a képernyőt és a billentyűzetet nem lehet el-

Portégé 3500

választani a készüléktől, mint a Compaq eszköze. A Stylisticnek 800 megahertzes Intel Pentium III-as processzora, 256 megabájt memóriája és 20 gigabájtos merevlemez van. A hálózatra egy 802.11b csatlakozással lehet kapcsolódni, és tartozik hozzá egy CD-újrairót vagy DVD-meghajtót fogadó dokkoló is.

Mindkét tábla-PC-nek közel négyórás üzemidejű akkumulátora van.

Rögtön duplán

A Toshiba két tábla-PC-vel jelentkezett, a Portégé 3500-assal és a 3550-essel, amelyeket elsősorban az üzleti felhasználóknak kínál. A Portégé-családba tartozó eszközök kijelzője 180 fokkal elforgatható és a billentyűzet fölé hajtható – ezáltal olyan, mint egy nagyra nőtt PDA, amelyet kézírással és íróvelszóval is lehet vezérelni. A Portégé 3500-as és 3550-es 1,33 gigahertzes órajel-frekvenciájú Pentium III-M mobilprocesszorral összesen 256 megabájt memória, 40 gigabájt merevlemez és egy 12,1 hüvelykes képátviteli XGA TFT kijelző egészíti ki. A hálózati csatlakozásról itt is egy 802.11b vezeték nélküli csatlakozó gondoskodik, de emellett integrált Ethernet és 56 kilobit/szekundumos modem csatlakozással is ellátott. A 3550-es gépnek DVD-meghajtója és plusz 256 megabájt memóriája is van. Az eszközök belsejében keletkezett hőmennyiséget a billentyűzet és a kijelző közötti két milliméteres résen keresztül vezetik el.

A Dell-vezetők által alapított Motion Computing szintén bemutatott egy táblagépet. Az M1200-as alapkiépítésben egy 867 megahertzes órajel-frekvenciá-

val működő Pentium III-M mobilprocesszorral, Intel 830MG lapkakészlettel, 128 megabájt memóriával, húsz gigabájtos merevlemezrel és egy Type II PCMCIA bővíthetőséggel készül. Megjelenítője egy 12,1 hüvelykes képátviteli XGA TFT LCD kijelző, amelyet az Intel 830MG lapkakészlet UMA grafikus lapkája hajt meg. A hálózati csatlakozást integrált Ethernet, modemes és 802.11b vezeték nélküli csatlakozással érhető el. Az adatokat digitális íróvelszóval lehet bevenni a készülékbe.

Az Acer sem akar kimaradni az új piaci lehetőségekben; az általa kínált Travel-Mate C100-as azonban inkább egy átalakítható noteszgép, amelynek képernyőjét 180 fokkal el lehet fordítani, így táblagéppé alakítható. Az eszközben a 800 megahertzes Pentium III-M processzor mellett az Intel 440MX lapkakészlet, 256 megabájt memória, és 20 gigabájtos merevlemez foglal helyet, az

PaceBook

1024x768 képpont felbontású, 10,4 hüvelykes képátviteli TFT LCD kijelzőt a 8 megabájt VRAM-mal rendelkező SMI Lynx 3DM+ grafikus lapkakészlet vezérli. Az adatbevitel billentyűzettel és íróvelszóval egyaránt működik.

Az Acer gyártja majd a japán Sotec Afina Tablet AT380B tábla-PC-jét is.

A ViewSonic 866 megahertzes Pentium III-M processzorral, 20 gigabájt merevlemezrel és 256 megabájt memóriával látta el Tablet PC V1100-as tábl-

ST 4000

lágépet. Az Intel integrált videolapkájával vezérelt XGA TFT LCD kijelző 10,4 hüvelykes képátviteli, felbontása 1024x768 képpont. A V1100-asnak hagyományos Fast Ethernet és modem csatlakozása, valamint 802.11b vezeték nélküli csatlakozása is van.

A kínai Legend Group várhatóan november végén jelenteti meg saját eszközeit. A Pekingben már szeptemberben bemutatott prototípus egy 866 megahertzes Pentium III-M processzorral épült, amelyet 20 gigabájt merevlemez, 128 megabájt memória egészít ki, megjelenítője egy 12,1 hüvelykes képátviteli képernyő. A nyilatkozatok szerint az eszköz üzemideje átlagos használat mellett 4 óra.

Nem marad tétlen a Panasonic nevével fémjelzett Matsushita sem; képviselői bejelentették, hogy a cég tanulmányozza egy saját tábla-PC kifejlesztésének lehetőségét, de egyelőre határidőt sem állítottak fel a döntés meghozatalára.

Jövölesében

A japán piacon – a várakozások szerint – az elkövetkezendő egy évben 250 ezer tábla-PC kerülhet forgalomba. Bill Gates derülőn azt jósolja, hogy a világpiaci mobilszámítógép-eladásainak többsége öt éven belül már a tábla-PC-kből áll majd, Michael Dell szerint azonban még azt sem lehet felmérni, hogy valójában mekkora piacot jelent a tábla-PC.

Anand Chandrasekher, az Intel mobilplatformjának elnökhelyettese úgy véli, hogy a táblaeszközök képességei az egész mobilszámítógép-piacot átalakítják a közeljövőben. Elemzők azonban egyelőre azt is kérdésesnek tartják, hogy a táblaeszközök mikor lépnek ki a drága játékszerek kategóriájából. Az IDC előrejelése szerint ha a rosszabbik forgatókönyv következik be, akkor 2003-ban az Egyesült Államokban 575 ezer táblaeszköz talál gazdára, és ez a szám 2006-ra 1,9 millióra emelkedik. Ha azonban a piac kedvezőbben fogadja ezt az új termékcsaládot, akkor 2003-ban 800 ezer, 2006-ban pedig 7,3 millió új tábla-PC kerülhet a vásárlókhoz.

Compaq TC1000

Felpörgetett SCSI-lemezek

Nemrég jelentek meg a piacon a 15 ezres fordulatszámú merevlemezek. Kíváncsiak voltunk arra, hogy a fordulatszám 50 százalékos növelése mekkora teljesítményjavulással jár, s hogy a SCSI-meghajtók mekkora teljesítménytöbbletet kínálnak a jóval olcsóbb ATA felületűekhez képest. A teszteléshez a Seagate típusait választottuk.

Az első PC-ben használatos merevlemez, az ST506-os fordulatszáma 3600 volt percenként. Azóta nemcsak a tárolókapacitás növekedett, hanem a fordulatszám is: megjelentek a 4500-as, illetve az 5400-as típusok. A mai asztali gépekbe szánt merevlemezek fordulatszáma 5400 vagy 7200, a kiszolgálókba való, általában SCSI-interfésű egységeké percenként 7200, 10 ezer és 15 ezer.

A merevlemez teljesítményét több tényező határozza meg:

1. A számítógép és a merevlemez közötti interfész adatátviteli sebessége.
2. Az interfész kezelésének a módja.
3. A merevlemez beépített gyorsítótárának mérete és szervezése.
4. A fej mozgásának sebessége.
5. A lemez forgásának sebessége.
6. Számít a merevlemez szoftvermeghajtójának a minősége is, például az, hogy optimalizálta-e a programozó ezt valamilyen processzorral és (vagy) lapkázásra, vagy ugyanazt a forráskó-

A Cheetah 10K merevlemez

dot fordítja már a Pentium óta. A szoftver minőségét azonban a forráskód hiányában lehetetlen megítélni.

Ma a merevlemezek háromféle interfésszel készülnek: IDE ATA-val, SCSI-val és Fibre Channellel. Az IDE ATA interfészeiket általában az asztali gépekbe építik be, a SCSI és Fibre Channel felületeket pedig a kiszolgálókba és tárolótömbökbe.

Mi a SCSI?

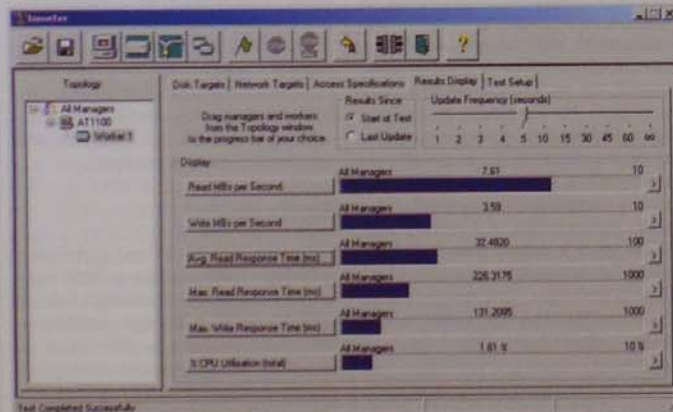
Az angolul is nehezen kimondható SCSI a Small Computer System Interface kifejezésből alkotott mozaikszó. Ennek a perifériásnak az első változatát az ANSI 1984-ben fogadta el szabványként. Az első, SCSI-1 nevű, 8 bit szélességű, másodpercenként 5 megabájt/másodperc sebességű szint 1990-ben a SCSI-2 követte; ennek több alváltozata is ismeretes. Megkétszereztek az órajelét, 16 bitesre növelték a sín szélességét, és ezzel a leggyorsabb változatnak, a Fast Wide SCSI-nak az átviteli sebessége 20 megabájt/másodperc lett. Az 1996-ban megjelent Ultra Wide SCSI megkétszerezte ezt a sebességet, s az 1998-as Wide Ultra2 SCSI már 80 megabájt/másodperc sebességű volt. A ma használatos Ultra160 SCSI legnagyobb sebessége a nevének megfelelően 160 megabájt/másodperc. Elkészült a sebességet megint csak megduplázó Ultra320 SCSI specifikációja is, s az ennek megfelelő eszközök nemrégiben meg is jelentek a piacon. A SCSI-változatok elvileg felülről kompatibilisak a régivel, de a gyakorlatban ez csak az Ultra2 sorozat óta teljesül, mert korábban minden új változathoz új kábel és csatlakozó kellett: az Ultra2 SCSI 80 érintkezős csatlakozót használ. Mivel a kábel hossza legfeljebb 12 méter lehet, és 15 eszköz illeszthető rá, azért alkalmas külső SCSI-perifériák – merevlemezek, CD- és DVD-meghajtók, lapolvasók, szalagos tárolók – illesztésére is. Bár a különböző SCSI-változatok fizikailag eléggé eltérnek egymástól, logikai felépítésük azonos. A sínre csatlakozó perifériákat egy, a központi processzortól független CPU vezérli, s ezzel leveszi arról a SCSI-perifériák kezelésének terhet. Az SCSI adapter processzora nem fizikai jelekkel, hanem különböző SCSI-parancsokkal vezérli a perifériákat. A sínnek saját protokollja van, s az meghatározza a sínen való kommunikáció – eszköz kiválasztás, parancskiadás, adatátvitel stb. – szakaszait.

Az IDE ATA/133 interfész a PC és a merevlemez között elvileg legfeljebb 133 megabájt adatot vihet át másodpercenként, de az ilyen meghajtók és alaplapok még ritkák, ma a legfeljebb 100 megabájt/másodperc sebességű ATA/100 interfész a legelterjedtebb. A SCSI meghajtók (lásd keretes írásunkat) szereztek egy kis előnyt: az Ultra160 SCSI-interfész – ez van a tesztelt típusokban – elvileg 160 megabájt/másodperc sebességet is lehetővé tesz. Ezt a sebességet az asztali PC-ben használatos 32 bites, 33 megahertzes PCI-sínnel nem lehet kihasználni, hiszen azoknak a legnagyobb sebességük elvileg is csak 133 megabájt/másodperc, a gyakorlatban elérhető

A Cheetah 15K merevlemez

donság, mert még akkor is jóval kevésbé terheli a CPU-t, ha az adat nem érkezik gyorsabban a merevlemezről, vagyis javul a kiszolgáló teljesítménye. Minden merevlemez típus tartalmaz gyorsítótárat: íráskor az fogadja a rendszertől a tárolandó adatot, és olvasáskor innen kerül a kért információ a rendszerbe. A gyorsítótár mérete és szervezése – a tárolható önálló adatfolyamok száma – nyilván befolyásolja a merevlemez teljesítményét.

Az Intel IOMETER tesztprogramjának eredményképernyője

sebesség pedig 100 megabájt/másodperc körüli érték. Ezért ezek a SCSI-adapterek a többprocesszoros kiszolgálókba szánt alaplapokban használatos 66 megahertzes, 32 vagy 64 bites PCI-sínnel illeszkednek.

Jelek és parancsok

Az ATA-csatolófelület alacsony szintű – fizikai szintű – interfész, vagyis a processzor közvetlenül programozza a vezérlőregisztereket és kezeli az adatváltást. Az SCSI viszont parancsszintű interfész, más szóval a processzor parancsokat ad a SCSI-vezérlőnek, s az önállóan vezérli a merevlemezeket, kezeli az adatátvitelt. Ez nagyon jó tulaj-

Íráskor az adat a gyorsítótárba érkezik, és amíg az nem talál neki szabad helyet és nem írja fel a lemezre, addig nem küld nyugtát a rendszernek, hiszen egy váratlan feszültségkimaradás vagy kapcsolás törli az adatot a gyorsítótárból. Az olvasás általában azért tart tovább, mint az írás, mert íráskor a vezérlő a szabad helyek keresése közben még fogadhat adatokat a gyorsítótárba, és a fej pillanatnyi helyzetéhez képest a legközelebbi szabad hely is megfelelő, olvasáskor viszont előbb rá kell állítani az író-olvasó fejet arra a sávra, ahol az állomány kezdődik, és csak ezután kezdődhet el az adatátvitel. A fejmozgás gyorsasága – mely az átlagos keresési idővel jellemezhető – nyilván fontos té-

A tesztelt merevlemezek legfontosabb jellemzői

Tipusok	ST336752LC (Cheetah 15K)	ST336607LC (Cheetah 10K)	ST336737LC (Barracuda SCSI)	ST36002 (Barracuda ATA IV)
Illesztőfelület	Ultra160 SCSI	Ultra160 SCSI	Ultra160 SCSI	ATA 100
Fordulatszám [1/perc]	16 000	10 000	7200	7200
Kapacitás [gigabájt]	36,7	36,7	36,7	80
Gyorsítótár mérete [megabájt]	8	4	2	2
Átlagos keresési idő [ezredmásodperc]	3,6	5,1	8,5	9,5
Átlagos késleltetési idő [ezredmásodperc]	2,0	3,0	4,2	4,2

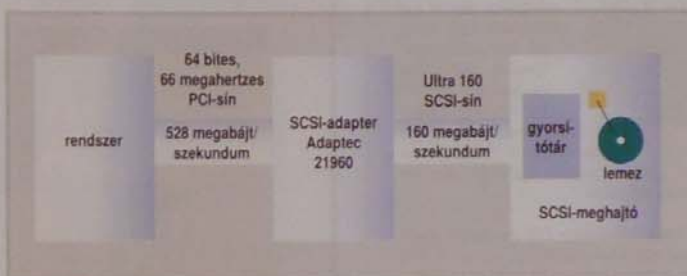
1. táblázat

nyező ebben. Amikor a fej már a megfelelő sáv felett van, akkor meg kell várni, hogy a lemez „aláfördítsa” a megfelelő szektort; ennek az idejét rövidíti le a nagyobb fordulatszám.

Egymáshoz képest

A tesztelt típusok legfontosabb műszaki adatait az 1. táblázat mutatja be, a teszt-konfiguráció összeállítását pedig az 1. ábra. Egy kétprocesszoros Intel SAI2 kiszolgálóalapot használtunk – igaz, csak egy processzorral –, a tesztelt merevlemezeket pedig egy 64 bites, 66 megahertzes PCI-felületű Adaptec 29160 Ultra160 SCSI-adapterkártyán át illesztettük a rendszerhez. A tesztet nem befolyásolta, hogy egy CPU-val használtuk az alaplapot, mert célunk csak a merevlemezek összehasonlítása volt, nem valamiféle abszolút skálán való értékelésük. A merevlemezeket „gyári” állapotban, vagyis particionálás nélkül teszteltük, az operációs rendszert és a tesztprogramot egy IDE-felületű merevlemezről töltöttük be.

Tesztprogramunk az Intel IOMETER nevű szoftvere volt; ez merevlemez és hálózati eszköz tesztelésére használható, többprocesszoros rendszerben is. Az IOMETER Windows NT/2000-n fut, és két összetevőből áll; a terhelést a DOS-ab-

1. ábra. A tesztkonfiguráció

	P	Keresési idő 3,6 ezredmásodperc	Keresési idő 2,0 ezredmásodperc	D
Cheetah 15K				
Cheetah 10K		Keresési idő 4,6 ezredmásodperc	Keresési idő 2,9 ezredmásodperc	

P: a parancs vételének és dekódolásának ideje.
Keresés: amíg az író-olvasó fej a kívánt sáv fölött van (átlag)
Késleltetés: amíg a lemez a kívánt adathoz fordul (átlag)
D: az adatblokk átviteli ideje

2. ábra. A meghajtó válaszidejének összetevői

lakban futó, a Windows merevlemez-kezelését és gyorsítótárát kikerülő Dynamo.exe adja. Az IOMETER az eredményeket gyűjti és összesíti. A program nagyon sokféle adatot mér, és még ennél is fontosabb az, hogy lehetőséget ad a tesztterhelés összeállítására. A merevlemezteszt jó része ugyanis nagyméretű, több megabájtos állományokat ír ki és olvas be a merevlemezről. Ez azonban legfeljebb az asztali gépekben való igénybevételt szimulálja, a kiszolgálókban ugyanis sokkal jellemzőbb a sok, viszonylag kis állomány írása és olvasása.

A nagyméretű állományokkal író és olvasó tesztek főleg a lemez és a rendszer közötti adatátvitel sebességét mérhetik, a keresési és késleltetési időből álló válaszidőt nem. S ha egymás után többször olvassák be ugyanazt az állományt, akkor a lemez gyorsítótárából olvasnak, és az hamis eredményt ad.

A tesztben használt terhelés szerkezetét a 2. táblázat mutatja. Négyféle méretű – 16 kilobájtos, 64 kilobájtos, 256 kilobájtos és 1 megabájtos – blokkokat használtunk, tesztbeli részarányuk szintén a táblázatból olvasható ki. A blokkok

rendje véletlenszerű volt, a blokkok olvasásának aránya mindig a kétszerese volt az írásának (vagyis 67 százalék és 33 százalék.)

Eredmények és tanulságok

A teszt 5 percig futott mindegyik merevlemezben, és bár nem okozott nagy meglepetést, a számok mégis figyelemre méltóak. A Cheetah 15K 50 százalékos fordulatszám-növekedése természetesen nem hozott 50 százalékos teljesítménycsökkenést, hiszen mint a 2. ábra szemlélteti, a teljes válaszidőben csak a fejmozgástól és a lemezforgásból eredő késleltetés csökkent. Ha azonban a 7200-as fordulatszámú, szintén SCSI-felületű Barracudával hasonlítjuk össze, akkor a fordulatszám-növekedés arányához már jóval közelebb álló teljesítménynöve-

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

- + Nagyon jó teljesítmény, különösen a nagy terhelés alatt működő kiszolgálókörnyezetben.
- A meghajtók jóval drágábbak az IDE-merevlemezeknél, és további költséggel jár az egyáltalán nem olcsó SCSI-adapterkártya beszerzése.

dést látunk. A Cheetah 15K az olvasás átlagos válaszidejét leszámítva minden paraméterében közel kétszerese jobbnak bizonyult a Barracudánál.

Tanulságosak a szintén 7200-as, ATA IV illesztőfelületű Barracuda eredményei is. A mért adatok szerint a teljesítménye csupán harmada vagy negyede a SCSI-felületű Barracuda típusának, pedig egyenlő a fordulatszámuk. Szaklapokban és sajtóközleményekben is találkoztunk már azzal a véleménnyel, hogy a SCSI-merevlemez csak akkor érdemes használni, ha több meghajtónk van, mert az adatátviteli sebessége nem sokkal nagyobb, mint az ATA interfészűké. Az adatátvitel sebessége azonban csak az egyik a merevlemez teljesítményjellemzői közül. A kiszolgálókban, mivel ott sok alkalmazás fordul szinte egy időben a merevlemezhez, legalább ilyen fontos a válaszidő, valamint a processzor terhelése, és ebben a SCSI-merevlemez – fordulatszámuktól függetlenül – nagy előnyben vannak.

A kiszolgálókba költségtakarékossági megfontolásokból telepített ATA felületű merevlemezek a processzor terhelésével alaposan lerontják a kiszolgáló teljesítményét.

(A teszteléshez a merevlemezeket és az eszközöket a Seagate hivatalos hazai disztribútora, az Ashis Magyarország becsatolta lapunk rendelkezésére.)

CSORIAN SANDOR

A tesztben használt adatblokkok mérete és aránya

Adatblokk mérete	Aránya a tesztben
16 kilobájt	20 százalék
64 kilobájt	40 százalék
256 kilobájt	30 százalék
1 megabájt	10 százalék

2. táblázat

Az IOMETER-rel kapott eredmények

Tipusok	ST336752LC (Cheetah 15K)	ST336607LC (Cheetah 10K)	ST336737LC (Barracuda SCSI)	ST36002 (Barracuda ATA IV)
Olvasás átlagos válaszideje [ezredmásodperc]	13,6	16,2	23,4	78,9
Írás átlagos válaszideje [ezredmásodperc]	7,7	8,4	20,4	76,7
Olvasás maximális válaszideje [ezredmásodperc]	61,7	63,2	126,6	284,5
Írás maximális válaszideje [ezredmásodperc]	47,7	64,2	103,6	295,2
A teszt alatt beolvasott adatmennyiség [megabájt]	15,5	13,0	8,1	2,3
A teszt alatt kiírt adatmennyiség [megabájt]	7,8	6,5	4,1	1,2
A processzor terhelése [százalék]	2,0	1,4	1,2	85,2

3. táblázat

iScala 2.1

– a Scala kollaboratív ERP rendszere

Az integrált vállalatirányítási rendszerek egyik kiemelt fejlesztési iránya az online kommunikációs képesség kiépítése. A Scala-csoport három évvel ezelőtt kezdte meg az ERP (Enterprise Resource Planning) szoftverének újratervezését, hogy egy új platformot hozzon létre, kifejezetten az online együttműködés támogatására. A sikeres fejlesztések eredményeként született meg az iScala 2.1.

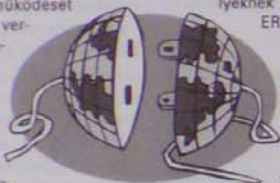
A vállalati ügyviteli rendszerek bevezetése a hatékonyság növelését eredményezte az egyes cégek szintjén. A vállalatok közötti üzleti folyamatok automatizálásának hasonló hozadéka van – ezt felismerve alakítják ki az informatikai rendszerek együttműködését különböző termelési vertikumok, ellátási láncok szereplői.

Az együttműködésben résztvevő vállalatoknak azonban erre alkalmas kollaboratív alkalmazásokkal kell rendelkezniük. Amelyik vállalat rendelkezik kollaboratív képességekkel, könnyebben bejut egy ellátási láncba. A kollaborativitás egy igen komoly tényezője a versenyképességnek és a jelenlegi trendek szerint még inkább azza válik. Ez

pedig a vállalatok informatikai fejlesztéseinek is irányt szab.

Az iScala 2.1, mint fejlett kollaboratív funkciókkal rendelkező ERP rendszer, kiterjeszhető olyan partnerekre is, amelyeknek nincs feltétlenül saját ERP-alkalmazásuk. Ezzel a partneri, a vásárlói és a beszállítói kör is bevonható egy vállalat termelészervezésébe, logisztikai rendszerébe. Az ERP ilyen minőségű kiterjesztése a Supply Chain Management (SCM) támogatását jelenti ügyviteli szoftver alkalmazásával.

A Scala kollaboratív ERP-rendszerét olyan hazai cégek használják már, mint a PIK-SYS Kft., a Wallis Ingatlan Rt. vagy az EGIS Rt.

scala.
BUSINESS SOLUTIONS

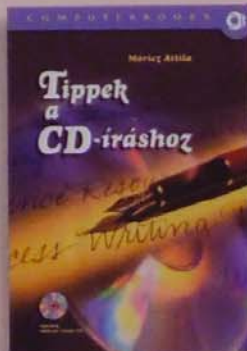
Megtehető információ Megalapozott döntés Sikeres üzlet

Scala ECE Hungary Kft.
Telefon: 452 7600, Fax: 452 7610
E-mail: info.hungary@scala.net, www.scala.hu

51029

Kiadónk ingyenes katalógusát kérésére elküldjük

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levél cím: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591
Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu
Honlap: www.computerbooks.hu

51010

Bevezető, akciós áraink:

JBuilder 8 Performance Bundle:

- Upgrade JBuilder 7 Enterprise változatról..... 595 800,- Ft
- Upgrade JBuilder 7 Enterprise változatról + 1 év követés 936 300,- Ft
- Upgrade bármely előző JBuilder Ent. vagy Prof. változatról..... 680 900,- Ft

JBuilder 8 Enterprise:

- Upgrade bármely előző JBuilder Ent. vagy Prof. változatról..... 453 900,- Ft

C++ Builder 4 Enterprise Upgrade:

- Upgrade bármely előző C++ Builder Enterprise változatról..... 451 300,- Ft

A részletes árlistáért látogassa meg honlapunkat: www.borland.hu/akcio

www.borland.hu

TANFOLYAMAINK
www.borland.hu/tanfolyamok

ÚJ AKCIÓINK
www.borland.hu/akcio

SUPPORT
www.borland.hu/support

HÍRLEVELEK
www.borland.hu/hirlevel

Borland
1243 Budapest
Pannónia tér 2-5.
Tel.: 06-36-8737 88
Fax: 06-36-8737 89
E-mail: info@borland.hu
www.borland.hu

51005

A Földmérés és Távérzékelési Intézet rendszergazdá

állás betöltésére.
A rendszer az egész országra kiterjedő adatbázisokból interneten keresztül szolgáltat adatokat.
Szükséges ismeretek:
MS Windows NT 4.0 szerver és munkállomás;
MS Windows 2000 szerver és munkállomás;
MS Office 2000;
Oracle adatbáziskezelők (8i, 9i);
Oracle webserverek (3i, 9i);
Oracle InterOffice levelező szerver;
Mail Swooper levelezőrendszer-ellenőrző.
Érdeklődni Mailto: Györgyné a.222.5096 vagy a 222-5097-es telefonszámon lehet a hirdetés megjelenésének hetén, illetve 2003. január 10-31. között.

www.szti.hu

Hirdetésfelvétel: Kereskedelmi Iroda
Telefon: 474-8860 • Telefax: 302-0299
E-mail: keriroda@idg.hu

51290

XML SIWWWA

The Web/Intra/PDA/WAP Content Manager

"Az OTP Bank a SIWWWA-t választta meg azt az eszközt, melyet webes megjelenésű elektronikus bankjához használt. Stratégia döntéséről azt, hogy a banki portálra melyet az Intranet Content Manager választott és a CRM megvalósítását is egyidejűleg valósította meg az OTP Bank. A program jogszerűségi és jogi szabványok betartása, valamint működésének biztonságossága egyaránt megfigyelésben tartásuknak. A szoftver kiváló kezelhetőségének köszönhetően munkatársaink pár óra alatt voltak képesek átállítani az új használatra."

Furat Péter
ügyvezető igazgató
OTP Bank Rt.

Net it All!

www.siwwwa.hu

by argon

50018

Lecsúszni? Erről?

**7900 Ft/hó.
2900 méter. Hó.**

DataNet

Datanet ADSL
Hípergyors internet.

Azok között, akik téli akciónk keretében január 15-ig előfizetnek **Datanet ADSL** szolgáltatásra, alpesi snowboard-túrát és öt speciál snowboardot sorsolunk ki!

Datanet ADSL akár havi 7900 Ft-ért!
Korlátlan modemcsomagok akár havi 2800 Ft-ért!

Sorsolás közjegyző jelenlétében 2003. január 20-án. Az árak ÁFA nélkül értendők.

www.datanet.hu

Telefon: 06 (1) 452-4444

GTS DataNet

Teljes a Clariion-sorozat

Új stratégiát követ az EMC, a nagyvállalati tárolórendszerek piacvezetője; már a kis- és közepes vállalkozásoknak is kínálja termékeit, és belép a független szoftvergyártók piacára is.

Az október 28-án bejelentett CX200-ssal teljes lett az EMC háromtagú Clariion tároló termékcsaládja; a táblázat bemutatja a család legfontosabb adatait. A Clariion a Data-General cég három évvel ezelőtti felvásárlásával került az EMC termékcsaládjába. Az EMC a maga Symmetrix rendszereivel jó ideje vezeti a nagyvállalati tárolórendszerek piacát, és a Clariionnal a kis- és közepes vállalkozások tárolási igényeit is kiszolgálhatja.

Mint Kajos Róbert, az EMC Magyarország vezetője lapunknak elmondta, cége a Clariion termékekhez is a drágább rendszerek körében szokásos minőségű szoftvereket, szolgáltatást és támogatást adja.

Szoftvert hardver nélkül

A Clariion az egyik kézzel fogható jele az EMC új stratégiájának. A gazdasági helyzet a világon mindenütt költségcsökkentésre és kockázatsökkentésre kényszeríti a cégeket, csökken az informatikára fordítható összeg, sok beruházást elhalasztanak. A tárolás konszolidálása a kis- és közepes vállalkozásoknak is a költségcsökkentés egyik eszköze le-

CX200

het, s ehhez kínálja az EMC a Clariion rendszereket. A költségcsökkentés azt is jelenti, hogy nem a korábbi helyére, hanem mellé vesznek új tárolót, s ezzel gyakran heterogén infrastruktúra jön létre. Az EMC tárolófelületesi szoftverei eddig csak az EMC-rendszereket kezelték; az új stratégia jegyében a cég most kiterjeszti őket a versenytársak eszközeire is, támogatja a heterogén rendszereket, és az ügyfél döntheti el, hogy milyen hardverplatformon bővíti kapacitását. A szoftvertámogatás az EMC egyik erőssége; több pénzt költ kutatásra és fejlesztésre, mint a ranglista második és harmadik helyezetteje együtt, és a kutatási források 75-80 százalékát tárolófelületesi szoftverek fejlesztésére fordítja. Ez lehet a forrása a versenytársakkal szembeni előnynek, hiszen azok is ugyanazokat a merevlemezeket és egyéb építőelemeket vásárolhatják meg a többi gyártótól, mint az EMC. Az új stratégia szellemében a heterogén környezetet támogató új tárolófelületesi szoftverek a jövő év első negyedétől önállóan, hardverbeszerzéstől függetlenül is kaphatók lesznek az EMC-partnereknél.

Az állandó tartalom tárolására való Centera rendszer új termék, sőt új technológia is. Merevlemezen alapul, sokkal gyorsabb az optikai eszközöknél, tartalmát azonban a feltöltés után már nem lehet megváltoztatni. Lényegesen olcsóbb a hagyományos, változtatható tartalmú tárolásnál; olyan helyeken használható,

ahol nem kell, sőt nem szabad megváltoztatni a helyzetek, folyamatok állapotát leíró adatokat. Ilyen adatok például az egészségügyben a röntgenleletek, a banki ügyintézésben a pénzügyi megbízások nyugtái, a távközlési cégekben a számlalevelek. A Centerára nagy az igény, s már itthon is kapható.

Nem változik az EMC partnerstratégiája: továbbra sem ad el közvetlenül, csak a partnereken keresztül. Magyarországon a legfontosabb partnerei az MHM, a Compares, a Unisys, az ICON, a Bull, a Fujitsu-Siemens, a Duna Elektronika és a Dell. Az EMC a Dell-lel szoros kapcsolatot épített ki. A Dellnek mint PC-gyártónak nagy tapasztalata van az árérzékeny piacon és az olcsó, de jó minőségű tömeggyártás területén. A tervek szerint ő is gyártani fogja a Clariion CX200-at.

Kicsiknek is

A szoftverpartnerek közül érthető módon kiemelkedik az Oracle, az SAP és a Microsoft. A velük való együttműködés eredményeképpen az EMC eszközei mindhárom szoftverrel összekapcsolhatók.

CX400

CX600

A vevők bizalmának megszerzése és megtartása szempontjából fontos követelmény, hogy a zökkenőmentes együttműködés „be legyen építve”, ne csupán utólag, drága óradíjú szakértők bevonásával lehessen összekapcsolni a különböző gyártók termékeit.

Régen az EMC-t a piac drága, felső kategóriás szolgáltatójaként tartották számon. A piaci verseny azonban az utóbbi időben a Symmetrixek árát is leszorította. A cég most a Clariionnal igyekszik a kis- és közepes cégeknek árban is versenyképes kínálatot teremteni. A tervek szerint a forgalomban a hardver-szoftver-szolgáltatás aránya 50-30-20 százalék körül alakul majd. Ehhez természetesen jó szakemberek is kellenek; az itthoni partnereknél ma több mint 40 kiképzett EMC-mémók dolgozik.

CSÓRIÁN SÁNDOR

Az EMC Centera rendszere

A Clariion termékcsalád

Jellemző	CX600	CX400	CX200
Sávszélesség (megabit/másodperc)	1300	680	200
I/O műveletek száma másodpercenként	150 000	60 000	25 000
Meghajtók maximális száma	240	60	30
Gyorsítótár maximális mérete (gigabájt)	8	2	1
Tárolókapacitás teljes kiépítésben (terabájt)	35	8,8	4,4

Szeretek gyorsan haladni, ezért van saját sávom.

A célhoz vezető leggyorsabb út a legrövidebb. Az utazás azonban csak akkor kényelmes és biztonságos, ha a nekünk megfelelő tempóban tudunk haladni. Az üzleti kommunikációban a **Matáv Flex-Com** éppen a gyors haladás két feltételét teljesíti: cége telephelyei között **folyamatosan**

matáv • Flex-Com

• • • • •
www.matav.hu

menedzselte, közvetlen digitális összeköttetést biztosít, ahol az adatforgalom sávja csak az Öné, és amelynek szélességét Ön választhatja meg – saját igényei szerint.

A **Matáv Flex-Com** – a 300 bit/s és 2 Mbit/s tartományon belül – **egy időben alkalmas a protokollfüggetlen beszéd- és adatátvitelre, video- és multimédiás kommunikációra, valamint internetezésre.**

A **Matáv Flex-Com** nemcsak gyors és **biztonságos** adatátvitelt jelent,

de a **forgalomtól független, fix havidíjnak** köszönhetően a **költségei is jól tervezhetőek.** Így biztos lehet benne, hogy cégének adatai a legrövidebb úton, a legnagyobb biztonságban, az Ön által választott tempóban utaznak a végcélig.

• **matáv**

a szavakon túl

Kiszámíthatóságot ígér a kormány

Információs társadalom stratégia, törvény- és jogszabály-módosítás, egyetemes szolgáltatás, számhordozhatóság – csak néhány azon kérdések közül, amelyek a 2002–2003-as évek fordulójához közeledve nap mint nap felvetődnek, és amelyekről Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter beszélt a Számítástechnikának.

– Folyamatban van az információs társadalom stratégia kidolgozása. Hol tart a munka?

– Csak olyan stratégiánk lehet, amely figyelembe veszi az európai irányokat, valamint a magyar sajátosságokat. Most készül az indulóváltozat, a keret, amely az alapvető célokat tartalmazza. A munka további módszere a gördülő tervezés, azaz a távolabbi célok eléréséhez szükséges konkrét feladatok kijelölése. A stratégia kerete, valamint a 2003–2004-es időszak kiemelten kezelt feladatait tartalmazó csomag még az idén a kormány elé kerül.

– Említené néhány kiemelt feladatot?
– Az információs társadalom nem képzeltető el megfelelő mennyiségű és minőségű számítástechnikai eszköz nélkül. Az előző kormány eszközösztogásra épülő koncepciója megbukott, a mostani kormány adókedvezményekkel akarja az eszközök tömeges elterjedését elősegíteni. A második fontos tényező, hogy a szolgáltatásokhoz is tömegesen lehessen hozzáférni. Kiemelten kezeljük ezért a közösségi hozzáféréseket. A harmadik elem ebben a csokorban, hogy az állam kezdje meg saját szolgáltatásait elektronizálni. Ebben az irányba szintén történtek már lépések.

– Hiába van azonban valakinek számítógépe és internet-hozzáférése, ha nem tudja az mire használni. Mi a helyzet a tartalommal?

– Az eszközbeszerzések közvetett, adókedvezmény jellegű támogatása mellett természetesen direkt támogatási rendszer is működik; így támogatjuk például a lakosság széles rétegeinek nyilvános internetelérést biztosító köz-hálózati létrehozását vagy az önkormányzati hálózat kialakítását, és így részeseit támogatásban a tartalomfejlesztés is. Alapvető cél, hogy tematizált multimédiás tartalmak készüljenek egy-egy felhasználó csoport (diákok, orvosok, tanárok stb.) részére.

– Hogyan oszlanak meg a pénzügyi források a hálózati és a tartalomfejlesztések között?

Kovács Kálmán: Hosszú távon legyen a piac kétszereplős

– Durván fele-fele arányban. Mintegy 15 milliárd forint jut tehát 2003-ban a tárcánál hálózati fejlesztésekre, és ugyancsak körülbelül 15 milliárd tartalomfejlesztésre.

– Gyakran hangzott el az utóbbi időben, hogy a hírközlési törvény módosításra szorul. Hol tart most a munka?

– A törvény módosítás előkészítése folyamatban van. A munka során nagyon jól megmutatkozik a jelenlegi kormányzat újfajta megközelítése, újfajta szemlélete. Arra törekszünk, hogy a hosszú távú stratégiát ne lehessen rövid távú érdekekkel szétverni. Az elmúlt években létrehozott törvény legfőbb problémája, hogy megalkotásakor háttérbe szorultak a hosszú távú érdekek, és előtérbe kerültek a rövid távú lobbierdekek.

– Nyilván most is működnek a lobbik. A jelenlegi kormány nincs kitéve a lobbik erőteljes befolyásának?

– Nincs, mert az első pillanattól kezdve nyilvánvalóvá tettük, hogy a szereplőkkel közösen alakítjuk a törvényt. Nem négy szemközti találkozókon hallgatjuk meg ki-ki véleményét, hanem kerakasztal-beszélgetéseken ütköztetjük az álláspontokat. Mindenki számára nyilvánvalóvá válik tehát a kormányzati szándék, valamint az, hogy a szabályozás egyes pontjai kinek kedveznek, illetve kit érintenek hátrányosan. A lényeg a kiszámíthatóság, valamint annak garan-

tálása, hogy idővel egész biztosan megterül a befektetés.

Nézzük például a vezetékes telefóniát! A kormány versenypárti, de úgy tartjuk, hogy nem tud a piacon 5-6 szereplő megélni. Üzenetünk tehát – ami nem mindenkinek pozitív ugyan, de világos – a következő: hosszú távon legyen a piac kétszereplős. A Matávnak kell egy versenytárs; szabályozással tesszük lehetővé, hogy a másik oldalon létrejöhessen egy érdekszövetség.

– Milyen biztató jövőképet tud a kormány mutatni? Mivel tudja marasztalni, illetve becsalogatni a befektetőket?

– Maradjunk a vezetékes telefóniánál. A jövőkép teljesen egyértelmű. Mivel a hangforgalom – a mobil térhódításnak következtében – visszaszorulóban van, a vezetékes szolgáltatóknak az adatátvitelre, az internetre kell összpontosítaniuk. A kormány tömeges segítséget nyújt az internethasználat terjedéséhez, aminek következtében 3-4 év alatt úgy tízszeresére nő a piac. Olcsó befektetéssel néhány év alatt a mainál lényegesen nagyobb piachoz lehet tehát jutni Magyarországon. Mi ez, ha nem vonzó ajánlat?

– Tetelezzük fel, hogy a piac valóban meredeken nő. De vajon tényleg lesz-e verseny? Vajon nem uralja-e a vezetékes telefon-piacot továbbra is a Matáv?

– Ha versenyről beszélünk, akkor nem ragadható ki önmagában a vezetékes piac. A beszédforgalomban a mobiltársaságok is versenytársként szerepelnek, sőt, a mobilok egyre inkább benyúlnak az adatátvitelre, az internetezés területére is. Az adatkommunikációnál számolni kell a kábel- és a műsorszóró hálózatok által képviselt konkurenciával. Nagyon sok tényező befolyásolja tehát, hogy hogyan alakul egy-egy piaci szegmensben a verseny.

– Térjünk vissza a hírközlési törvényre. Úgy tűnik, a kormány eredeti elképzeléseibe képest lényegesen későbbre toldók a módosítás.

– Igen, és ennek legfőbb oka az, hogy kiszámíthatóvá szeretnénk tenni a szá-

bályozási környezetet. Nem akarjuk év közben megváltoztatni a törvényt, amit lehet, inkább rendeleti úton intézünk el. Jövő júliusban úgyis be kell építeni az új EU-s előírásokat, így tehát inkább mindent egy kalap alatt intézünk el. A törvény módosítás hatálya lépésének várható ideje tehát 2004. január 1-je. Az előkészítő munkába már bevontuk a szakmai és a gazdasági élet szereplőit. Mindenkinek világos, hogy gyakorlatilag nem törvény módosításról, hanem egy új szerkezetű törvény megalkotásáról van szó. Nagyon fontosnak tartom, hogy az új törvény főbb trendjei négy-párti szakmai egyezséggel jöjjenek létre.

– *Nézzünk meg két konkrét, problémás kérdést: az egyetemes szolgáltatás finanszírozását, valamint a számhordozhatóság bevezetését.*

– Sajnálatos, hogy e problémák nincsenek megoldva, ugyanakkor elgondolkodtató, hogy ezekre a kérdésekre még sehol a világon nem találtak megoldást, azaz nem vagyunk lemaradva. Felesleges volna előre futni; az EU folyamataival párhuzamosan a jövő év, illetve az új törvény rendezi majd ezeket a kérdéseket. A számhordozhatóságnál például még nem tisztult le, hogy melyik technika volna a legelőnyösebb, és az sem ismert, hogy vajon mekkora beruházással járna a szolgáltatás bevezetése. Rajtavesztethetünk, ha nagyon sietünk.

Az egyetemes szolgáltatás finanszírozásával kapcsolatban kialakult helyzet a hazai piac sajátosságaiból fakad. Egyfajta megoldást jelenthetne, ha a mobil szolgáltatást is bevonnák az egyetemes szolgáltatási körbe, ez azonban a szolgáltatás szintjén visszalépés lenne. Egy egyszerű mobilkészülék ugyanis nem alkalmas például faxolásra, ami jelenleg az egyetemes szolgáltatás része. Míképpen fogadná a lakosság ezt a visszalépést? Ez tehát meglehetősen kényes kérdés, megválaszolása együttgondolkodást igényel.

– A kormányon belül a Miniszterelnöki Hivatalban is foglalkoznak informatikai, távközlési kérdésekkel. Milyenek a munkamegosztás eddigi tapasztalatai?

– Sokan úgy gondolták, hogy ez már eleve beéptített konfliktusokat hordoz magában. Nem érzékelek komolyabb vitát annál, mint ami bármilyen együttműködésnél előfordulhat. Gyakorlatilag ugyanaz a helyzet, mint a többi minisztériummal, hiszen minden tárca saját maga végzi a hozzá tartozó területek informatikai fejlesztéseit. Ennek megfelelően a kormányzati informatika a Miniszterelnöki Hivatalhoz tartozik. A fejlesztési koncepciók kidolgozásában természetesen részt veszünk, ahhoz az Informatikai és Hírközlési Minisztérium egyetértése szükséges. A megosztott hatáskör nem tartom rossznak. Egyébként az Európán Utóban is sokféle megoldás létezik.

Versenyt várt az ország

A hazai távközlés elmúlt 12 hónapjára kétségkívül a piac teljes liberalizációja, pontosabban az azzal kapcsolatos várakozások és csalódások nyomták rá leginkább bélyegüket. Miután 2001. december 23-án hatályba lépett az egységes hírközlési törvény, elméletileg elhárultak az akadályok a piacnyitás elől. De mi is történt a gyakorlatban?

Bár több kormány- és miniszteri rendelet is napvilágot látott, bőven maradtak még hiányzó jogszabályok. Január 22-től ugyan a Matávon kívül elvben már a V-Com, a V-Fon, a PanTel és az eTel is kínálhatott helyi, belső és nemzetközi telefonszolgáltatást, a gyakorlat mást mutatott: hiányoztak a szolgáltatásnyújtáshoz elengedhetetlenül szükséges összekapcsolási szerződések, amit a Matáv – érthető okokból – nem szívesített. A helyzet tehát: az alternatívok türelmetlenek, a Matáv nyugodt.

De türelmetlen a Vivendi Telecom Hungary is. Január végén panasszal fordul a Gazdasági Versenyhivatalhoz és a Hírközlési Döntőbizottsághoz (HDB). A beadvány lényege: a mobilszolgáltatók versenyelőnyt élveznek a vezetékes telefonszolgáltatókkal szemben. Polányi Sándor vezérigazgató kilátásba helyezi: ha belátható időn belül nem lesz változás a vezetékes hálózatról a mobilhálózatokra irányuló hívások bevételeinek megosztásában, akkor a Vivendi komolyan elgondolkozik további magyarországi tevékenységéről.

Az internetszolgáltatók és a távközlési társaságok között is ellentétek feszülnek. A vita tárgya: ki szedje be az internetelés távközlési díjának azt a részét, amely az internetszolgáltatókat illeti meg? A HDB márciusban elvi döntést hoz, amely szerint a díjat a távbeszélőszolgáltatóknak kell beszédnie. A bizottság azt is kimondja, hogy az internet- és távközlési szolgáltatóknak hálózati hozzáférési szerződést kell kötnie egymással. A Matáv bejelenti, hogy nem ért egyet a HDB-vel, s június elsejétől nem szándékozik számlázni azon internetszolgáltatók helyett, amelyekkel nem tud megállapodni; így a számlázást egy harmadik szereplőre bízta.

Élterő értelmezések

Márciust frünk, de még mindig meglehetősen távolinak tűnik a Matáv és az alternatív szolgáltatók közötti összekapcsolási szerződések megkötése, bár a tárgyalások elkezdődnek. A Matáv értelmezése szerint az összekapcsolási szerződések megkötésének az a feltétele, hogy a Hírközlési Döntőbizottság elfo-

gadja a Matáv összekapcsolási referenciacajánlatát (MARIO).

Ilyen körülmények között az alternatív szolgáltatók több fórumon is aggodalmuknak adnak hangot. Véleményük szerint komoly veszélybe kerülhet a verseny a hazai távközlési piacon.

Április 8-án mégis jelentős eseményre kerül sor: a Matáv és a PanTel aláírja a két szolgáltató által 2001 júliusában megkötött, VoIP-szolgáltatásra vonatkozó hálózati szerződés módosítását. Az új megállapodás kiterjed a hagyományos távbeszélő-szolgáltatásra is. Ez azt jelenti, hogy a Matáv és a PanTel ügyfelei választhatnak, hogy melyik szolgáltató hálózatán bonyolítják le belsődi távolsági, illetve nemzetközi hívásaikat.

És mindeközben az internetszolgáltatók még mindig nem kapják meg az internetezés távközlési díjának jogszabályban meghatározott hányadát. A Matáv elismeri, hogy az internetszolgáltatókat megilleti az összeg, ám úgy véli: átadásának feltétele, hogy az internetszolgáltató és a Matáv között megszülessen a hálózati hozzáférési szerződés. Az pedig 2002 áprilisában még hiányzik.

Április elején 10 szolgáltató megalakítja az Alternatív Távközlési Szolgáltatók Egyesületét. Tagjai a hazai távközlési piac legfőbb veszélyforrásának azt látják, hogy a HDB jóváhagyására váró összekapcsolási referenciacajánlat (RIO)-tervezetek olyan magas összekapcsolási díjakat állapítanak meg, hogy az alternatívok kizorulnak a piacról. A harc tehát folytatódik. Az alternatívok a monopólium visszarendeződésétől tartanak, és felvillantják kivonulásuk lehetőségét. Többen jelzik: a liberalizáció elvi meg-

történte után négy hónappal semmi nem változott. A Matáv mindeközben természetesen nyugodt. Straub Elek elnök-vezérigazgató szerint a liberalizáció első négy hónapja a nemzetközileg ismert forgatókönyvek szerint zajlott.

Kormányváltás után

Ilyen körülmények között kerül sor a kormányváltásra. Vajon miként látja a távközlési piac helyzetét a miniszter? Kovács Kálmán rögtön hivatalba lépésekor kijelenti: a hírközlési törvény már elfogadása pillanatában elavult volt, mert azok az elvek, amelyek alapján készült, 1998-ban még korszerűek voltak, 2001-re azonban már alkalmatlanná váltak a piac szabályozására. Kijelentette: a törvényt mindenképp módosítani kell, de ez hosszabb távú feladat. A mostani, sürgős döntést követelő pathetizet a törvény végrehajtási utasításainak módosításával oldható fel.

Közben azért vannak előrelépések. Májusban a Matáv aláírja az eTel Magyarországgal és a GTS-Datanettel az új jogszabályok alapján megkötendő összekapcsolási szerződéseket, bár a HDB még mindig nem fogadta el a MARIO-t. Az alternatívok az adott helyzetben ezt tartják a legjobb lépésnek, miközben fenntartásainknak adnak hangot.

Erre az időre tehető, hogy Polányi Sándor nyilvánosan megfogalmazza: ahhoz, hogy élénkebbé váljon a hazai távközlési piacon a verseny, legalább egy szereplő kell, aki megszorítja a Matávot. A Vivendi ehhez nem elég nagy, összefogásra volna szükség. A gond csak az, hogy éppen eladó az összes alternatív társaság. 2002 tavaszán-nyarán azonban nincs olyan távközlési társaság, amely erősíteni szeretné pozícióit Kelet-Európában. Csak a pénzügyi befektetők-re lehet számítani.

Július nagy eseménye, hogy a HDB elfogadja a Vivendi, a Matáv és az Emittel összekapcsolási referenciacajánlatát (RIO). Megismerve a RIO-k tartalmát, az alternatívok drámainak látják a piac liberalizációjának helyzetét, mondván: a RIO-kba olyan feltételeket foglaltak bele, amelyek gyakorlatilag lehetetlennek teszik, hogy az alternatívok a hangsúlyos terén bekapcsolódhassanak

a versenybe. Az Alternatív Távközlési Szolgáltatók Egyesülete emiatt az IHM beavatkozását várja. Eközben némelyek maguk is lépéseket tesznek: az eTel és a PanTel bíróság előtt támadja meg a HDB-nek a Matáv összekapcsolási referenciacajánlatát elfogadó határozatát.

Straub Elek továbbra is úgy látja, hogy Magyarországon egyáltalán nincs késésben a piacnyitás, sőt, folyamataink gyorsabbak, mint az Európai Unió országaiiban az ottani távközlési liberalizáció idején voltak. Véleménye szerint a vezetékes telefon-piacon azért nem alakult ki az elmúlt hónapokban a verseny, mert ez a terület ma már nem termel komoly nyereséget, ezért nem vonzó a szereplőknek. Mindezeket figyelembe véve a Matávnál úgy látják, hogy a hazai távközlési piac fejlődése jó irányban halad.

A harc folytatódik

Őszt írunk már, amikor vita robban ki a Hungarotel és az internetszolgáltatók között. Az öt körzetben szolgáltató telefontársaság kilátásba helyezi az 51-es hívószámok felfüggesztését, erre a lépésre azonban nem kerül sor. Más vita is van a Hungarotel és az internetszolgáltatók között: a telefontársaság november 15-ével felmondja a kapcsolatt vonali internet-hozzáféréshöz elengedhetetlenül szükséges ISDN30 összeköttetésekre vonatkozó szerződéseket. Ez utóbbit a Hungarotel az internetszolgáltatók szerződésszegésével indokolja. Az érintettek tárgyalnak, majd úgy tűnik, hogy megoldódik a helyzet.

Novemberben megszületnek a HDB határozatai a jelentős piaci erejű (JPE) távközlési szolgáltatók azonosításáról. A határozatok zömében várhatóak voltak, a Pannon GSM azonban nem ért egyet azzal, hogy az összekapcsolási piacon is JPE-nek minősítette a Döntőbizottság. A döntést ellentétesnek tartja a hírközlési törvény szemlével, valamint az EU gyakorlatával. A mobiltársaság jelzi: bírósághoz fordul az ügyben.

Közeledvén az év végéhez, egyre több szó esik 2003 távközlési és informatikai fejlesztéseiről. Az új kormány – szakítva az előző kormány osztogató politikájával – piacform megoldásokban, versenyélénkítésben, adócsökkentésben és programközpontú támogatási rendszerben gondolkodik; így kívánja Magyarországot PC- és internetellátottság felzárkóztatni az Európai Unió színvonalához.

Jövőre az informatikai fejlesztésekre mintegy 110 milliárd forint állami forrás áll rendelkezésre. Ebből az adókedvezmények várhatóan 30 milliárd forintot tesznek ki, ugyanekkora összeget fordítanak az Informatikai és Hírközlési Minisztérium támogatási célprogramokra. Más kormányzati szervezeteknél 50 milliárdra tehető az informatikai célú források összege.

A piac bizakodik

A 2002-es esztendőben az üzleti informatikát a mérsékelt bővülés, a kis- és középvállalatok előtérbe kerülése és szolgáltatások súlyának növekedése jellemezte. Az e-üzletben van még mit behoznunk a Nyugathoz képest. Mártonffy Attila és Schopp Attila betekintést ad a részletekbe is.

Az utóbbi két évben, azaz a dotcom-lufi kipukkadása óta meglehetősen rossz idők járnak a világ IT-cégeire. A nagy informatikai és távközlési vállalatok üzleti eredményei stagnáltak, sokukat hatalmas veszteségek érték, sőt jó néhányuk a csődöt sem kerülhette el. A magyar informatikai ipar még ebben az évben sem vonhatta ki magát ezek alól a hatások alól, a helyzet azonban egyáltalán nem olyan rossz, mint lehetne: a piac dinamikája (a magyar GDP gyorsabban nőtt, mint az EU-átlag) kedvezőbben alakult, mint az Egyesült Államokban vagy Nyugat-Európában – állítja Helmut Schönherr, a Giga Information Group kelet-európai igazgatója, valamint Tom Schwieters, az IDC Hungary ügyvezető igazgatója.

2001-ben a magyar informatikai piac összértéke 1,43 milliárd dollár volt – nagyjából 10 százalékkal több, mint 2000-ben. Az előzetes számítások szerint ez a lendület az idén sem tört meg, és újabb 10 százalékos piacbővülés után a magyar IT-iparnak 1,6 milliárd dollárnyi lesz az összértéke. Ez Nyugat-Európaéhoz és az Egyesült Államokhoz képest különösen jónak mondható, hiszen ott a növekedés nagysága csak 5-6 százalékos volt.

A hazai informatikai iparra jótékony hatással volt az állam beruházási, vásárlási hajlandósága is. Ez a 2001-es projektek áthúzódó hatásában és az idei első negyedévben (a választások előtt) nyilvánult meg. A növekedéshez hozzájárult persze a magyar piac viszonylagos fejletlensége – az tehát, hogy az informatikai infrastruktúra kiépítése még egyáltalán nem ért véget a gazdaságban. A piac élenkélését azonban tompította a nemzetközi gazdasági helyzet bizonytalansága, valamint a távközlési cégek utható gyengélkedése – ez a gyengélkedés visszavetette ugyanis az informatikai ipar egyik legstabilabb ügyfélkörének vásárlási kedvét és lehetőségét.

Lent és középen

Különösen feltűnő volt a középvállalati kör megerősödése; ezzel az informatikai vállalkozások újabb nagy vásárlóerejű ügyfélszögébe jutottak: a közepes nagyságú cégeknek egyre több hardver-

re, szoftverre és szolgáltatásra van szükségük. Az iteni felfutást az is előmozdította, hogy a takarékosagot egyre jobban szem előtt tartó nagyvállalati piac már közel áll a fellődéshez, csökkent tehát a jól jövedelmező nagy projektek száma. Másfelől meg a közepes nagyságú cégek is kezdik felismerni, hogy nagygyá válásukért, illetve versenyképességük megtartásáért és növeléséért költeniük kell az informatikára.

A különféle fejlettségű vállalatirányítási rendszerek (ERP) a középpiaci felhasználók között főleg az ipari ágazatokban terjednek, bár ebből a szempont-

dési ütemet vár a 2001 és 2006 közötti időszakra; feltehetőleg a CRM és a tudáskezelés területén lesz a legnagyobb arányú a növekedés.

Növekvő részarányú szolgáltatások

Örvendtes tény, hogy a magyar informatikai forgalom arányai már olyanok, mint a fejlett gazdaságban: a hardverre költött összegek már 50 százalékot sem tesznek ki, a forgalom nagyobb része tehát a szoftverekből és a szolgáltatásokból adódik. Ezt a piaci szereplők is meg-

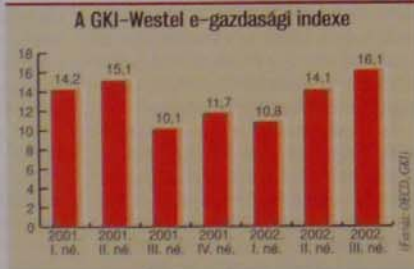
érik: nem véletlen, hogy több, korábban inkább a hardverforgalmazásban érdekelt cég mostanában a szolgáltatások felé fordul. Feltehetően az sem fordítja majd vissza a hardver-szoftver-szolgáltatás arányt, ha újabb, viszonylag nagy szegmensek kezdenek infrastrukturális beruházásokba (például az egészségügy, a kisvállalati kör), mert az informatikai kultúra már odáig jutott, hogy a hardvervásárlá-

ból fejlődő középpiaci vertikumok számít a közlekedés, az építőipar, a helyi közművek, a nagykereskedelmi egységek és a köztisztviselők is.

A közepes méretű magyar vállalatok – a hazaiak és a külföldi érdekeltségűek is – még mindig az egyszerűbb vállalatirányítási funkciók iránt érdeklődnek: az ilyen jellegű kiadásoknak körülbelül a fele a pénzügyi és anyag-gazdálkodási vagy disztribúciós modulok vásárlására fordul. Az extra funkcionálisok – például az ügyfélkapcsolat-kezelés (CRM), a beszállítói lánc kezelése (SCM) és az elektronikus kereskedelem – iránt sokkal csekélyebb az igény; ezek forgalma alig 3,6 százalékkal nőtt ebben a szegmensben. Ezek a funkciók azonban szinte minden piacon levő termékekben megvannak már, ha tehát az ügyfeleknek szükségük lesz rájuk, a fejlesztők nyomban szállítják is a megfelelő modulokat.

Az IDC a hazai piac egészét tekintve 12,3 százalékos összetett éves növeke-

sok magukkal hozzák a szoftver- és szolgáltatásértékesítést is.

A szolgáltatáson belül egyre kisebb a súlyuk a hardverhez közvetlenül kapcsolódó szolgáltatásfajtáknak (telepítés, támogatás stb.), és lelassult a hálózati-integrációs piac is; a rendszer- és alkalmazásintegráció viszont előtérbe került – mondja Komáromi Zoltán, az IDC Hungary vezető elemzője. Az alkalmazás-integrációban egyre fontosabbá válik a háttérrodai és az ügyfélszolgálati alkalmazások (a back-office és a front-office) összekapcsolása.

Pusztai informatikai tanácsadóra egy-

re kevesebb ügyfélnek van szüksége, ez inkább más, átfogóbb szolgáltatások részeként használatos. A mai ügyfelek azt szeretik, ha ugyanattól a cégtől kapnak tanácsot, amelyik a hardvert szállítja és a szoftverrendszereket telepíti – egy cég vállaljon tehát felelősséget az informatikai rendszerért. Ilyenformán azoknak a vállalkozásoknak van jövőjük, amelyek teljes körű szolgáltatást adhatnak – az igényfelméréstől kezdve a tanácsadáson át az üzemeltetésig.

Ezt a hazai informatikai vállalkozások is megérették, ezért lassan ártétegződik a piac. A korábban csak rendszerintegrációval foglalkozó cégek belevágtak a tanácsadási és az erőforrás-kihelyezésbe (outsourcing) is, és a középvállalati piacot is egyre több cég veszi célba a tanácsadástól az üzemeltetésig terjedő szolgáltatásomásokkal.

A felhasználónak ez nagyon is jó, hiszen egyre szélesebb kínálatból válogathat. Sőt a kezdeti idegenkedés után a felhasználók is kezdik megkedvelni az informatika működtetésének ezt a formáját, hiszen nemcsak a nagyobb vállalatok tapasztalják, hanem már sikeres példákra is hallhatnak. Nem véletlen, hogy az elmúlt időszakban az erőforrás-kihelyezési piac 25 százalékkal bővült, és fejlődési üteme továbbra is jócskán meghaladja az informatikai szolgáltatások átlagos fejlődési ütemét.

Outsourcing: a sláger?

Az outsourcing világpiaca nevezetes nagyságot ért el és nagy léptekkel halad előre: az IDC szerint az outsourcing 2001-ben és 2002-ben az IT-szektor egyik legdinamikusabban fejlődő területe volt. 2001-ben 15 százaléknál növekedett, és a növekedés ezután sem fog megállni. A teljes online szoftverpiac az 1999-es 350 millió dollárról 2003-ig várhatóan 11 milliárd dollárra fog nőni. A szakértők óriási növekedést várnak az ASP (Application Service Provider, azaz alkalmazáshozjárólító cégek) piacától: 2005-re az európai piac 4,8 milliárd dollárt tesz majd ki, a világpiac pedig 24 milliárd dollár körüli értéket, s ez egy újnak tekinthető iparágtól csukanyag hatalmas fejlődés. Beesések szerint 2005-re a kis- és középvállalatok 75 százaléka fogja az ASP-kezt használni, 2010-re pedig szinte minden szoftver ASP-k révén jut el a felhasználóhoz.

Bár a magyarországi outsourcing-szolgáltatások – a nemzetközi számokkal összehasonlítva – még a kezdeti szakaszban vannak, a fejlődés jelenlegi és várható üteme miatt már most is figyelmet kell rájuk fordítani.

Az IDC szerint a teljes hazai outsourcing-piac értéke 2001-ben közel 69 millió dollár volt, ennek 58 százalékát az informatikai rendszerek kihelyezése, 20,3 százalékát az alkalmazások kihelyezése, 18,4 százalékát a hálózati- és desktopfel-

ügyelet, 3,4 százalékát pedig a szabványosított alkalmazásslolgáltatás adta. A legnevezetesebb területek, az információs rendszerek kihelyezésének a piaca 2001-ben 8,1 százalékot tett ki a teljes hazai IT-szolgáltatások értékéből.

Az IDC várakozásai szerint Magyarországon az outsourcing-piac 2006-ig – 20,6 százalékos évi növekedéssel – elérheti a 100 millió dollárt. Ehhez a fejlődéshez nagyban hozzájárulnak azok a nemzetközi versenyben részt vevő hazai vállalatok, amelyeknek versenyképességük megtartásához működési költségeiket folyamatosan kis értéken kell tartaniuk, és energiáikat a fő tevékenységi területeikre kell összpontosítaniuk. Hosszabb távon a kormányzati szektor lesz a fejlődés másik hajtóereje: ez a szektor várhatóan a mai szakemberhiány, a bürokrácia racionalizálása iránti egyre erősebb igény miatt, illetve az átlátható és előre tervezhető költségekkel járó IT-infrastruktúra bevezetéséért fog az outsourcing felé fordulni.

A jövő üzlete az e-üzlet

A cégeknek a piacon olyan új próbatételekkel kell szembenéznük, mint a globalizáció, az élesedő verseny, a projek-

tek bonyolódása, a szakemberhiány, az információszolgáltatás súlyának növekedése. A vállalatok ezért foglalkoztak s foglalkoznak még a recesszió közepette is nagy erővel az e-üzlet fejlesztésével.

Az internetnek és a rá épülő alkalmazásoknak az elterjedésével egyre több hazai társaság gondolta úgy, hogy az alól vállalatának a piaca sem kivétel, a piaci struktúrák, mechanizmusok ott is átalakulnak. A GKI Gazdaságkutató Rt-nek és a Westel Mobil Távközlési Rt-nek a Sun Microsystems Magyarország Kft. együttműködésével elvégzett felméréseiből kiderül, hogy 2002 második negyedében elkezdett visszatérni a vállalatok e-gazdaság iránt korábban megcsappant bizalma, s ez a folyamat tovább erősödött a harmadik negyedében. Ezt főként a világháló nagyobbak ítélt üzleti lehetősége mozgatta. Ekkor a bizalom erősödése már elvégzett általános volt az üzleti szférában; a pénzügyi szektor szereplői jóval optimistábbak lettek, s csak a turizmussal foglalkozó cégek várakozásai romlottak valamelyest.

Érdekes, hogy a második negyedében még főleg az ipari és szolgáltató cégek, valamint a turisztikai vállalkozások lettek derülátóbbak, a kereskedelmi és a pénzügyi szféra csak olyasféle várako-

zásokkal tekintett a jövőbe, mint negyedével korábban. Ezúttal azonban nem a nagyvállalatok ítélték jótékonyabbnak az internet gazdasági befolyását, hanem a kis- és közepes cégek: közülük egyre többen számítottak arra, hogy nőni fog a világhálón lebonyolított forgalmuk, a nagyvállalatok az interneten keresztül érkező megrendelések arányának stagnálását, legfeljebb némi emelkedését prognosztizáltak.

Az idei év vége felé 76 százalékra nőtt az internetre csatlakozó, 5 fősnél nagyobb hazai cégeknek az aránya; egy évvel korábban még csak 72 százalékot tettek ki. Ezeknek a cégeknek a 39 százaléka honlapot is fenntart, az ő részarányuk alig valamit nőtt a tavalyihoz ké-

pest. A 10 fősnél nagyobb hazai cégek 4-5 százaléka értékesíti termékeit, szolgáltatásait az interneten keresztül, nagyjából ekkora a részaránya azoknak is, amelyek részben az interneten intézik a beszerzéseiket; ez az arány alatta marad az Európai Unió tagországaiban kialakult arányoknak. Az Unióban az internetes kereskedelem terén a skandináv államok vezetnek, közülük is főként Svédország; ott a világhálós értékesítések részaránya több mint 2 százalékos. Itthon az internetes értékesítések 2001-ben a vállalatok összes árbevételének 0,1 százalékát tették ki.

Az internetes kereskedelem fejlődését legfőképpen az internetes tranzakciók iránti bizalmatlanság akadályozza, azután a hagyományos üzleti csatornához és a személyes kapcsolatokhoz való ragaszkodás, az internethez (otthon) hozzáférők csekély aránya, valamint a számítástechnikai és internetes ismeretek hiánya.

A KÖD Gazdaság- és Médiautató Intézet egyik felméréséből pedig az derül ki, hogy a vállalatoknak mindössze 1-2 százaléka állított fel e-üzleti stratégiát, 14 százalékuknak van ugyan stratégiája, de abból egy sor sincs megírásban, s 84 százalékuknak stratégiája sincs. 9

A magyar informatikai ipar nagysága (millió dollár)

	2001	2002 (előrejelzés)
Hardver	621	676
PC	279	308
szerver	101	107
Szoftver	326	369
Szolgáltatások	490	529
Összesen	1436	1574

(Forrás: IDC)

Bemutatjuk a Cisco Aironet 1100 vezeték nélküli hálózati eszközcsaládot:

Költséghatékony vezeték nélküli megoldások, cégmérettől függetlenül

Hagyományos esetben a hálózati elérés helyfüggő, csak ott lehetséges, ahol adott a hálózati infrastruktúra (képzett Ethernet hálózat, szabad állzat, fali kábel) és a szabad kapcsolódási pont. Gyakran előfordul azonban, hogy a mindennapos munkavégés során (iroasztánlaktól távol (pl. tárgyalókban) van szükösünk hálózati hozzáférésre.

Vezeték nélküli hálózattal olyan helyeken is folyamatosan maradhat a munkavégés, ahol erre eddig nem volt lehetőség. Segítségével munkáirai a számukra legmegfelelőbb módon, helyen és időben dolgozhatnak, miközben mindvégig kapcsolatban maradnak a vállalati hálózattal, elérhetik egymást éppúgy, mint a fontos adatokat, információkat. A termelékenység és a hatékony munka végzés új dimenziói nyílnak meg számukra.

A Cisco Aironet 1100 sorozat mindazon megbízhatósági, technológiai és biztonsági funkciókat nyújtja, ami a világ vezető hálózati gyártójától elvárható – egyetlen költséghatékony csomagban.

A Cisco Aironet 1100 termékcsalád két komponensből áll. A hozzáférési pont (antenna) biztosítja a rádiós átviteli közeget a 2,4 GHz-es szabad frekvenciasávban. Rögzíthető falra, mennyezetre vagy asztalra. Tápellátása megoldható közvetlenül adapteren vagy az Ethernet porton keresztül (inline power). Az antenna asztali számítógépre vagy laptopra illeszthető vezeték nélküli hálózati kártyával kommunikál a 802.11b szabványnak megfelelően, akár 11 Mbps sebességgel.

A Cisco Aironet 1100 sorozat rendkívül egyszerűen telepíthető és üzemeltethető, lehetővé teszi, hogy szinte azonnal élvezhesse a vezeték nélküli eszközök nyújtotta szabadságot.

Mivel a vezeték nélküli átviteli közeg a vezetékkel ellentétben nem igényel fizikai kapcsolatot a felhasználó és a hálózati eszköz között, ezért a felhasználó hitelesítésére és az adatok titkosítására fokozott figyelmet kell fordítani.

A Cisco Aironet 1100-as eszközökben található Cisco Wireless Security Suite (vezeték nélküli biztonsági csomag) garantálja vállalati hálózatainak tökéletes védelmét a jogosulatlan hozzáférések ellen.

A Cisco 1100-as hozzáférési pont a jövőben megjelenő 802.11g szabványnak megfelelő modul is képes fogadni, amely 54 Mbps sebességgel bír. A rendszer továbbá kiválóan méretezhető. A hosszú távú terveknek vagy a jövőbeni alkalmazott igényeknek megfelelően képes együtt növekedni cégével.

A legfontosabb előnyök az Ön vállalata számára:

- **A rendszer az Önnek legmegfelelőbb időben bővíthető:** az egyszerű bővíthetőség és frissítés lehetővé teszi az új technológiák kiaknázását.
- **Egyszerűen telepíthető:** azonnal használható megoldás, amely harmonikusan illeszkedik a meglévő infrastruktúrába és egyszerű terméktámogatási és felügyeleti funkciókat biztosít.
- **Nyugodt lehet az adatok védelméről illetően:** a Cisco világszínvonalú vezeték nélküli helyi hálózati (WLAN) biztonsági megoldása garantálja a megbízható és biztonságos WLAN-kapcsolatot.
- **Üzleti hatékonyság:** a munkető nagyobb mobilitása és termelékenysége, rugalmas infrastruktúra mellett.
- **Költséghatékony beruházás:** a Cisco Aironet 1100 sorozat a kis- és középvállalatok igényeit szem előtt tartva készült: vállalati szintű funkcionalitást nyújt megfizethető áron.

Egy házasság margójára

Azt szokták mondani a csillagok állásáról és az emberre tett hatásokról, hogy bár nem meghatározók, de valamennyire hajlamosítanak bizonyos tulajdonságokra. Biztosan mindenki hallott már olyan emberekről, akikre jellemzők bizonyos események: szerencsések, pechesek, küzdenek vagy könnyen kapnak meg mindent.

„Egy kicsit így vagyunk cégünkkel, a HP-val is, hiszen ha folyamatában nézzük a dolgot, mindig a környékünkön történnek a nagy változások” – mondja az üzleti folyamatok asztrológiai hatásmechanizmusáról Beck György, a HP Magyarország vezérigazgatója. „2002-re is jutott egy nagy változás, nem is akármilyen. Tekintheznék véletlennek is, ám ha kicsit mélyebbre nézünk, könnyebb megérteni az okokat” – folytatja.

Az informatika évtizedek óta az egyik legdinamikusabb, legmisztikusabb, legelképesztőbb eredményeket produkáló iparág volt. A világ az információs robbanás révén egyszerre tárgult ki és szűkült össze: rohamosan tárgult a megismerhető valóság határa, a befogadásra

váró információ mennyisége semmihez sem hasonlítható módon megnőtt, eddig sosem látott dolgok juthattak el emberek milliárdjaihoz. Ezzel párhuzamosan percekre, másodpercekre rövidült a tájékozódás időigénye. Egy tokiói tőzsdei eredmény ugyanabban a szempillantásban látható Londonban vagy New Yorkban is, egy katonai incidens már a kiptartás pillanatában a magasba repíti az olajárát. Egy Budapesten kiváltott bankkártyával ugyanúgy fizethetnek egy római kávéházban, mint egy Váci utcai cipőboltban. „Tényleg fantasztikus az, ahová elértünk” – mereng a közelmúlton Beck György. A történelem során talán először hat vissza elemi erővel egy technológia, egy iparág társadalmakra, évszázados szokásokra, emberi kapcsolatokra. Megszülettek az első információs társadalmak, az első internetnemzedékek. És ez még alighanem csak a kezdet. Belegondolni is nehéz, hová juthatunk el akár csak 10 év alatt is.

Nem véletlen tehát, hogy az informatika egészen az elmúlt egy-két évig nem szűkülkődött friss tőkében. Mivel hűző-

Beck György: Alkalmazkodni kell a feltételekhez

ágazat, egy bátor vállalkozó könnyen meggyőzhette a befektetőket arról, hogy érdemes bizalmat és pénzt fektetni belé. Ha másért nem, hát a létrehozandó cég tőzsdei kapitalizációjáért – úgy tűnt, a kapitalizációnak megtörhetetlen a dinamikája. A növekedési várakozások, a kutatás-fejlesztés és a marketing egyre nagyobb tőkeigénye, majd a trendfordító internetes cégösszeomlások mára egészen más környezetet teremtettek: újra alkalmazkodni kell a feltételekhez. A HP és a Compaq egyesülési döntése minden bizonnyal nem az utolsó volt a sorban. Házasságuk révén sok mindent lehet újraértelmezni. Olyan globális vál-

lalat jött létre, amely elődeinek hagyományait az eddiginél jóval szélesebb körnek teszi hozzáférhetővé, kifinomult piaci módszereivel pontosabban célozva érheti el a felhasználókat. Végso soron pedig minden tekintetben hatékonyabban végzi a dolgát, s az ügyfeleknek ez a mindenkori egyes számú követelménye – hangsúlyozza a vezérigazgató.

Magyarországon nagyon egészséges arányú cég jöhetett létre. Egyensúlyban vannak a szélesebb piacnak szánt nyomtatási és képfalkotási, személyi számítógépes termékek és szolgáltatások, valamint a nagyvállalati körnek szóló professzionális eszközök, tárolótechnológiák, kiszolgálók és a kiterjedt szolgáltatási kínálat. A HP partnerekörének minősége, összetétele és kiterjedtsége szintén figyelemre méltó az iparágban. Munkatársai pedig fenntartják a folytonosságot – az üzleti élet meghatározó tényezőjét, a kapcsolattartás alapját.

„A HP nagy munkát végzett 2002-ben, és ebben fontos szerepe volt az ügyfeleinktől, partnereinktől és a sajtótól kapott bizalomnak, hitnek és támogatásnak. Szeretnénk továbbra is méltóak lenni a bizalomra” – veti össze a jelenkort a jövővel Beck György.

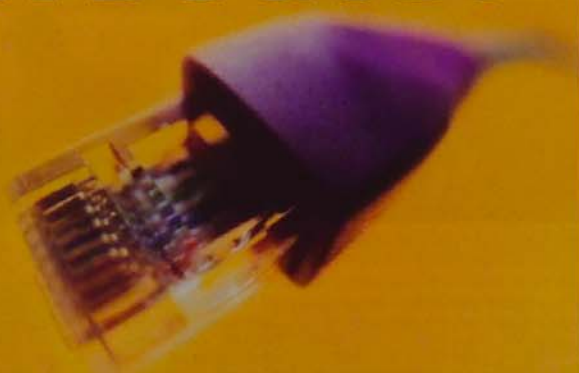
MÁRTONFFY ATTILA

NÉZD MEG, HOVA DUGOD!

Év
végéig

Ft-ért
netezhetsz!

Próbáld ki modemes hozzáférésünket év végéig, elkötelezettség és havidíj nélkül.
EnterNet ADSL már belépési díj nélkül.

Az internetes telefonhívások költségei változhatnak!

EnterNet a legjobb hálótárs 412-2001 www.enternet.hu

Tág perspektívák

Számunkra 2002 izgalmas év volt, és összességében nagyon ígéretes is, mivel a jelek azt mutatják, hogy jó irányba haladunk – mondta *Dietrich Rössner*, az IBM Magyarországi Kft. vezérigazgatója. Miközben a piac stagnált, az IBM Magyarország egyértelműen növelte piaci részesedését a termékek és a szolgáltatások terén is. Különösen nagy figyelmet szenteltünk a szolgáltatásoknak. Úgy gondolom, hogy igen erős helyi vállalatot sikerült létrehozunk: ez a vállalat egyrészt nemzetközi támogatást adhat egy olyan globális cég részéről, mint az IBM, másrészt lokális megoldásokkal szolgál a magyar piacnak.

Megerősítettük tehát szolgáltatási üzletágunkat, ebben fontos lépés volt az, hogy egyesítettük erőnket az ISC Hungária Kft.-vel, az egyik legnagyobb magyar erőforrás-kihelyezéssel foglalkozó vállalattal. Emellett a Székesfehérváron működő 210 fős IBM Global Services Kft. külföldi ügyfeleknek ad informatikai szolgáltatásokat szerte Európában. A harmadik fontos elem vállalatunk idei évében a PricewaterhouseCoopers Con-

Dietrich Rössner:
Kiváló a magyarországi szellemi tőke

sulting megvásárlása. Ez tág perspektívákat nyit előttünk, hiszen az IBM és egy ilyen fontos tanácsadó cég közötti együttműködés ígéretes fejlemény. Magyarország ez különösen érvényes, mert a két csapat kölcsönösen kiegészíti egymást.

Köztudomású, hogy az IT-piac ma nehéz időszakon megy keresztül, s ez természetesen minket is érint; úgy gondolom azonban, hogy minden eddiginél

jobban felkészültünk a piac kihívásaira. Ügyfeleink visszajelzései azt mutatják, hogy sikeresebben is. Szolgáltatásaink lényegesen jobbakként, mint néhány évvel ezelőtt. A termékskálánk is jobb, mint bármikor, és ez nem csak szubjektív meggyőződés – ezt neves elemzőcégek, a Gartner és az IDC adatai is mutatják. Szintén fontos megemlíteni, hogy mi valóban igyekeztünk a partnereinkkel együttműködésben kialakítani a termékeinket, szolgáltatásainkat. Életbevágó, hogy tovább erősítsük kapcsolatainkat üzleti partnereinkkel és üzleti lehetőségeinket partnereink által.

Ami a székesfehérvári gyártóüzem bezárását illeti, azt kell mondanom, hogy mindannyiunknak nagy megrázkódtatás volt, meggyőződésem azonban, hogy a piaci helyzet elkerülhetetlenné tette ezt a lépést. De hadd emlékeztessék arra, hogy a magyarországi gyártási tevékenységünk még mindig nagyon erős. A Vácott készülő tárolórendszereket egyedül itt gyártják és innen szállítják az egész világra. 2002 júniusában készült el az üzemben a tízezredik „Shark” – egyébként egy nagy német bank vásárolta meg. Igyekeztünk olyan tevékenységekre koncentrálni, melyekben egyre magasabb a hozzáadott érték aránya,

SIKEREK AZ INTEL-PIACON IS

Az IDC legfrissebb adatai szerint Magyarországon 2002 harmadik negyedévében az eladott Intel-szerverek száma 6 százalékkal növekedett az előző év azonos időszakához képest. Kiemelkedő helyi eredmény, hogy 2002 harmadik negyedévében a kategória vezető termékéből, az IBM eServer x440-ból Kelet-Európában itt adtak el a legtöbbet.

hiszen követnünk kell a nemzetközi árszinteket, és ehhez mind magasabb és magasabb minőségűvé kell tennünk mindent, amit Magyarországon létrehozunk. Az ország szerencsés helyzetű abból a szempontból, hogy kiváló a szellemi tőkéje, és mindez lehetővé is teszi.

Véleményem szerint a következő 2-3 évben az Európai Unióhoz való felzárkózás az eddigieknél is sokkal intenzívebb munkát követel meg, ehhez pedig nem csupán a kormányzat részéről van szükség új hozzájárásra, hanem a privát szektor részéről is.

BARABÁS BALÁZS

Bemutatjuk a Cisco PIX tűzfalas biztonsági megoldásait

Biztonság az Interneten? Döbbenetes tény, hogy egy átlagos otthoni internetező 4 órás napi netezés során átlagosan 2-10 támadás ér. Egy vállalat esetében, ahol egyszerre sokan kapcsolódnak a hálózatra és az Internet kapcsolat 24 órában fennáll, a támadás valószínűsége még ennél is nagyobb.

Egyre többet hallani a számítógépes adatforgalom lehallgatásáról, a belső hálózatokba való betörésről, fontos fájlokhoz való illetéktelen hozzáférésekről, adatlopásról. További veszélyforrás lehet a hálózati gépek nyitott portjainak felérképezése (Port Scan), a hálózat egyes elemeinek működését hátrányosan befolyásoló vagy megbénító támadások (DoS támadások), vagy a hálózatban lévő számítógépek felhasználása másóvá irányuló támadások indítására.

A garantált biztonság ma már alapvető követelmény, függetlenül a vállalat és a hálózat méretéről. A Cisco folyamatosan fejlesztett szoftveres és hardveres tűzfal-technológiáit annak érdekében, hogy megóvja a hálózatokat az illetéktelen behatolástól, rongálástól és elérhető megoldásokat nyújtson kis- és középvállalatok számára is.

A Cisco PIX tűzfalak jellemzői:
Forgalomszűrés

Csak a belülről kezdeményezett kapcsolathoz tartozó forgalmat engedi be a hálózatba, így kizárja a kívülről érkező támadásokat és a belső forgalomra irányuló lehallgatási kísérleteket. A forgalomszűrés mellett továbbra is használhatók maradnak az olyan összetett kommunikációs mechanizmussal működő alkalmazások, mint például az FTP, a Microsoft NetMeeting és NetShow, a RealAudio és RealVideo, az internetes telefon- és videotelefon-alkalmazások, stb.

Betörésvédettség és megelőzés

A Cisco PIX tűzfal a kívülről érkező gyanús forgalmi mintákat észlel, naplózza és beállított függő előbbi a gyanús csomagokat, vagy a hozzájuk tartozó kapcsolatot. Felismeri a legáltalánosabb és a legújabb támadási mintákat, amelyek között megtalálhatók a DoS támadások (UDP Bomb, Ping Flood, lang, c, sth) és a nyitott portok felérképezésére utaló jelek.

Címfordítás (NAT, PAT)

A címfordítás lehetővé teszi, hogy egy publikus IP-cimet több belső állomás is használhasson. A külvilág felé csak a külső cím látszik, így a belső hálózat címzése és struktúrája rejtve marad.

Virtuális magánhálózati (VPN) kliens és DES/3DES támogatás

A telephelyek közötti összeköttetés nyilvános hálózaton (az Interneten) keresztül is biztonságos módon megvalósítható. A VPN-kapcsolat telepítését és az adatok titkosítását a tűzfal végzi.

A felhasználó hitelesítése (Autentikációs proxy)

A kívülről elérhető belső szerverek védelme érdekében a tűzfal még azelőtt hitelesíti a felhasználót, hogy az a szerverhez kapcsolódna. Amennyiben a hitelesítés sikertelen, a felhasználó nem jut be a hálózatba. A sikertelen hitelesítési kérésekkel véghezvitelt támadások (pl. TCP SYN Flood) így nem terhelik a szervert.

A PIX tűzfalak további fontos ismérve a PPPoE protokoll támogatása, ami lehetővé teszi, hogy az ADSL-előfizető külön eszköz felhasználása, illetve PPPoE kliensszoftver telepítése nélkül is csatlakozzanak az Internethez. Így további eszköz-beruházási költségeket és konfigurációs beállításokat takaríthatnak meg.

A legfontosabb előnyök az Ön vállalata számára:

- Hatékony hálózati védelem
- Betörésvédettség és megelőzés
- Biztonságos magánhálózati kapcsolat
- Költséghatékony beruházás kis- és középvállalatok részére
- Ingyenes tanácsadás és támogatás az Ön cége számára legmegfelelőbb megoldás kiválasztásában

Adatbiztonságból sikert kovácsolni

A Kürt Rt. elmúlt esztendőjének értékelésére *Kmetty József* kereskedelmi igazgatót kértük meg; a cégnek nemrégiben átadott Üzleti Etikái Díj egyébként szintén természetes alkalom lett volna a beszélgetésre. *Kmetty József* szerint a várhatóan több mint 1 milliárd forintos árbevétel azt igazolja, hogy a két-három éve elvégzett portfólió-tisztítás helyes döntés volt. Az adatmentéssel, adatvédelemmel, adatbiztonsággal foglalkozó részvénycsoporthoz az adatbiztonsági szolgáltatások terén megháromszorozta forgalmát, és legalábbis az első három piaci szereplő közé került.

Noha az adatbiztonság „slágercikk” manapság, a Kürt más megközelítést választott, mint a versenytársai. A vállalat feladata nem korlátozódik az adatbiztonsági megoldások elemeinek értékesítésére – sőt nem is az értékesítés áll a középpontban, hanem az értékelés. Az üzleti oldal várakozásainak, a kész rendszerek rendelkezésre állásának vizsgálata után a Kürt teljes rendszerterveztést készített, s az, ha feltérhelhetlenné nem is, de legalábbis egyensúlyosává, minden

irányból nehezen támadhatóvá teszi ezeket a rendszereket. A pénzügyintézeteknek OBIT alapú üzemeltetési-adatbiztonsági szabályozási rendszert ajánl, más szervezeteknek BS 7799, illetve ISO 17799 alapút, s rendszeres kockázatelemzéssel, -felméréssel, szabályozással és oktatással segíti a folyamatos üzemeltetést.

Az alkalmazott módszertan az Európai Unió ajánlásainak és -követelményeinek is megfelel, holott szó sincs arról, hogy a profilmódosítás idején már az uniós csatlakozás lebegett volna a kürtösök szeme előtt; egy azonban bizonyos: a hazai vállalatoknak a maguk informatikai rendszereit is fel kell készíte-

Üzleti Etikái Díj

November 13-án átadták az Üzleti Etikái Díjat a három kategóriagyőztesnek: a Kürt Computer Rendszerháznak, a PannonPlast Rt.-nek és a Siemens Rt.-nek. Ezzel a díjjal a Budapest Klub évente három olyan, magyarországi székhelyű céget tüntet ki, amelyeknek kimagaslóan etikus a magatartásuk alkalmazottaik, üzletfeleik és környezetük iránt, azaz kellemes munkahelyi légkört teremtenek és előmozdíják az etikus gondolkodásmódot. Az értékelők szerint a családtámogató program, az irodai környezet, a hátrányos helyzetű, elsősorban roma fiatalok támogatása, a szelektív hulladékgyűjtés, a dolgozókból verbuválódott rock and roll együttes és focicsapat mind része az etikus magatartásnak. A Kürt megalakulása óta betartja a tisztességes gazdasági verseny törvényi és iratlan szabályait; szolgáltatói fontosak, világszínvonalúak, bel- és külföldön egyaránt elismert minőségűek. A cég tulajdonosai, a Kürti fiúvétel a tulajdonosi jogokat korlátozva gyakorolják: a héttagú igazgatótanácsban, ahol Kürti Sándor képviseli a tulajdonosi oldalt, a tulajdonos szavazata is csak egy a többi között.

nük a megváltozott gazdasági körülményekre és versenyhelyzetre. S hogy a Kürt jó lóra tett, arra *Kmetty József* szerint az a bizonyíték, hogy megrendelések között egyre gyakoribb az auditálásra vonatkozó – olykor meglehetősen „érdekes” helyekről érkező – felkérés.

A Kürt Rt. maga is nyit a külföldi piacok felé. Adatmentő céként nyugat-európai érdekltségek létesítésével készült erősíteni pozícióit, adatbiztonsági tanácsadóként és auditorként pedig nemegyszer hazai megbízások révén került be nemzetközi projektekbe.

Aligha meglepő ezek után, hogy mire emlékeznek a Kürtben a legszívesebben a most lezáruló esztendőből: „Különösen közel áll a szívünkhöz, ha azt látjuk, hogy az általunk alkalmazott technológia teljesen beépül a megrendelő cég életébe. Ilyen volt az az eset, amikor Magyarország egyik vezető cégénél, ahol előtűnik már három versenytársunk végzett kockázatelemzést, azzal kopogtattunk be, hogy hadd végezzünk mi is vizsgálatot, s arról csak akkor számolunk majd el egymás közt, ha azt értékesnek ítélik. Ma már a német anyacég is az általunk meghatározott elvárások szerint működik.”

KELLENHEGYI PÉTER

Középpontban az ügyfél

A közel múltban mutatkozott be a HP Magyarország Szolgáltatás divíziójának Ügyfélszolgálati üzletága, mely három területet foglal magában. Az egyik a kis- és középvállalat, valamint az egyéni felhasználóknak teljes körű informatikai szervizmegoldásokat nyújtó üzletág, a másik a nagyvállalati és kritikus rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatások üzletága. Végül, de nem utolsósorban a harmadik üzletág, mely területhez tartoznak az oktatási szolgáltatások is. Ez kezdetben rendszerintemelték képessével foglalkozott, de az utóbbi időben már több bevételre számazik a nagyvállalati e-learning megoldásokból, mint a hagyományos tantermi képzésből. A Számítástechnika az Ügyfélszolgálati üzletág három vezetőjével beszélgetett.

Rumpler Tamás, a PC és Periféria Szolgáltatások vezetője 1987-ben a Műszaki Egyetem gépészmérnöki karán kezdte meg egyetemi tanulmányait – bár akkoriban leginkább a sport érdekelt, hiszen az előző esztendőben az ifjúsági kajakválogatott tagja volt. Fél éven belül azonban máris a tanácsok segített demonstrációs munkát, itt került először kapcsolatba a számítástechnikával. Az egyetemen kisebb adatbázis-kezelő alkalmazásokat fejlesztett, illetve főleg az AutoCAD-dal foglalkozott. Egy év múlva Székesfehérváron már rendszergazdálkodást dolgozott, majd 1996-tól az ALCOA helyettes jét erősítette, 2000 decemberére már az ALCOA Európa kiemeltjezéséért felelős technikai vezetőjeként dolgozott. A HP-hoz mint az előző utasításoknál szolgálatosokéjé fel-

felelős vezető került. A HP és a Compaq egyesülése után munkaköre kiegészült a partnerszolgáltatással és -stratégiával összefüggő feladatok felügyeletével is. A kátygyermekes családkap a brides mellett jelenleg a különböző hobbijának hódol. Pense a sportról sem tett le: aktívan kosárlabdázik és a már régen kialakult székesfehérvári baráti társasággal kirándul.

Laky Zsolt, a HP nagyvállalati rendszerekhez és kritikus rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatásait felelős vezetője 1978-ban, a tavaszi BNV-n találkozik élete első mainframe számítógépével – s ez a találkozás döntő szerepet játszott életében. Már tizenöt esztendősen, Kovács Győzőnek köszönhetően a Számítástechnika Koordinációs Intézetben hódol (akkor még) hobbijának. Itt sajátította el a programozás alapjait, majd az egyetemi évek után a Control-nál dolgozott. 1993-ban csatlakozott a HP-hez szervizmérnökként. A folyamatos munka és a nemzet-

közi szoftverfejlesztői tapasztalatok mellett programozó matematikusi diplomát is szerzett. A HP-nél eleinte főleg hardverekkel foglalkozott, s irigylésre méltó szakudást halmozott fel minden, az országban fellelhető számítógéptípusokról. Hamarosan csoportvezetőként a helyszíni hardvermunkák napi munkáját irányította. A HP növekedésével felelőssége is nőtt, így amikor a hardver-

szerviz önálló üzletgá alakult, őt nevezték ki az üzletág élére. A nagyvállalati rendszerek, kritikus rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatások üzletágának vezetése mellett, az összehozással követően a HP Szolgáltatások divízió integrációs menedzserként is tevékenykedik. Emellett folyamatosan vesz részt oktatásért külföldi szakmai továbbképzéseken. Két gyermek édesapja, családja és számítástechnika mellett a brides szerelmese.

Nagy Zoltán, a HP Oktatási Szolgáltatások vezetője különösen teszter álló feladatokat kapott, hiszen felmenői több generációra visszanyúlóan pedagógusok voltak. Először 1983-ban, 13 évesen találkozott a számítógéppel. A TIT-ben – ahová akkor biológia

szakköre járt – megpillantott HT1080Z School Computer hatására vált hobbijává a programozás. Ez a kedvelés továbbtanulását is meghatározta, a gimnázium után az ELTE programozó, majd programtervező matematikus szakát végezte el. Tanulmányai mellett több intézmény és cég dolgozóinak tartott angol nyelv- és informatikaórákat, sőt az MTA SZTAKI-ban egy vállalati ügyviteli szoftver lokalizációjában is részt vett. Alig néhány nappal államvizsgája után már a HP-nál dolgozott – először műszaki tanácsadóként, majd projektvezetői feladatokat látott el, míg végül 1999 végén az oktatási üzletág vezetője lett. Feladatköre fokozatosan bővült: az üzletág kezdeti, a HP termékeinek

oktatását érintő területe mellé fokozatosan felútt az e-learning, amely árbevételét tekintve már le is előzte a korábbi alapszolgáltatást. A folyamatos tanulás jegyében ma már a BME MBA kurzusának hallgatója, ahol elsősorban vezetői és üzleti ismereteket bővíti még tovább. A Magyar E-learning Szövetség alapító tagja kevés szabadidejében a hegyi kerekpároszás és squash mellett teletjesítményűtárokban keresi a kikapcsolódást. (X)

Hangsúly a hatékonyságon

A legnagyobb hazai tulajdonú informatikai vállalat, a KFKI-csoport életében a 2002-es esztendő a nagy változások éve volt. A 22 milliárd forintos forgalmat elérő cégcsoport az év végén nagyszabású átszervezést jelentett be; Ludman Lajosral, a csoport vezérigazgatójával erről, és a be nem teljesült várakozásokról beszélgettünk.

– Milyen várakozásokkal indultak neki a 2002-es évnék?

– Sokkal optimistábbak voltunk a 2002-es tervek összeállításakor, mint amennyi optimizmusra az év végül is okot adott. Nem gondoltuk volna, hogy a parlamenti választások annyira késleltetik a nagy állami projekteket, mint amennyire azt végül tették. Arra sem számítottunk, hogy a távközlési válság így elnyúl, illetve, hogy a gazdaságban olyan mérvű beruházás-visszafogásra kerül sor, mint amilyenre sor került.

A mi egyik problémánk éppen az volt, hogy egy erőteljes növekedési pálya nagy dinamikájú pontján jött a recesszió, azaz nagy létszám- és költség-növekedés után kezdett szűkülni a piac –

még azelőtt, hogy ezek a költségek megtérültek volna.

– Mennyire függ össze a KFKI-csoport nagyszabású átszervezése a piac beszűkülésével?

– Már régóta gondolkodtunk azon, hogyan lehetne harmonizálni a szoftverfejlesztés technológiáját, magasabb szintre emelni a rendszerintegrációs szolgáltatások hatékonyságát. A recesszió ezeket a változásokat inkább csak felgyorsította és elkerülhetetlenné tette. A csoport ereje a szervezetben, a működésmódban és a szolgáltatások sokszínűségében van. Az egyes tagvállalatok és azokon belül a különböző üzletágak rendkívül nagy önállóságot élveznek. Ez természetesen a csoporton belül párhuzamos piaci mozgásokkal és kompetenciáptésekkel járt együtt.

Az átalakítás mögött álló megfontolások lényege nem is magukban a cégösszevonásokban érhető tetten, hanem inkább abban, hogy ezzel új működési modellt is adunk az új cégek számára. Ez a működési mód lehetőséget ad a KFKI-csoportban rejlő tartalékok kiak-

názására és az erőforrások jobb kihasználására, a kompetenciák magasabb szintű koncentrációjára.

A másik lényeges megfontolásunk pedig az volt, hogy minden tevékenységünkben megteremtjük azt a mérhető-konyságot, ami a sikeres és gazdaságilag is eredményes piaci szerepléshez feltétlenül szükséges.

– Az új struktúra nem fog a rugalmasság kárára menni?

– Nagyon fontos, hogy az informatikai rendszerek teljes életciklusát le tudjuk fedni a csoporton belül. Az új felállításban az egyes cégek között nem lesz többé átfedés, így megszűnik a felesleges versengés a tagvállalatok között.

És bár az új struktúra hangsúlya a hatékonyság javításán van, a középtávú tervekben jelentős növekedéssel is számolunk: 2006-ig a csoporton belül született hozzáadott érték nagyságát a kétszeresére akarjuk növelni.

– Ha egy év múlva leülünk beszélgetni, milyen eredményekkel lenne elégedett? Milyen teljesítményt vár a csoporttól a jövő évben?

– Mindennél fontosabb az, hogy az IQSYS sikeresen rajtoljon, és felvegye az eltervezett működési módot. Szerintem ez akkor fog megvalósulni, ha az

Ludman Lajos: Jelentős növekedéssel számolunk

IQSYS hozza jövő évi terveit; jó hír, hogy nagyon jó nyitott szerződésállománnyal indulnak. Ha a belső folyamatok sikerül megfelelően kialakítani, az IQSYS már működésének első évében nyereségesnek kell lennie.

Az is nagy sikernek minősülne, ha az új Evolit megduplázná ügyfelei számát és árbevételét. Természetesen a többi cégtől is jó teljesítményre számítunk, és az a minimális elvárás, hogy a hozzáadott értékből származó árbevételünk jövőre meghaladja a 2002-es szintet. Az ICON és az LNX remek eredményei nagy stabilitást adnak a KFKI-csoportnak.

SCHOPP ATTILA

A Cisco Systems ajánlata

Ajánlatunk:

Cisco PIX 501 sorozatú tűzfalak

Nagybiztonságú, könnyen installálható tűzfalak, melyek a hardver-szoftver integráció révén kiemelkedő teljesítményt nyújtanak a felhasználói alkalmazások teljes spektrumán.

Cikkszám	Megnevezés	Lista ár	Akciós Lista ár
PIX-501	Cisco PIX 501 tűzfal, beépített 4 portos 10/100-as Ethernet hálózati kapcsolóval	199,900	139,900

Ajánlatunk:

Cisco Aironet sorozatú termékek

A Cisco Aironet vezeték nélküli LAN termékek segítségével cége könnyedén alkalmazkodhat a LAN-struktúra gyakori átalakításaihoz. A Cisco Aironet termékcsaládja maximális teljesítményt, biztonságot és mobilitást nyújt Önnek.

Cikkszám	Megnevezés	Lista ár	Akciós Lista ár
AIR-PCM352	802.11b PCMCIA klienskártya beépített antennával	48,900	37,900
AIR-PCI352	802.11b PCI klienskártya RP-TNC csatlakozóval és dipól antennával	87,200	66,900
AIR-AP352E2C	Aironet 350 sorozatú access point beépített 11Mbps 802.11b rádióval és antennával	218,400	166,900
AIR-AP1120B-E-K902.11b	Aironet 1100 sorozatú access point beépített 11Mbps 802.11b rádióval és antennával. Bővíthető 54Mbps 802.11g (2,4 GHz) modulállal.	297,900	134,900
AIR-AP1220B-A-K9	Aironet 1200 sorozatú access point beépített 11Mbps 802.11b rádióval és antennával. Dual RP-TNC csatlakozóval.	328,900	199,900
AIR-BR350-A-K9	Aironet 350 sorozatú 2,4 GHz, 11 Mbps bridge, Dual RP-TNC csatlakozóval	328,900	289,900

Ajánlatunk:

Cisco Catalyst 2950 sorozatú kapcsolók

Fix kábeles, Fast Ethernet desktop kapcsolók, amelyekhez 12 illetve 24 munkaállomás csatlakoztatható (illetve 10/100/1000BaseT uplink vagy 100BaseFX porton keresztül képesek redundáns módon a gerinchálózathoz kapcsolódni).

Cikkszám	Megnevezés	Lista ár	Akciós Lista ár
WS-C2950-24	24 portos, 10/100-as Ethernet hálózati kapcsoló	373,500	249,900
WS-C2950C-24	24 portos, 10/100-as Ethernet hálózati kapcsoló, 2 100 BASE-FX porttal	721,500	559,900
WS-C2950T-24	24 portos, 10/100-as Ethernet hálózati kapcsoló, 2 10/100/1000 BASE-T porttal	515,400	329,900

További részletekért érdeklődjön hivatalos disztributorainknál:
Ingram Micro Magyarország Kft., tel: (1) 237-7000, web: www.ingrammicro.hu
Számalk Kereskedőház Rt., tel: (1) 481-2800, web: www.disztributor.hu
vagy küldjön e-mailt a cisco-kampany@pint.cisco.hu címre.

Egységben a háló

A Microsoft .NET elképzelésnek az a mozgatórugója, hogy az érdeklődés az egyéni webhelyekről és eszközökről átterelődött a számítógépek, eszközök és szolgáltatások újfajta – gazdagabb, sokoldalúbb megoldásokat adó – együttműködésére. Ebbe a világba igyekszünk most bevezetni az olvasót.

Az internet megjelenése – vagyis az első szakaszban – minden a webes jelenlét körül forgott. Mindenki saját weboldalt hozott létre, s be akart szállni a játékba; ebben a szakaszban főleg a találatokra figyeltünk. Sok webhely nem volt több egyszerű brosúránál: kevés információt adott, s emiatt kicsi volt a hatékonysága.

Eztán következett a bevételközpontú második szakasz – ennek érünk most a végére. Egyszerű tranzakciókkal akarjuk bevételeinket növelni. Már nem a találatok száma szerint értékeltük az oldalakat, hanem a tranzakciók mennyisége és a velük járó bevételnövekedés szerint.

Napjainkban lépünk át a harmadik szakaszba, ahol a nyereség az elsődleges szempont. Alábbhagy a tranzakciómánia, a cégek a digitális gazdaság létrehozására törekszenek. Az áttéréshez azonban az alkalmazott technológiának is meg kell újulnia.

Internet és technológia

A platformok változnak: 1992 óta az ügyfél-kiszolgáló környezet a meghatározó, a szükséges alkalmazásokat például a Windows 32 bites platformján futtatjuk. Az információk szolgáltató adatbázisok a kiszolgálón működnek; az ügyfélre feltehető programok határozzák meg, hogy ezeket az információkat hogyan jelenítjük meg és dolgozzuk fel.

Az 1990-es évek végén az internetes forradalomban kialakultak a böngészők és a webkiszolgálók. S már akkor, az első szakaszban is támadtak nehézségek, hiszen az információk elérhetővé váltak ugyan az interneten, de csak bizonyos korlátok között. Amint kifejlesztették a WDIA (Windows Distributed Internet Architecture, windowsos elosztott internet-architektúra) technológiát, a weboldalak már egyszerű tranzakciókra is lehetőséget adtak. Az ügyfélképek böngészőkön át érték el a COM komponensekből építkező weboldalakat, és adatbázis-információkat kereshettek vissza rajtuk. Az ügyfélszoftver – a böngésző – fér hozzá a kiszolgálón lévő adatokhoz, de Win32-környezetben szűkös lehetőségei vannak a megjelenítésnek. A testre szabhatóságra nincs általános igény, és ezt a képességet nem is dolgozták ki.

A .NET architektúrája

A harmadik szakasz platformja a .NET. A .NET a Microsoft szoftverstratégiája; az a lényege, hogy bárki bárhol bárholon és bármilyen eszközzel elérheti a világhálót. A .NET az internethez hasonlóan mást és mást jelent az embereknek. Ha megkérünk valakit, mondja el egy mondatban, mi az internet, akkor a fejlesztő azt fogja mondani, hogy protokollköteg és számítástechnikai modell TCP/IP alapú, elosztott környezet, a vállalati informatikus azt, hogy egy sokat ígérő, de sokszor nem megfelelő technológia, a fogyasztó meg azt, hogy az információk elérésének, a

kommunikációnak és a kapcsolattartásnak néha hatalmas csalódást keltő, máskor meg hihetetlenül hasznos eszköze.

A .NET és a felhasználók

A Microsoft .NET-platform gyökeresen megváltoztatja a számítógép és a felhasználó közötti kommunikációt. A .NET egyetlen egységes és intelligens együttműködő egészhez hoz létre az alkalmazottakból, ügyfelekből, adatokból és üzleti alkalmazásokból, s ezzel megnöveli a vállalkozás hatékonyságát és termelékenységét.

XML webkiszolgálások

A .NET adta lehetőségek jól érzékelhetők a mai helyzet ismeretében:

- A számítógép és az emberek közötti kommunikáció módszerei korlátozottak – általában a billentyűzet és az egér szolgál a bevitellel, a képernyő pedig a kivitellel.

- A felhasználóra vonatkozó információk általában csak helyileg használhatók. Ha a felhasználó nem a maga gépéről jelentkezik be, akkor nem fér hozzá a maga beállításaihoz, adataihoz és alkalmazásaihoz.

- A felhasználónak magának kell az információk alapján cselekednie, s nem megadott intelligens beállítások intézkednek – automatikusan – a nevében.

- A felhasználónak szükséges, különböző alkalmazásokban és helyeken tárolt adatokat nagyon nehéz, ha épp nem lehetetlen feladat automatikusan egyetlen egységes nézetű összekapcsolni.

- Az otthonról vagy utazás közben dolgozó felhasználók csak korlátozott módon férhetnek hozzá a munkahelyi gépeken működő alkalmazásokhoz és adatokhoz, s ez gátolja a termelékenység növelését.

- Az ehhez vagy ahhoz az eszközhöz – számítógéphez, személyi hívóhoz, mobiltelefonhoz vagy szemszínshöz – tervezett adatokat más eszközökről nem lehet közvetlenül elérni, ez a legjobb esetben is csak rendszeres szinkronizálással megy.

Az internet következő nemzedékében ezeknek a problémáknak a megoldása az egyik legfontosabb feladat. A megoldás központi eleme az XML (eXtensible Markup Language). Az XML, a World Wide Web Consortium által kezelt nyílt iparági szabvány révén a fejlesztők leírhatják a személyi számítógépek, intelligens eszközök, alkalmazások és webhelyek között cserélődő adatokat. Mivel az XML elválasztja az alapadatot az adat megjelenésének módjától, maga az adat válik szabadabbá: könnyen rendszerezhető, programozható, szerkeszthető és átvihető a webhelyek, alkalmazások és eszközök között.

Az XML eredete a 1980-as évek elejére vezethető vissza, akkor még SGML (Standard Generalized Markup Language, általános jelölőnyelv) néven ismertük. Az XML-dokumentum külsőre olyan, mint a HTML-es: olvasható és szöveg alapú, nincsenek benne speciális karakterek, nem kellene hozzá fordító és csatoló. Bármelyik szövegszerkesztőbe behívható, ez azonban nem jelenti azt, hogy az átlagembernek is érthető; az XML-címkek és attribútumok specifikálására szolgál.

Webszolgáltatások

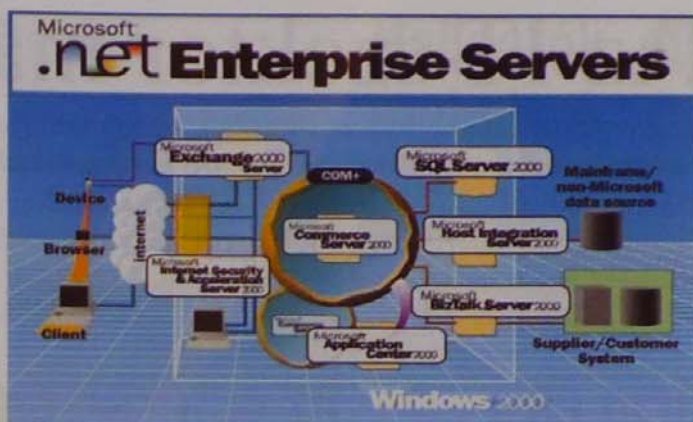
Mihelyt szabványossá válnak az XML-es webszolgáltatások, követelménnyé válnak majd a digitális gazdaságban is. A vállalatoknak két kérdésre kell választ

adniuk: Hogyan tudnák elérhetővé és integrálttá tenni szolgáltatásaikat, és kihasználni az XML-es webszolgáltatások lehetőségeit? Milyen új lehetőségeket adnak ezek a webszolgáltatások az ügyfeleknek és üzleti partnereknek?

Az XML-es webes szolgáltatások első alapelve az, hogy a rendszerek az interneten át csatlakoznak – ez megalapozott feltevés, hiszen az internet nagyon jól elérhető és költséghatékony csatlakozási lehetőséggel szolgál. A második elv az, hogy egy egyszerű módszerrel meg lehessen „találni” az interneten a vállalkozás működéséhez szükséges szolgáltatásokat. Az UDDI (Universal Description, Discovery and Integration) éppen erre való, széles körű iparági kezdeményezés a Microsoft, az Ariba, a Compaq, a Dell, a HP, az IBM, az SAP és jó néhány más cég részéről: vele lehet megkeresni és megismerni a más vállalatok által kínált szolgáltatásokat.

A harmadik elv szerint az információk másokkal való megosztásához kell egy közös nyelv. Éppen erre jó az XML: közös adatformátummal szolgál, az adatok és információk kezeléséhez az üzleti partnereknek, ügyfeleknek nem kell szükségképpen ugyanazt a programozási nyelvet, alkalmazást vagy operációs rendszert használniuk.

A negyedik alapelv pedig az, hogy a tényleges üzletmenetet – például a szolgáltatások hívását, a találkozók előjegyzését, az alkatrészek megrendelését, vagy az információ átadását – egységes protokollon át kell lebonyolítani. Ezt szolgál-

A .NET szerverbázisa

ja a SOAP (Simple Object Access Protocol): egyszerű, könnyű mechanizmust ad a strukturált információcseréhez az XML-t használó decentralizált, elosztott környezetekben.

Technológiák, fejlesztés

A Microsoft azzal párhuzamosan, hogy az XML webes szolgáltatások egyre népszerűbbek a fejlesztők körében, létrehozta az ezeknek a szolgáltatásoknak a megírásához, telepítéséhez és kezeléséhez szükséges platformot, a Microsoft .NET-et. A .NET-ben benne vannak az XML webes szolgáltatások létrehozásához és futtatásához szükséges termékek és szolgáltatások, s a .NET révén a fel-

használók integráltan működtethetik az általuk használt számítógépeket, intelligens eszközöket és web alapú szolgáltatásokat.

A Microsoft .NET az XML-nek és az XML webes szolgáltatásoknak megfelelően van optimalizálva, de a fejlesztők egyáltalán nem csak ezt a platformot választják. Az XML a World Wide Web Consortium által a számítástechnikai iparág számos vállalatának közreműködésével létrehozott és kezelt nyílt szabvány, a Microsoft .NET termékei és szolgáltatásai tehát számos, más forgalmazó által létrehozott, az XML és az XML webes szolgáltatások használatára alkalmas infrastruktúrával és fejlesztőeszközzel dolgozhatnak együtt.

Amire a .NET épül

A .NET Enterprise Servers
A Microsoft átfogó kiszolgáló-alkalmazás-családja, web alapú méretezhető és integrált megoldások készítésére, megjelenítésére és felügyeletére való.

A .NET Enterprise Servers részei:

SQL Server 2000

Ez az adatbázis-termék jól méretezhető és egyszerűen kezelhető, teljes egészében webképes, és saját XML-tára van. Ez az jelenti, hogy a fejlesztőknek nem kell tudniuk, hogyan irányítsák a rekordokat vagy egyéb adatbázis-információkat; az eredmények XML-dokumentum formájában állnak elő. Az alkalmazások ezenfelül több adatbázishoz is hozzáférhetnek – nem kell mindegyikhez külön programot írni.

Exchange Server 2000

Ez az üzenetküldő rendszer is az XML-en alapul, mint az SQL Server; jóvoltából az alkalmazások bármilyen eszközzel elérhetik az információkat, és együttműködhetnek egymással.

Commerce Server 2000

A Site Server következő változata; gyorsan hozhatók létre vele elektronikus kereskedelmi infrastruktúrák. Testreszabott B2B és B2C kommunikációs megoldások készítésére szolgál; hatékony felügyeleti programcsomaggal látták el; jó tulajdonsága, hogy igen gyorsan lehet vele követni a piaci változásokat.

BizTalk Server 2000

Ezt a terméket egyenesen a .NET céljainak megfelelően alkották meg, s ez is XML alapú, mint minden Enterprise Server. A cég vagy más vállalat egyéb szolgáltatásaival összekapcsolható üzleti folyamatok írhatók vele, s üzeneteken alapuló futtatásokat és feladatokat lehet rajta beállítani.

Host Integration Server 2000

Az SNA kiszolgáló helyét veszi át; továbbra is lehetőséget ad a nagygépekkel való integrációra, de többet tud, mint az elődje. Kulcsfontosságú, hogy a webszolgáltatások hozzáférhessenek

a nagygépeken tárolt hatalmas információmennyiséghez.

Application Center 2000

Ezzel a termékkel kezelhetők a webes alkalmazások.

Internet Security and Acceleration Server 2000

A webszolgáltatások világában is fontos a rendszerek biztonsága és védelme. Az ISA tűzfal és webes átmeneti tár, biztonságosabbá, gyorsabbá és könnyebben kezelhetővé teszi a webtechnológiát használó vállalatok működését.

Mobile Information Server

A mobilközösségnek kínál valós idejű hozzáférést. Az Outlook-felhasználók utazás közben is elérhetik adataikat Pocket PC-jükkel.

Ezek az imént felsorolt termékek mind Windows 2000 operációs rendszeren futnak,

s alapszolgáltatásaik is erre a rendszerre támaszkodnak. A webkiszolgáló az operációs rendszer része, sőt az minden komponensszolgáltatás és a felügyeleti rendszer is.

A .NET-et az XML tartja össze: a .NET nem működne a strukturált adatok formába öntése nélkül, vagyis forma nélkül az adatokat nem lehetne könnyen és gyorsan továbbítani, sem a másik végpontra megjeleníteni. A Microsoft egyelőre csak egy .NET-szolgáltatást kínál: most készül Microsoft .NET Passport nevű szolgáltatásának bemutatására; ez a meglévő információkat kapcsolja össze, s nem eszköz, alkalmazás, szolgáltatás vagy hálózat köré szervezi őket, mint az eddigi megoldások, hanem az emberek köré. A felhasználók maguk tarthatják kézben adataikat és információikat, megvédhetik őket a támadásoktól, és könnyen saját személyükhöz igazíthatják. A Microsoft .NET Passport kihasználja a .NET technológiák és architektúrák jó tulajdonságait: az alkalmazások, eszközök és szolgáltatások együttműködésére való képességét. A felhasználók megadhatják, kik férhetnek hozzá az adataikhoz, mit tehetnek vele, és mennyi ideig használhatják őket.

A .NET sokféle elemet kínál a fejlesztőknek a különféle megoldások kidolgozásához. A mai kommunikációs protokollok – az XML, a SOAP, a HTTP és a HTML – mind szabványosak. A webszolgáltatások létrehozásához sok eszközre van szükség, ezért alkotta meg a Microsoft a Visual Studio .NET-et, többnyelvű fejlesztőeszközöknek következő nemzedékét. Új változat van benne a megszokott nyelvi fordítóból, bele van foglalva egy, a fejlesztést igen magas szinten támogató, átfogó keretrendszer, és többszintű logikai fejlesztésre ad módot az alkalmazási szoftverek és az adatmodellek területén is – ezzel az üzleti logika leírása nem a kódban rejtőzik el, hanem külön is megjelenik. A Visual Studio .NET a következő programozási nyelvek használatát segíti elő: a Visual Basic-et (ez új objektumorientált programozási szolgáltatásokat kínál); a Visual C++-t (ez a Windows alapú fejlesztést segíti elő és .NET alkalmazások létrehozását teszi lehetővé) és a C#-t (ez a RAD használatának lehetőségét nyitja meg a C- és a C++-fejlesztők előtt). A fejlesztők ezeken a Microsoft által kínált nyelveken kívül több mint húsz – a partnerek által adott – nyelvet közül választhatnak, dolgozhatnak például Perlben, Pythonban, Cobolban és Eiffelben.

A szolgáltatások kidolgozásához vázlatok, útmutatók, keretrendszer és nyelvek is kellene. A keretrendszer az eszközök és a kommunikáció között helyezkedik el, natív módon támogatja az XML-t és a webszolgáltatásokat, egyesíti a Microsoft programozási modelljeit és egyszerűsíti a fejlesztést. Időtálló, robusztus és biztonságos futtatási környezetet ad a kiszolgáló- és az ügyféloldalon, több programozási nyelvet támogat, és lehetővé teszi a COM-modellhez írt, már kész kód felhasználását is.

(Munkatársunktól)

Az IT-szektor másik arca

Az éles verseny miatt sokszor úgy tűnik, az informatikai-távközlési piac szereplői csak a technikára és a profitra koncentrálnak. Összeállításunkkal szeretnénk bebizonyítani, hogy ezek a vállalatok nagy energiát fordítanak mások megsegítésére; tény, hogy az ilyen akciók kevésbé látványosak, mint egy-egy termékbemutató.

Telekommunikáció és mecenatúra

A Matáv szigorú, a vállalat márkastratégiájához és üzleti céljaihoz illeszkedő szponzori stratégia szerint választja ki a támogatandó eseményeket, szervezeteket és intézményeket. Háromféle társadalmi szerepet vállal: szponzorálást, intézményi mecenatúrát és adományozást. A szponzoráció hagyományos területe a kultúra, közelebbről a komolyzene, a

könnyűzene, a jazz és a színház. A sport területén a Matáv főleg tömegsportrendezvényeket támogat.

Intézményi mecenatúrával több alapítványt működtet, s azokat át kulturális és oktatási intézménynek ad létalapot.

S végül az adományozás: a társaság nagy figyelmet fordít az egészségügyi segítésére. Sok, a szív- és érrendszeri, valamint a rákos megbetegedések gyógyítására szerveződött alapítványt segít. Előnyben vannak a gyermekek gyógyítására, a mozgáskorlátozottak sporttevékenységének támogatására szerveződött alapítványok kérelmei is. A Matáv – profiljának megfelelően – nagy részt vállal a telefonos segítségnyújtások munkájának támogatásában.

Új, ebben az évben indult kezdeményezés a „Matáv Adományvonal”: ez telefonon át segít a lakossági adományok gyűjtésében. A Matáv Magyarországon egyedülálló módon elősegíti dolgozóinak jótékonykodását is: összegűlő függően kiegészíti a munkatársak által igazoltan adott adományok összegét.

A Matáv – az eddigi hangsúlyok megtartása mellett – még több olyan eseményben akar részt vállalni, amely a családoknak szól, és értékes kikapcsolódást kínál minden korosztálynak. ☛

Vivicitta futóverseny

Matáv Gyereksziget

Három pillér

A PanTel szponzori tevékenysége három pilléren nyugszik: a jótékonyágon, a szakmai szponzoráción és az ügyfelek hasznát szem előtt tartó rendezvényeken. A jótékonyág – miként a korábbi években – továbbra is a gyermekekkel foglalkozó civil szervezetek támogatását jelenti. A PanTelnek az a célja, hogy a támogatással adott összeget a szervezetek – a sérült, beteg vagy valamilyen szempontból hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó alapítványok, illet-

ve egyesületek – a lehető leghatékonyabban használhassák fel.

A szakmai szponzorációval a PanTel olyan fórumokat támogat, ahol találkozik egymással a szakma és a célközönség, és kiemelkedően magas színvonalon oszthatja meg egymással gondolatait. Ide tartozik például a Top 200 Gála, a Central European Business Centre vezérigazgatói találkozók és távközlési konferenciák, a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület rendezvényei. S a Pantel támogatja azokat a rendezvényeket is, amelyek ügyfélkörét magas színvonalon, kulturáltan szórakoztatják. ☛

Az értékek megőrzéséért

A Synergon Informatika Rt. fontosnak tartja, hogy tevékenységével ne csak Magyarország informatikai fejlődéséhez, s az informatikát alkalmazók sikeréhez járuljon hozzá, hanem közcélokra is áldozzon. A Synergon hat fő értékre alapozza piaci és társadalmi megjelenését, tevékenységét, ennek jegyében támogatja a kultúrát, különösen a kortárs magyar művészetet.

A Synergon a kultúra támogatásának érdekében indította útjára Synergon Kortárs Galéria kezdeményezését. Az 1998-ban életre hívott, háromhavonta megújuló kiállítássorozattal az anyagi támogatás mellett a magyar művészet ismertségét szeretnék növelni. A művész kiválasztásában fontos szempont, hogy elsősorban magyar kortárs képzőművészek támogatását tekinti feladatának – a ma

művész, másrészt a kollégák szavazatai alapján megvásárol egy-egy alkotást.

Az egyes kiállítások után megvásárolt anyagból állt össze a ma már 16 darabos Synergon-gyűjtemény.

Polgár Csaba

Zsenyei gélon

Barti József

Jelek fekete alapon

mecenásainak felelőssége elsősorban a ma alkotásainak, értékeinek megőrzésére vonatkozik.

A Synergon Kortárs Galéria egyfelől nyilvánosságához juttatja a művészeket, továbbá a Magasyn című negyedéves kiadványában is bemutatkozhat egy-egy

A vállalat mindig kiemelt figyelmet fordít a szociális téren hátrányban lévőkhöz megsegítésére, és anyagi lehetőségeihez mérten támogatja őket.

A váci Jávorosky Ödön Kórház nőgyógyászati osztályának, az „Egészséges Családokért Közhasznú Alapítvány” felkérésére a Synergon Informatika Rt. két coloscop mûszer (segítségükkel időben felismerhetők a rosszindulatú nőgyógyászati daganatok) beszerzését finanszírozta.

A sok felkérés közül azért tartotta a Synergon ezt kiemelkedően fontosnak, mert a jövő nemzedékének nevelése csak is egészséges és teljes családi légkörben lehetséges. ☛

Turnék, előadások

A UPC főleg a sportot, a kultúrát, az oktatást és az egészségügyet támogatja.

A sportban leginkább a szolgáltatási területén működő kiemelkedő teljesítményű városi csapatokat segíti. Két sportágat választott ki, hogy a támogatás ne forgásolódjon szét, ne aprózdjon el. Az idei évben nagy összegeket adott a Dunaferr női kézilabdacsapatának (Dunaújváros), Nyíregyháza női kosárlabdacsapatának (NRK), a PVSK női kosárlabdacsapatának (Pécs), a Fotex-Veszprém férfi kosárlabdacsapatának, illetve a májusban Szolnokon megrendezett Kézilabda Magyar Kupa döntőjének is. Támogatja továbbá a Biatorbágyi Viadukt Sportegyesületet is; ez az egyesület labdarúgó-utánpótlást nevel néhány Pest megyei város 9-10 éves gyermekosztályában. A UPC Teremlabdarúgó Kupát is szervezett a gyermekeknek.

A sportban támogatást adott a nyíregyházi 8. Főiskolai Teremlabdarúgó Világbajnoksághoz, valamint a Debreceni Virágkarneválhoz: a karnevál részeként futóverseny is volt a karneválban.

A UPC kulturális téren *Eszenyi Enikő* Ping-Szing című előadásának országos turnéját és budapesti előadásait támogatta, illetve *Charlie-nak* és a veszprémi Mendelssohn Kamarazenekarnak az előadásait.

Az oktatási és egészségügyi országos

támogatási program ingyenes kábeltelvíziós és szélessávú internetes szolgáltatásokkal segíti a UPC szolgáltatási területén működő oktatási intézményeket és gyermekóráházakat, illetve kórházi gyermekosztályokat. Eddig több mint

Internet és kábeltelvé gyermekeknek

félszáz általános iskolába, művelődési házba és egyéb oktatási intézménybe, illetve a Miskolci Gyermekvárosba juttatta el a chello internetszolgáltatást, és 5 kórház gyermekosztályát látta el kábeltelvíziós szolgáltatással. A cég támogatást adott a Babamentő Alapítvány jótékonyági koncertjének megrendezéséhez is. ¶

Szorosabb kapcsolatok

A Siemens Rt.-nek – akárcsak a csoport többi tagjának – meghatározó elve az elkötelezettség a társadalmi problémák iránt. Hosszú távú támogatási stratégiáját 1997-ben határozta meg, és e tekintetben az az irányelve, hogy csak néhány területre összpontosít.

Az adományozási, támogatási struktúrára első helyen az oktatás és kutatás áll. Ezen a területen a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel a legmélyültebbek a kapcsolatai. Az erről kötött hosszú távú, öt éves szerződés 1999-ben kezdődött. A Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemmel 2000 óta szintén szorosabb a kapcsolat, és a részvénytársaság a Kandó Kálmán Főiskolát is rendszeresen támogatja.

A Siemens vezetőinek meggyőződésük, hogy a tudás alapú társadalom kialakulásához elengedhetetlen a nagyobb „kulturafogyasztás”. Ez indokolja a kultúra kiemelt támogatását. A Siemens Nemzeti Vállalat 2003-ban már negyedszer lesz főszponzora a Budapesti Tavasz Fesztiválnak. Kiemelten támogatja a Madách Kamarát, valamint a fotográfát is.

Siemens és Budapesti Tavasz Fesztivál

A Siemens az egészségügy területén tartózkodóbb, mint másutt, hiszen orvostechnikai ágazata révén ezen a területen üzletileg is érdekelt. A Vakok és Gyengénlátók Intézetét azért választotta ki, mert a telephelyük közel esik egymáshoz.

A Siemens tehát – támogatási tevékenysége révén is – szeretne hozzájárulni Magyarország modernizációjához, az életminőség közvetett és közvetlen javításához. ¶

Hallgatók, alkotók, műhelyek

Tarts tisztelben minden kultúrát, helyi szokást – ez az Ericsson-konzern világméretben elfogadott szemlélete. A hazai leányvállalat ezzel az értékrenddel összhangban alakította ki a kreatív lehetőségek támogató, hosszú távú hatásra törekvő szponzorálási politikáját.

A művészetek és a karitatív támogatásokban, a szakmai-tudományos (oktatási) életben végzi a szponzorálást. Egyik fő feladatának tartja a tudomány nemzetközi kapcsolatainak erősítését, a hazai kutatás és felsőoktatás nemzetközi összekapcsolását, a középiskolai és egyetemi képzés támogatását. Ebben az évben második alkalommal vehette át hat középiskolai tanár a Rátz Tanár Úr életműdíjat (ez az Ericsson, Graphisoft R&D Rt. és a Richter Gedeon Rt. közös kezdeményezése). Az Ericsson Magyarország ma mintegy 200 egyetemi és főiskolai hallgatóval, valamint 90 Ph.D.-diákkal áll kapcsolatban. Az egyetemi együttműködésben benne vannak az Ericsson által létrehozott laboratóriumok is.

Diszeloádás az Ericsson Stúdióban

Pagony Kertépítő Stúdió

Sprock Antal szobrász tárlatmegnyitója

A kultúrában tíz éve működik az Ericsson Képzőművészeti Galéria: ez a vállalat székházában eddig majdnem hetven alkalommal mutatta be kortárs művészek alkotásait. Olyan alkotóknak, műhelyeknek is bemutatkozási lehetőséget ad, amelyek nem feltétlenül esnek bele a médiumok érdeklődésére is számot tartó szponzorálási körbe.

A karitatív támogatás olyan apró emberi figyelemesség is, amilyen például az Ericsson karácsonyi képeslapja. Minden évben egy-egy alapítvánnyal való együttműködés révén elkészül egy olyan lap, amely felhívja az emberek figyelmét a nehéz helyzetben levők problémáira. ¶

Ipar és alapítvány

Kevesen tudják, hogy a Bosch cég – az alapító, Robert Bosch végakarátának megfelelően – alapítványi tulajdonban levő nemzetközi iparvállalat, az egyik legnagyobb Németországban. Az alapítvány a cég 1,2 milliárd eurós alapítványkének 92 százalékos tulajdonjoga, a Bosch családnak pedig 8 százalék a részesedése. A tulajdonviszonyoknak megfelelően az éves vállalati eredmény nagy részét alapítványi célokra használják fel.

A Robert Bosch Alapítvány céljai közé tartozik az egészségmegőrzés, a népek barátsága, a népjólét, az oktatás és nevelés, a művészet és a kultúra, valamint a bölcsész-, a társadalom- és a természettudományok támogatása. E keretek között az alapítvány tartalmi súlypontokat alakít ki, innovatív támogatási programokat dolgoz ki, és támogatást

nyújt időben behatárolt, gyakorlatközpontú egyedi projektekhez.

Jelenleg a támogatás az alábbi területekre terjed ki: tudomány a társadalomban, egészség és humanitárius segítség, nemzetközi kapcsolatok, népek barátsága a közép- és kelet-európai országokkal, oktatás és polgári társadalom.

Az alapítvány nemzetközi tevékenysége során Közép-Kelet-Európa országai – így Magyarország is – súlyponti szerephez jutnak. Néhány konkrét hazai támogatás: a Német-Magyar Fordítóház létesítése Balatonfüreden; Óregek Napközi Otthona, Boly: egy pesterzsébeti, korlátozott munkaképességű fiatalokat foglalkoztató műhely, valamint a számbéki Szent Norbert alapítványi iskola műhelyének ellátása elektromos kézi-szerszámokkal; Budapesti Bach Hét. ¶

Újjáépítés Szirákon

A Kapsch TeleCom Kft. különösen fontosnak tartja a felnövekvő generációk szellemi és testi fejlődésének támogatását. A vállalat ezért választotta ki a sziráki Teleki József Általános Iskolát, ahol segítséget nyújtott az árvíz okozta károkok miatt életveszélyessé vált iskola újjáépítésében. A kapcsolat azóta is töretlen; a Kapsch rendszeresen részt vesz az iskola életének fontosabb eseményeiben, és lehetőségeihez mérten támogatja

Magyar snowboardos a chilei világbajnokságon

a tanulóknak összeállított programokat, tanulmányi versenyeket.

Az egészséges életmód népszerűsítését szem előtt tartva a Magyar Snow-

Az újjáépített sziráki iskola megnyitása

board Szövetség sportolói is segíti. A Kapsch 2001-ben és 2002-ben is hozzájárult a versenyzők nemzetközi szerepléséhez és a külföldi versenyek utazási költségeihez is. ¶

Nem luxus

„A felelős társadalmi szerepvállalás nem holmi jó időkre tartogatott luxus, hanem a társadalom fejlődését elősegítő szükségesség. Mi az SAP-nél tisztában vagyunk ezzel, és szakadatlanul arra törekszünk, hogy kiálljunk a jó ügyek mellett, és szakértelmünket, erőforrásainkat latba vetve munkálkodjunk környezetünk fejlesztésén” – foglalja össze Vahl Tamás, az SAP Hungary Kft. ügyvezető igazgatója cégének támogatási elveit.

Az SAP szponzori programja – a profi sporttól a kulturális eseményeken át a felsőoktatás támogatásáig – különféle projektek és tevékenységek széles körét fogja át. Bár a társadalmi szerepvállalás nem új keletű koncepció, csak a globalizáció ütemének felgyorsulásával kezd igazán fontos szerephez jutni. S valóra váltása sok összetett kérdést vet fel az SAP és az ügyfelek szempontjából. A vállalat mindig igyekszik felmérni, hogy lépéseinek milyen hatásuk van ügyfeleire, dolgozóira, illetve tágabb környezetre, és minden érintett csoporttal igyekszik mindkét részlőről előnyös kapcsolatot

SAP-csarnok: koncertek, kiállítások

kialakítani. Fontos célnak tartja a működési területén élő közösségek támogatását. Sportszponzori tevékenysége például az 6 piaci értékeivel (gyorsaság, pontosság, teljesítmény) összhangban álló sporteseményekre összpontosul. A Magyar Olimpiai Csapat arany fokozatú támogatója, és büszke a Magyar Olimpiai Bizottsággal kiépített többéves kapcsolatára; támogatja a Matáv Sopron labdarúgócsapatot is.

Az SAP Rendezvényesemények révén az SAP a magyar kulturális életben is vezető szerepet játszik. Három éves fennállása alatt a csarnok számos rendezvény színhelye volt, komolyzenei koncertektől kezdve nemzetközi kiállításokig. Az SAP több tehetségközponttal foglalkozó ifjúsági alapítványt is támogat. ¶

HUMAN SOFT Társadalmi szerepvállalás

Az üzleti életben elért eredményeink lehetőséget biztosítanak arra, hogy folyamatos segítséget nyújthassunk az egészségügy, kultúra, sport és oktatás területén.

Gyógyítás

Kiemelt célunk a gyermekek egészségügyi problémáinak kezelése. Ennek jegyében folyamatosan támogatjuk a Madarász Utcai Gyermekotthonat, eszközökkel, szolgáltatásokkal és alapítványi hozzájárulással.

Kultúra

Mivel fontos feladatnak tartjuk a számítógépes kultúra terjesztését, így nagy örömmel szolgáltunk, hogy Szász Endre művész úr is DELL számítógépet használ munkájának bizonyos fázisaiban. Kihívás volt számunkra azon kezdeményezés is, amely egy - a mai napig is egyedülálló - képzőművészeti tábor keretében teremtett lehetőséget a fiatal tehetségek kibontakozására, ahol a résztvevők DELL gépeken futtatott grafikai és animációs programok segítségével készíthették el (festészeti, grafikai és szobrászati) alkotásaikat.

Az idén egy fiatal tehetség támogatását is felvállaltuk. A külföldi kritikusok szerint is nagy remények előtt álló és még alig 22 éves *Tonderbóinak* a DELL számítógép lett a hangszere.

A *Szerlem utolsó vérg* nagyszerű magyar sorozat harmadik epizódjának elkészítéséhez az anyagi támogatás mellett a filmben szereplő DELL számítógépeket is a HUMANsoft szállította. Támogatásunkkal jött létre Kovács Győző decemberben megjelenő *„Válogatott kalandozásaim Informatikában” történetek a magyar és (külföldi) számítástechnika (híjszóról) című könyve, amely élménybeszámoló és történelemkönyv is egyben. Minden informatikusnak ajánljuk.*

Oktatás:

A felső- és középfokú képzés támogatásakor fő célként az informatikai szakember-utánpótlás támogatását tartjuk szem előtt. Ennek keretében a Budapesti Műszaki Főiskolát, Kalmár László Számítástechnikai Szakközépiskolát és a budaörsi Illyés Gyula Gimnáziumot támogattuk.

Sport:

A HUMANsoft első alkalommal kötött egyéni szponzorációs szerződést egy kiváló hazai sportolóval, *Kropkó Péterrel*, aki segítségünkkel vett részt a *Hawaii Ironman* triatlon világbajnokságon. Nagyszerű teljesítményének köszönhetően a 11. helyen végzett. Hagyományainknak megfelelően a VASAS Atlétikai Szaksztyálat is támogatjuk, amely immár a nevünket is viseli! Bizunk benne, hogy az általunk támogatott partnerek, sportolók és csapatok újabb sikereihez a jövőben is hozzájárulhatnak.

A felzárkózás fontossága

Az Axelero támogatási politikája a cég központi irányelvét követi: az internet-használat népszerűsítését és elterjedésének gyorsítását. A cég felfogása szerint az internet új formákat teremt az emberi kapcsolattartásban, az ismeretszerzésben, a munkavégzésben és a szórakozásban egyaránt.

A támogatások egyik kiemelt területe az oktatás, amelynek legfőbb célja az internetes kultúra minél szélesebb körű elterjesztése. Ezen a téren fontos szerepe van azoknak a felsőoktatási ösztöndíjaknak, amelyeket elsősorban a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem, a Budapesti Műszaki Egyetem és az ELTE kommunikációs szakos hallgatóinak ad. Az oktatáson belül fontos terület még az e-learning, az internethez szorosan kötődő informatikai középiskolai és felsőoktatási programok szponzorálása.

A kultúra terén az Axelero olyan eseményekre koncentrált, amelyek a vállalat kiemelt célcsoportjainak érdeklődésére tarthatnak számot, illetve az internet-használatot népszerűsítik. A harmadik terület a sport, ezen belül a vállalat küldetésének megfelelően a „gyorsulás-

hoz”, lendülethez, dinamizmushoz kötődő sportágak szponzorálása.

Ami az adományozást illeti, az Axelero az alapítványok, egyesületek, közhasznú vagy kiemelten közhasznú szervezeteknek ellenszolgáltatás nélkül nyújt

Előadás a Mindentudás Egyetemén

tott segítséget érte – a cég szerint ez minden felelős társadalmi szereplő kötelessége. Az Axelero Internet célja a segítségre szorulókat és nehéz körülmények között élőket – elsősorban fogyatékosokat – támogató vagy őket segítő szervezetek támogatása.

A vállalat szívesen támogat olyan társadalmi csoportokat képviselő szervezeteket is, amelyeknek az internet-használat az önmegjelentetés és a felzárkózás lehetőségét adja. ¶

Híven a hagyományokhoz

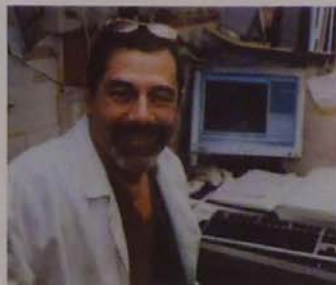
A HP üzleti eredményeinek elérésében a széles körű társadalmi szerepvállalás fontos szerepet játszik. Az új trend szerint a vállalati név értékének növelésében a klasszikus reklám szerepe csökken, és egyre jobban előtérbe kerül a tágan értelmezett PR. Az informatika forrongó világában az IT-cégek – bár különböző mértékben és szabadságfokkal – ebbe az irányba haladnak. A HP PR-tevékenységébe nemcsak a sajtókapcsolatokat, hanem a társadalmi szerepvállalást, a személyes kontaktusok kiépítését és a szponzorálást is beleérti. A HP és a Compaq idei egyesülése után különösen fontos, hogy az új cég neve minden tekintetben ismert, elismert és elfogadott, hiteles legyen. Ebben mind központilag, mind helyileg gyorsan sikerült előre lépnie a cégnek.

Bár a HP is részese volt a Forma-1-nek, a Compaq Principal Sponsorként kiemelkedő láthatóságra tett szert a BMW-Williams csapat révén. *Montoya* és *Ralf Schumacher* kiváló szereplése reflektorfénybe helyezte a Compaq nevet, így a gyümölcsöző kapcsolat a HP-vel is folytatódott. A cég Magyarországon is hagyományoknak mondható kapcsolatot vitt tovább a Compaq hozományaként. A legsikeresebb, leginkább magyarnak mondott labdajátékban, a vízilabdában is gyors logóváltással tette egyértelművé, hogy minden megy tovább, ami értéket képvisel.

A HP Magyarország társadalmi aktivitásának legjellemzőbb elemei:

■ **Gazdasági értékteremtés:** szakértői központok, fejlesztőbázisok támogatása; termékfejlesztés; hazai szakemberek külföldi érvényesülésének segítése; befektetések magyar vállalatokba;

■ **Oktatás támogatása:** szuperszerverek adományozása; egyetemek ellátása korszerű eszközökkel; professzori és diákösztöndíjak alapítása; az oktatási módszertani támogatása; középiskolai pályázatok meghirdetése; tanulmányi versenyek ösztönzése; nemzetközi léptékű kutatási projektek segítése;

HP-munkaállomás az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézetben

■ **Művészetek támogatása:** népszerű, értéket képviselő írók, zenészek, művészek támogatása; művészeti pályázatok meghirdetése; hazai fotókultúra felkarolása;

■ **Egészségügy segítése:** kórházak támogatása eszközökkel és anyagiakkal; Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat, különféle egészségügyet szolgáló alapítványok munkájának segítése; orvosok külföldi tanulmányútjainak elősegítése;

■ **Sport:** labdarúgó-utánpótlás segítése; a Vízilabda Szövetség utánpótlás-nevelő és versenysportszervező munkájának támogatása; atlétika, kajak-kenu és más sportágak technikai hátterének megteremtése; vitorlássport, asztalitenisz támogatása. ¶

A párbeszéd elősegítéséért

Az Antenna Hungária (AH) 2002-ben három terület köré csoportosította szponzori tevékenységét. Támogatta a komolyzenei és a magas művészeti színvonalú kulturális tevékenységet, a szakmai konferenciákat és szakemberképzést, segítette továbbá a hátrányos helyzetűeket.

A társaság immár tizenegyedik éve fő támogatója a Zempléni Művészeti Napok rendezvénysorozatának. Munkájában meghatározó szerepe van a távközlés, a kommunikáció és az emberek közötti párbeszéd elősegítésének, és a zene kiválóan alkalmas mindezek kifejezésére. Ezért is kötelezte el magát az AH a társadalmi szerepvállalás, a művészetek támogatása mellett.

A komolyzenén kívül a cég a művészetek más ágait is támogatja. Székházá-

ban már több éve működik az Atrium Galéria; itt kortárs képzőművészek mutathatják be alkotásaikat.

A szakemberképzésért és képzett munkaerőről való gondoskodásért szoros szakmai és támogatói kapcsolatot alakított ki a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesülettel, valamint hosszú távon együttműködik a Győri Széchenyi István Főiskolával, a Budapesti Műszaki Egyetemmel, valamint a Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államgazdasági Egyetemmel.

A hátrányos helyzetűek támogatásában az AH nagy figyelmet szentel a sérült gyermekek segítésére. Arra törekszik, hogy az általa adott támogatás kézbe fogható, konkrét legyen: például orvosi műszereket, számítógépeket ad. ¶

Dzsessz és fotográfia

A Montana Rt. üzleti és marketingstratégiájából következően a professzionális, megszerzett támogatási formákat részesíti előnyben. Ez általában pénzbeli támogatást jelent, de professzionális informatikai megoldásokat is. A Montana a közösségi élet mindazon területeit szívesen támogatja, amelyek tevékenysége fontos a társadalom szempontjából. Ennek megfelelően örömmel tesz eleget önként vállalt kötelezettségeinek a szociális támogatás, a sport és a kultúra területén egyaránt.

A Montana felkarol minden olyan rendezvényt, eseményt, amelyek célja a rászorultak, a hátrányos helyzetűek megsegítése. Ennek megfelelően évek óta részt vesz a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Alapítvány jótékonyági estjén, idén pedig a Rotary Club által szervezett segélykoncertet támogatták, amelyre ügyfeleiket is meghívták.

A sport területén a Montana Rt. a te-

nisz támogatását helyezi előtérbe; több éve segíti a Tabáni Spartacus Egyesület sporttevékenységét. Az egyesület női professzionális teniszcsapata 1996-ban bajnokságot nyert, és a későbbi években is minden alkalommal ezüstérmet szerzett. Versenyzői közül többen is felkerültek a világranglistára: *Kuti Kis Rita*, *Földényi Anna*, *Gáspár Petra*.

A kultúra is állandó „célpontja” a Montana szponzorációs tevékenységének; *Snéberger Ferenc* gitárművész több koncertjét támogatta annak egyedi, a klasszikus szépséget, a dzsesszt és a brazil motívumokat is ötvöző különleges zenei világa miatt.

Az egyes események mellett a vállalat rendszeresen segíti a Magyar Fotográfusok Házát, ismertebb nevén Mai Manó Házat; az intézmény célja, hogy előmozdítsa a magyar fotográfiai kultúra fejlődését, annak széles körű bemutatását itthon és külföldön egyaránt. ¶

Kapcsolódj be!

A Nokia Magyarország és a Heim Pál Gyermekkorház együttműködése hat éves múltira tekint vissza; a Nokia eddig több mint 31 millió forint értékben járult hozzá orvosi műszerek beszerzéséhez. Hogy miért? Azért, hogy segítsen ott, ahol nagy szükség van a támogatásra és világosan látszik is, hová megy a pénz.

Az idén a hazai leányvállalat is bekapcsolódott a Nokia, valamint az International Youth Foundation „Make a Connection – Kapcsolódj be!” globális programjába; ennek az a célja, hogy az önkéntes munkát végző fiatalok közelebb kerüljenek egymáshoz és jobban megismerjék azt a közösséget, ahol élnek. A program támogatást és tréninget ad a résztvevőknek, hogy olyan munkát végezzenek, amely hasznára válik majd szűkebb közösségüknek. Az első évben több mint 500 fiatal vesz részt a projek-

Kiemelt fontosságú a Heim Pál Gyermekkorház támogatása

tekben. A Nokia nagy fontosságot tulajdonít az egyetemekkel való együttműködésre. Anyagi támogatást ad, részt vesz a tantárgyfejlesztésben, és közös kutatási projekteket indít az egyetemekkel.

A Nokia lényegesnek tartja a sport-szponzorációt is, hiszen a sport jól illik a Nokiáról mint márkáról kialakított képhez; hivatalos telefontárolója volt például a debreceni Tornász Világbajnokságnak. ¶

Oktatás, gyakorlat

A Scala ECE Hungary Kft. számítástechnikai eszközök átadásával és az azok mellé adott szaktudással tud a legnagyobb hatékonysággal szponzorálni általa hasznosnak ítélt tevékenységeket, eseményeket. Ebben az évben a társaság döntően oktatási intézményeket támogatott.

A támogatottak között vannak általános iskolák, diákközhonok, valamint a németbányai német kisebbségi önkormányzat, amely felzárkóztató programot

indított. Valamennyi támogatásra jellemző volt, hogy az eszközök átadásán kívül a Scala munkatársai szaktudást is nyújtottak, rendszerbe állítás és oktatás formájában. Számítógépekkel támogatják a Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államgazdasági Egyetem Környezet-tudományi Intézetét is; emellett a Scala itt előadásokat tartott, oktatást szervezett és szakmai gyakorlati lehetőséget biztosított a hallgatók számára. ¶

Műszaki szempontok

A Unitis Rendszerház Rt. a magyarországi műszaki oktatás, elsősorban a felsőoktatás támogatását vállalta fel. Az Oktatási Minisztériummal együttműködve 2000-ben adományozási programot indított, amelynek keretében az összes magyar közép- és felsőfokú műszaki oktatási intézmény díjmentesen juthatott hozzá a Pro/Desktop 2000i és Pro/Engineer 2000i termékfejlesztő 3D-s CAD-rendszerekhez. Piaci áron az adományozott szoftver értéke 4 milliárd forint volt.

Ennek segítségével a magyar műszaki oktatás – CAD-szoftverháttér tekintetében – a világ élvonalába került.

A Unitis ezt követően Pro/Desktop 2000i szoftveres pályázatot írt ki a műszaki hallgatók és a felkészítő tanárok részére. Összesen 420 ezer forintos díjalapot létesített a pályázóknak és tanároknak. A legjobban sikerült termékmockelleket a Unitis bенеvezte a PTC Pro/Award nemzetközi versenyébe is.

Egy évvel később a Unitis az Ifjúsági és Sportminisztériummal közösen meg-

hirdetett pályázatával a műszaki végzettségű fogyatékosokat támogatta; a rendszerház nemcsak térítésmentesen tartott tanfolyamot két 15 fős csoportnak, hanem a 30 millió forint összegű Pro/Desktop szoftvereket is ingyen megkapták a csoportok hallgatói a tanfolyamok végén. A Unitis Rendszerház Rt. azt is felajánlotta a műszaki végzettségű fogyatékosoknak, hogy a Motiváció Alapítvánnyal összefogva, ipari kapcsolatai révén, segít megteremtetni a távmunka lehetőségét.

2002 őszén a Unitis meghirdette a Pro/Engineer Campus Programot, amely minden érdeklődő közép- és felsőfokú műszaki intézménynek díjmentesen elérhetővé teszi a Pro/Engineer szoftvert. A felsőfokú intézmények 500 licenccel, a középiskolák 20 licenccel igényelhetnek majd.

A Pro/Engineer ma világszerte a legnagyobb példányszámban, több mint 300 ezer licenc révén alkalmazott csúcscategóriás, háromdimenziós CAD/CAM/CAE-megoldás. ☐

Nyílt platformon

Hűen az egyetemi gyökerekhez – a cég-alapítók szellemi bölcsőjéhez, a Stanford University Networkhoz – a Sun Microsystems szponzorációs és adományozási politikáját is elsősorban az oktatás és a tudományos kutatómunka támogatására koncentrálja. A Sun itthon évi 50 és 100 millió forint közötti értékben adományoz eszközöket és szoftvereket oktatási intézményeknek, és évi 300 millió forint értékben ad támogatást jelentős kedvezmények révén. A Sun Magyarországon csak 2002-ben több mint 100 millió forintot csoportosított át oktatási projektekre.

A magyarországi cég emellett megkezdte egy országos Java Szakértői Központokból álló hálózat létrehozását, amelyhez oktatási intézmények kapcsolódnak. Idén januárban adták át a Budapesti Műszaki Főiskola Neumann János Informatikai Főiskolai Karán az első központot, ahol a Java programnyelvet többféle képzésben oktatják. Az országos oktatási hálózat első vidéki helyszíne Pécs, ahol májusban indult meg a dél-dunántúli régiót lefedő szakképzés. A nyugati országrészt lefedő harmadik labor a szombathelyi ELTE Gothard Asztrofizikai Obszervatóriumban kezdte meg működését. A Sun Microsystems a tervek szerint 2003-ban még további három regionális központot hoz létre, ezzel biztosítva a nyílt platformon működő Java programozási nyelv, illetve a leg-

korszerűbb internettel kapcsolatos ismeretek országos szintű elterjedését.

Mind a Nemzeti Fejlesztési Tervben, mind pedig az Információs Társadalom Stratégiában kiemelt szerepet kap a szo-

Java Szakértői Központ a Budapesti Műszaki Főiskolán

ciális és területi esélyegyenlőség megteremtése. Míg a regionális oktatási központok a vidéki képzésnek teremtenek kereteket, addig a szociális téren a dyslexiás tanulók támogatása kap kiemelt szerepet. Ennek keretében a Sun Microsystems egy általános iskola dyslexiás tanulóinak épít ki számítástechnikai labort, amely létfontosságú az ilyen betegségben szenvedő gyermekek oktatásában.

A Sun a Forma 1 kiemelt támogatója; a West McLaren Mercedes csapattal 16 éve tart műszaki partnerkapcsolata. A Sun által telepített számítógéparmon a kulesfontosságú áramlásdinamikai rendszereket modellezzik. ☐

Szakma és kollégium

A mai gyorsuló világban a felsőoktatásban lehet megszerezni azt az aktív tudást, amely a tanulmányok befejezésével rögtön hasznosítható. Ennek jegyében a Grepton Informatikai Rt. szoros kapcsolatot ápol a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem méltán nagy hírű Schönherz Zoltán Kollégium-

mával. Az itt zajló szakmai élet egyik fő pillére a Szakkollégium, amelyet a Grepton három éve támogat; szükség szerint technikai eszközöket bocsát a szakkollégium rendelkezésére, a cég segítséget ad a diplomatervezéshez, szakemberei előadásokat tartanak műszaki-informatikai témákban, laborgyakorlatra

fogadják az egyetemistákat, és díjakat ajánl fel a Grepton a Tudományos Diákköri Konferencia legjobb résztvevőinek. Mindezekon kívül a Schönherz más jellegű rendezvényeit is támogatja a cég, mint például az ÖregTalálkozót, vagy az egyik legrangosabb eseményt, a minden évben megrendezett Schönherz Qpát. Ugyanakkor a diákok konkrét feladatok megoldásába is bekapcsolódhatnak a Greptonnál. A cég munkalehetőségeket kínál végzősöknél, munkatársai között sok a régi schönherzes diák és nevelőtánár. ☐

Schönherz Qpa 2002 – a Peace of Kék csapat

Sport, egészségügy, kultúra

A Samsung Electronics Magyar Rt. támogatási programjainak célja, hogy a vállalat a magyar közélet hasznos és elismert szereplőjeként közelebb kerülhessen az emberekhez.

Mivel a Samsung filozófiája szerint a sportnak – kortól vagy nemzetiségtől függetlenül – kiemelkedő szerepe van az emberek közötti kapcsolatteremtésben és hozzájárul a békés együttéléshez, a cég támogatásának egyik fontos területe a sport szponzorálása; ez azonban nem csak pénzügyi hozzájárulást jelent. A Samsung Electronics piacvezető az információtechnológia számos területén, és ma már az élsportolók új eredményeinek eléréséhez ezek az eszközök nélkülözhetetlenek.

Szakértelmével is segíti a cég a sportesemények sikeres lebonyolítását, a sportolók felkészülését, és azt is, hogy a nézők egyre jobb minőségben kísérhesék figyelemmel a sporteseményeket az egész világon.

A Samsung Electronics Magyar Rt. és a Magyar Olimpiai Bizottság 2002. szeptember 3-án írta alá azt megállapodást, amelynek értelmében a cég támogatja a magyar csapat 2004-es nyári és 2006-os téli olimpiai játékokra való felkészülését. A Samsung immár évek óta arany fokozatú támogatója a Magyar Olimpiai Csapatnak.

A cég az élsport mellett fontosnak tartja a tömegsportot is; a Samsung

Olimpiai Futófesztiválján – amelyet évente rendeznek meg Budapesten és minden megyeszékhelyen – közel 100 ezren vesznek részt. Az esemény rangját jelzi, hogy politikusok, olimpiai bajnokok és neves közéleti személyiségek is részt vesznek rajta, együtt futva a többi sportrajongóval. A Samsung célja, hogy a távtól és időeredménytől függetlenül mindenki győztesnek érezze magát, aki részt vesz a futáson.

A Samsung Electronics Magyar Rt. adományokkal segíti a közintézmények működését és fejlesztését is. Különösen fontos területnek tekintik ezen belül az egészségügy és az oktatás támogatását, amelyet Magyarországon a SyncMaster Charity Program keretében valósítanak meg.

Idén a vállalat 25 monitort és számítógépet adományozott a budapesti Nyíró Gyula Kórháznak, hogy a szükséges számítógépes infrastruktúra biztosításával segítse a kórházban dolgozó szakemberek tudományos munkáját.

Az intézmény kiválasztásakor figyelembe vették a Nyíró Gyula Kórházban dolgozó szakemberek eddigi tudományos munkásságát, illetve az egész intézmény magas szintű szakmai működését.

A sport és az egészségügy mellett a Samsung kulturális szponzor is, többek között évek óta támogatja a Weiner-Szász Kamarazenekart. ☐

Festmények megmentése

A Vodafone a világ 28 országában, így Magyarországon is évek óta aktív támogató tevékenységet végez. A fő támogatói területek a sport, a kultúra és a jótékonyosság.

A vállalat – a csoport globális támogatásai miatt – elsősorban a sportszponzorációban hisz, s ennek Magyarországon is érezhető a hatása. A Manchester United labdarúgócsapatával már évek óta szerződésben áll, így nem meglepő, hogy a csapat nyári magyarországi játékát is figyelemmel kísérte. Ügyfelei ez-reit tudta kivinni az érdekes mérkőzésre Budapesten és a manchesteri visszavágóra is.

A Forma-1-es Ferrari-csapatlalt a 2002-es évben kezdett el együtt dolgozni a mobilszolgáltató; a szerződés három évre szól.

Magyarországon a felnőttlabdarúgásban nem investál a vállalat, de az évente megrendezett egri gyerekfoci utánpótlás-

A restaurált XIV. századi Scoto-festmény

bajnokságot aktívan támogatja. A vízi sportok közül a wakeboard-kupa megszervezésében vesz részt; ennek oka a célcsoport relevanciája, hiszen a wakeboardozók több mint 90 százalékának van mobiltelefonja.

A Vodafone a Magyar Paralimpiai Bizottság fő támogatója, ez a megállapodás 2004-ig, az athéni olimpiáig szól.

A kultúra az emberek többségét érdekli, így a Szépművészeti Múzeum Baráti Körének felkérésére a Vodafone 2002-ben úgy döntött, hogy a Kör munkáját arany fokozatú támogatóként segíti. Hamarosan bekapcsolódott a festményrestaurálási programba is, ennek első állomása egy Stefano Scoto-festmény (Krisztus a keresztben Szűz Máriaival, Szent Jánossal és Magdalénával) megmentése volt. A munkát az év májusa és október között végezték el.

A játékonnyokodás területén a Vodafone magyarországi árvaházakat támogat, vidéki üzletek megnyitásával párhuzamosan. ¶

Az év parasportolója díjátadás, 2002

Jégkorong-világbajnokság, Dunaújváros, 2002

Mobil, Danubia, Sziget

A Pannon GSM továbbra is tradíciókra törekszik támogatási politikájában, vagyis hosszú távon akar együttműködni szponzorációs partnereivel. Megalakulásának évében elkötelezte magát a magyar kultúra szponzorálására mellett: a támogatásra szánt éves keretösszegnek vagy 70 százalékát erre a célra fordítja.

Immár nyolcadik éve töretlenül együttműködik a Magyar Nemzeti Galériával. Az 1995-ben kötött főtámogatói szerződés szerint a Pannon GSM a műtárgyak beszerzéséhez, állagának megóvásához, valamint művészeti kiadványok megjelenítéséhez járul hozzá. Nagy

kedvence a társaságnak a *Héja Domonkos* vezette Danubia Ifjúsági Szimfonikus Zenekar.

A kultúra mellé lassacskán felzárkóztak a szabadidős rendezvények, a szórakozás, a sport és a tudomány-oktatás páros is.

Néhány konkrét példa ezekről a területekről: 2000-ben tűnt fel a Pannon GSM a Pepsi-sziget főszponzorai között; oktatástámogató és -ösztönző rendszer a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen; eszközadományok a Műegyetemnek és a győri Szechenyi István Műszaki Főiskolának. ¶

Nem lehet elég korán kezdeni

Az IBM néhány kulcsterületre összpontosító támogatásait. Több célt is szem előtt tart: hangsúlyozni akarja a technológia mint eszköz szerepét a társadalmi kérdések megválaszolásában; öregíteni szeretné megoldásslálgatói jó híret, s jótékonyági programokkal akarja fejleszteni az ügyfelekkel és az alkalmazottakkal való kapcsolatát. A megoldásközpontú innováció iránti elkötelezettség azt diktálja, hogy az emberközpontúság ne maradjon a csekkfüzet szintjén. Az IBM szorosban együttműködik az állami és a nonprofit szervezetekkel, hogy specifikus problémákra adhasson technológiai megoldásokat. A partnerkapcsolatoknak ez a formája azt is megköveteli, hogy a támogatott szervezetek is elköteleződjenek az IBM irányába, túllépjenek az üzleti élet szokásos szintjén, egyértelmű célokat tűzzenek ki és a mérhető eredményekre összpontosítsanak.

A támogatások fő területe az oktatás, bár világszerte léteznek IBM-programok a művészet és a kultúra területén is. Az utóbbi években Magyarországon is az oktatás került előtérbe; ennek kere-

A géppel szemben – KidSmart itthon is

tében az IBM a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemet támogatja informatikai berendezésekkel, szoftverekkel, legutóbb pedig kétszáz CATTI licenccel ajándékozott műszaki felsőoktatási intézményeknek.

Néhány éve hagyományosan, év végén egy-egy gyermekkel foglalkozó egészségügyi intézményt támogat számítástechnikai eszközökkel, például a SOTE I. és II. számú Klinikáját, valamint a Heim Pál Gyermekkorházat. Ez nem merül ki hardvereszközök ajándékozás-

sában, hiszen a SOTE orvosaival együttműködve 2001-ben az IBM adatbázist fejlesztett ki az intenzív koraszülöttszülötyök adatainak, tapasztalatainak összegyűjtésére. Az idén pedig elkezdődött Magyarországon egy, az Oktatási Minisztériummal és az Informatikai és Hírközlési Minisztériummal közös oktatási program bevezetése.

Az utóbbi években a KidSmart program az IBM legnagyobb jótékonyági kezdeményezése; lényege, hogy az óvodás korú gyermekeket is megbarátkoztathatja a számítógép világával. A KidSmart révén eddig az IBM világszerte 6300 darab, speciálisan gyerekeknek kifejlesztett számítógépes terminált adományozott óvodáknak, összesen 7,5 millió dollár értékben.

■ IBM NetVista PC-k, színes műanyag háza építve, gyermekeknek kialakított ülőbútorral;

■ készségfejlesztő szoftvercsomag magyar nyelven, 2-7 éves gyerekeknek;

■ a berendezéseket óvodákban helyezik el, a pedagógusokat pedig felkészítik a szoftverek használatára.

A KidSmart tanulóprogram még szélesebb körű kiterjesztésére az IBM egy új honlapot is létrehozott; ennek www.kidsmarterlylearning.org a címe. Ez a képzett oktatók közreműködésével kialakított honlap külön fejezetet szentel a szülőknek. Megmutatja, hogyan ösztönöznek hatékony otthoni tanulásra a gyerekeiket. Egy másik fejezet a pedagógusoknak készült, s arról szól, hogy hogyan használhatják fel legjobban a technológiát az oktatási intézményekben a tanítás és tanulás elősegítésére. A KidSmart honlapja 2003-tól magyar nyelven is elérhető lesz.

A terv valóra váltásának első szakaszában 30 ilyen berendezést szállítanak Budapest környéki, baranyai, nyírségi és Veszprém megyei óvodákba. Ha a program sikeres lesz, akkor az IBM a következő években még több gépet adományoz majd ilyen célokra. Az eredményeket (fejlődtek-e a gyerekek készségei, ismeretei a KidSmart jövőtől) az Oktatási Minisztérium egyik szakembere fogja értékelni. ¶

Lokálpatrióta PC-gyártó

Az Albacomp magyar vállalkozásként elsősorban a hazai, és székhelyéhez, Székesfehérvárhoz kapcsolódó szponzorálást végez.

Több éve támogatja az Alba Regia SC kosárlabdacsapatot, juttat adományokat az egészségügyi intézményeknek – legutóbb számítógépeket a budapesti Nyíró

Gyula Kórháznak –, valamint különböző kulturális rendezvényeknek és eseményeknek. Ilyen esemény volt a decemberi Nemzetközi Balettgála, amelynek bevételét a Piros Orr Bohócdoktorok Alapítványának ajánlották fel. ¶

A 40-45. OLDALT SZERKESZTETTE:

BARABÁS BALÁZS

Filantropia és empátia

Ha adakozni szeretne, és esetleg úgy dönt, hogy 69 millió dollárt adományoz, vigyázzon: előfordulhat, hogy egyesek kevésnek találják az összeget – feltéve, hogy Ön az Oracle vezére.

Bizonyára már mindenki legalább egyszer olvasta, hogy Bill Gates mennyi pénzt keres másodpercenként, és az is valószínű, hogy nem sokan sírták el magukat, amikor két évvel ezelőtt a szoftvermagul több milliárd dollárt vesztített néhány nap alatt a technológiai részvények áresése miatt.

A *BusinessWeek* mostani összeállításából kiderül azonban, hogy a sokak szerint gátlástalan és a profiért bármire képes Gates nem feltétlenül saját magának gyűjt. Jótékonyági tevékenysége legalább olyan lendületes, mint a piacszerzési munkássága – ami azt illeti, a legadakozóbb amerikaiak között is az első helyen áll.

Egyházak és oktatás

A *BusinessWeek* ötvenes toplistáját tehát a Gates házaspár, illetve Gordon Moore (az Intel társalapítója) és felesége vezeti. A lap adatai szerint az elmúlt öt évben Bill és Melinda Gates 23,5 milliárd dollárt adományozott az általa létrehozott alapítványának, és eddigi adakozásuk összesen elérte a 25,6 milliárdot. Ez a teljes vagyonuk 60 százalékának felel meg. A második helyezett Moore házaspár ennél jóval kevesebbet adakozott, összesen 6,6 milliárd dollárt, ez viszont a vagyonuk 200 százaléka. A paradox helyzet magyarázata az, hogy a *BusinessWeek* nemcsak a már kifizetett összeget vette figyelembe, hanem azt is, aminek a folyósítására az érintettek kötelezettséget vállaltak. George Soros a 2 milliárdos jótékonyági kiadásokkal és 7 milliárdos vagyonával a hatodik he-

lyen áll. Őt követi Michael Dell, a Dell Computers vezetője és felesége, 525 millió dolláros adakozással (a teljes vagyon: 11,2 milliárd dollár), valamint Ted Turner CNN-alapító 1,4 milliárddal (vagyon: 2,2 milliárd) és Paul Allen, a Microsoft társalapítója 425 millióval (vagyon: 21 milliárd). A 11. helyen áll az IDG lapkiadó vállalat alapítója, Patrick McGovern, és felesége, Lore – ők 370 millió dollárt adakoztak a 2 milliárdos vagyonukból.

Az adakozások kedvezményezettjei sorrendben: az egyházak és az egyházi jótékonyok (közel 81 milliárd dollár), az oktatás (31 milliárd), szociális szolgáltatók (20 milliárd), egészségügy (18 milliárd), továbbá a művészetek és kultúra, az ernyőszervezetek, a környezetvédelem.

Jó tanuló, rossz tanuló

Az 50-es toplista összeállításakor a *BusinessWeek* úgy találta, hogy egyesek vi-

szonylag nagy összegeket adományoznak, de a hangsúly azért a „viszonylag”-on marad: vagyonuknak legfeljebb 1 százalékáról van szó. Nekik a lap külön sorrendet állított fel, amolyan virtuális kalodát, bár a delikvenssek megmagyarázhatták a bizonyítványukat. A listán Larry Ellison Oracle-vezér került az első helyre; 15 milliárdos vagyonának eddig 0,4 százalékát ajánlotta fel jótékonyági célokra, és ezt az azal indokolta, hogy a támogatás eredménye a fontos, nem az összege. A csokoládéről híres Mars család harmadik helyen áll 0,5 százalékkal, a Microsoft vezére, Steve Ballmer pedig az ötödiken 0,6 százalékkal – mindannyian azzal magyarázták a szerény arányt, hogy a legtöbb adományt magánszemélyként teszik, és azt nem szokták nyilvánosságra hozni.

Van azonban egy másik összeállítás is, a leginnovatívabb adományozóké. Itt nincs helyezés; a 11-es csapatban szintén szerepel Bill Gates, aki a *BusinessWeek* szerint „a legfontosabb adományozó id. John D. Rockefeller óta; ő pontosan célzott támogatásokat nyújt védőoltási programokra, könyvtár-technológiákra és kisebbségi ösztöndíjakra”.

De kinek?

Amerikában az adományozás jól működik, a fogadó oldalon viszont nagy a szerveztlenség. Ha a jótékonykodás ipar lenne – írja a *BusinessWeek* –, akkor rendkívül szétforgácsolt, minimális hatékonyságú vállalkozások tömegének a képét mutatná. Évente több tízmillió adományozó és alapítvány több mint 200 milliárd dollárt folyósít jótékonyági célokra, ám ennek alig felét használják fel optimálisan. A lap által idézett szakértők úgy vélik, a nonprofit szektor szervezetsége körülbelül a profit szektor 1970-es évek végi állapotához hasonlítható. A nonprofit cégek csak most kezdik megérteni, hogy amennyiben jó eredményeket akarnak elérni, akkor erős szervezeteket kell létrehozniuk – írja a lap.

BARABÁS BALÁZS

+online: <http://www.art.hu/cikkek/bw>

Megjelenik minden kedden HU ISSN: 0237-7837
Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.
Feladó kiadó: Biro István ügyvezető – biro@idg.hu

Főszerkesztő: Lakatos Mária – lmaj@idg.hu

Főszerkesztő-helyettes:

Schopp Anikó – aschopp@idg.hu

Függelékvezető: Váncsa István – vancsa@vasarom.hu

Olvasószerkesztő: Egyed Zsófia – zegyed@idg.hu

Számítástechnika Tesztlabor:

MÁK Anikó – mak@atlab@idg.hu

Munkatársak:

Barabás Balázs – bbarab@idg.hu

Bencs Magdolna – mbencs@idg.hu

Csötör Sándor – scsotor@idg.hu

Gunray László – lgunray@idg.hu

Malkov János – jmalkov@idg.hu

Mártonffy Anikó – amartonffy@idg.hu

Tratmann Balázs – trat@idg.hu

Lapért: Nádai Ferenc / Nádai Studio Kft.

Vezető újságíró: Kezser Sándor

Tipográfia, hirdetésgrafika: Gantag Erzsébet, Papp Gyula

Grafika: Dániel András

Fotóillusztráció: Jekler Z. Csábor

Korrekció: Vicsa Károly – kvicsa@idg.hu

Szerkesztőségi ügyelet:

Biro Ilona – ilona@idg.hu

Szerkesztőség: 1065 Budapest, Révay u. 10.

Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578

Telefon: 474-8846, telefax: 269-5676

Internet: <http://www.szamitastechnika.hu>

Szerkesztőségünk a kéziratok lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését. A *Computerworld* Számítástechnika és mellékleteiben megjelent valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent cikket, táblázatot stb. szerzői jog véd. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.

Lapmenedzser: Szegvári János – jzsegvar@idg.hu

Hirdetésfelvétel:

IDG Kereskedelmi Iroda – keriroda@idg.hu

Hirdetési igazgató: Póór Ernő – rpoor@idg.hu

1065 Budapest, Révay u. 10.

Levelezni: 1374 Budapest 5, Pf. 578

Telefon: 474-8860, 474-8852, telefax: 302-0299

A hirdeseket a Kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, de tartalmáért nem vállalhat felelősséget.

Terjesztés:

Terjesztési menedzser: Babinecz Mónika –

urjesz@idg.hu

1065 Budapest, Révay u. 10.

Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578

Telefon: 474-8858, telefax: 269-5676

A lapot a HIRKER Rt., a LAPKER Rt. alternatív terjesztők, egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik; megvásárolható az újságüzletekben is. Egyszeri számok ára 295 forint.

Előreérthető a kiadó terjesztési osztályán, a hírlapkezelőszolgálatnál, valamint a vidéki postahivatalokban. OTP bankkártyával rendelkező olvasók az InterTickettel is előfizethetnek a 266-0000-s számon 9 és 20 óra között. Előfizetés díj egy évre 12 960 forint, fél évre 6480 forint, negyedévre 3240 forint.

Művészi vezető: Birka Imre – ibirka@idg.hu

Telefon: 474-8854

Nyomtatja: a MESTERPRINT Kft.

1191 Budapest, Vák Bottyán u. 30-32/II

(02.0599)

Feladás vezető: Lovassy György

A *Computerworld* Számítástechnika az IDG Communications-ban, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóháza kapcsolt kiadó, amely 68 országban több mint 260 kiadványt jelent meg, ezeket havonta több mint 50 millió olvasó olvassa. Belső hírszolgálatunk az IDG News Service információt az IDG tagváltalatai folyamatosan frissít. Lapunk a MATISZ tagja.

A biztonságos anyagot címlapunkon az

F-Secure Anti-Virus

programja védi meg, melyet a Kaspersky Anti-Virus

programja támogat. Mindkettő a 2000. évi

széleskörű

magyarországi

tesztelés

eredménye

alapján

széleskörű

Az információ védelmében

2000 Számítástechnika és Szolgáltatás Kft.

Cím: 1116 Bp., Hősök útja 15. Tel.: +36 1 990 990 Fax: +36 1 990 990

Web: <http://www.cw.hu> <http://www.idg.hu>

E SZÁMUNK HIRDETÉSEI (ADS' INDEX):

APC PowerStructure adatközponti architektúra	47. oldal	HP ügyfélszolgálati üzletág Humansoft: megoldásértékelés	36. oldal 15. oldal
aPlus Consulting Moxer ERP-rendszer	13. oldal	Humansoft: társadalmi szerepvégeltetés	42. oldal
Argon SIRNA felhasználói rendszer	26. oldal	Kapoch: eredmények	15. oldal
Borland Meggersország Kft. Működésbiztonság	26. oldal	LG: Flatron monitorok	48. oldal
Cisco: Aemul 1100 széleskörű eszközök	33. oldal	Matáv: Flex-Com belső vállalati megoldások	39. oldal
Cisco: Cisco PIX tűzfal	35. oldal	Multiflex Kft. MagyarOffice Profesionális irodai programcsomag	5. oldal
Cisco: hálózati eszközök	37. oldal	OKI Systems Kft.: Okipage 144	8. oldal
ComputerWorld információs szaklapok	26. oldal	Primasonet: hálózathírtetés	15. oldal
CW Számítástechnika ingyenes hírek	8. oldal	Scala: Scala 2.1 kollaboratív ERP-rendszer	26. oldal
Elektronet, internetes hírek	34. oldal	UPC: chello internet-szolgáltatás	2. oldal
Fiber: adatközponti rendszerek	5. oldal	Virtuális adat: virtuális hírtetés interneten	6. oldal
GTS: Dataflex	27. oldal	Vodafone: SMS-szolgáltatás	19. oldal

Skálázható, ameddig a szem ellát

APC PowerStruXure: bővítsen növekvő igényeinek megfelelően

PowerStruXure™

Növekedés alacsonyabb költségek mellett.

Nem kell féltedobnia eddigi beruházásait, ha a PowerStruXure segítségével szeretné biztosítani a rendelkezésre állás és a tápellátás folyamatoságát. Könnyebben alkalmazkodhat a változó igényekhez és az új technológiai megoldásokhoz is, például a különböző feszültségértékekhez és csatlakozókhoz, az egyen- és váltakozó áramú környezethez, valamint az egyszerű és kettős táppal ellátott berendezésekhez.

Alacsonyabb telepítési költségek.

A PowerStruXure modulárisan bővíthető felépítésének köszönhetően csak a mai kapacitásigényének megfelelő rendszert kell kiépítenie. Másra használhatja a régi UPS- és akkumulátortermeit, a telepítés idejét pedig lerövidítheti a PowerStruXure elektromos és fizikai értelemben is moduláris felépítésének köszönhetően.

Alacsonyabb üzemeltetési költségek

A PowerStruXure könnyen áttekinthető felépítésének köszönhetően alacsonyabb szervizdíjak mellett üzemeltethető. A moduláris rendszer elemeket az Ön képzett munkatársai is egyszerűen kicserélhetik, így csökkenthető a javítás átlagos időigénye.

PowerStruXure: Modulárisan bővíthető adatközpont-architektúra az igény szerinti infrastruktúra kiépítéséhez. További információkért keressen bennünket!

Az APC megoldást kínálja Önnek is!

A termékkatalógus megrendeléséhez regisztrálja magát a <http://promo.apc.com> címen, a 66780v kód megadásával.

APC
Legendary Reliability™

Látogassa meg honlapunkat a www.apc.com címen. - POWERLINE: (06-1) 209-4678 • FAX: (06-1) 209-4677 • E-mail: apcHUN@apcc.com

©2002 American Power Conversion Corporation. Valamennyi jog fenntartva. PSX212EF-HU

APC Magyarország, 1114 Budapest, Kányva György u. 5. 6/2

**A monitor átlagosan ilyen távolságra
helyezkedik el az Ön szemétől.**

**Ezért szeme
megérdemli a tökéletesebb védelmet**

A különlegesen széles tükröződésmentes bevonatnak és a sötétített üveges technológiának köszönhetően a **FLATRON™** monitor fényvisszaverődési értéke 40% alatti marad, kímélve ezzel a felhasználók szemét. További információért keresse a: www.flatron.com és a www.lge.co.hu honlapot.

17" teljesen sík Flatron képcső / elegáns
formatervezés / 1024x768 @ 85MHz

Modellszála: F700B, F700P, F900B

Óvja szemefényét!

 LG FLATRON™

A Magyar
Optikus Ipari Szövetség
ajánlásával

 LG Electronics Magyar Kft.
tel: +36-1-455-6060
fax: +36-1-455-6066